מספר 1721 שנה 34 כ"ד אב תש"ל, 26.8.1970 המחיר 1.50 ל"

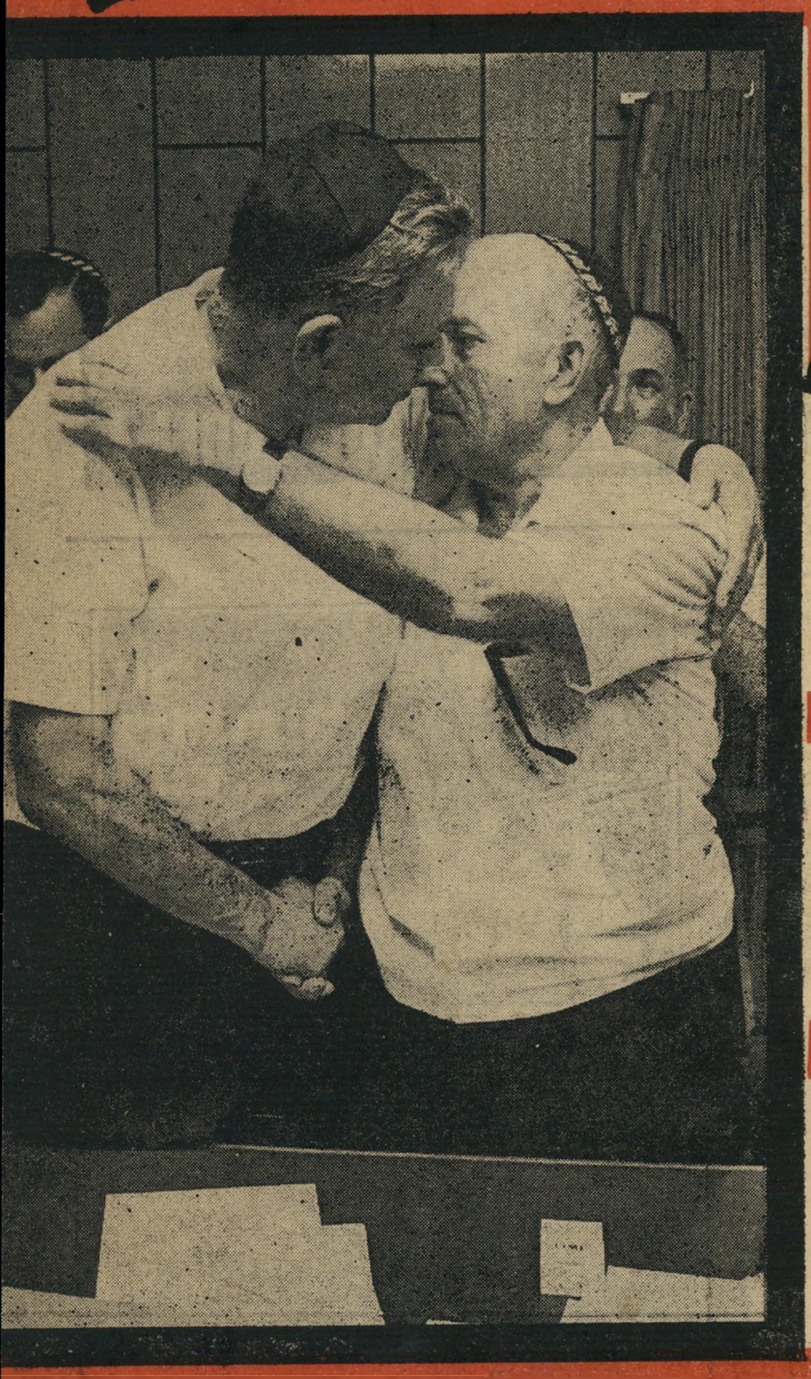
העולם הזה

סקופ

בגלל איומה של גולדה

רפאל הצביע נגד עצמו

סוד ההפיכה במפד"ל

רפאל מושך את

קיבוץ יקי.

לפני חמש שנים בדיוק — במחצית השנייה של אוגוסט 1965 — עשה העולם הזה מעשה חסר־תקדים בעולם.

יש תנועות פוליטיות רבות בעולם שהולידו עיתונים. אולם זו הפעם הראשונה הוליד עיתון — ודחקא עיתון בעל תפוצה המונית, הכולל חלקים מדיניים ובידוריים — תנועה פוליטית.

הנסיבות היו מיוחדות, כמו המעשה עצמו. הדחיפה המיידית ניתנה על־ידי מזימה שהיתה מכוונת נגד העיתון — הקנוניה של חוגי

הכנס הראשון — אוגוסט 1965

השלטון, שחוקקו חוק מיוחד שמטרתו היתה, לדעת הכל, לחסל עיתון זה. היה זה חוק לשון הרע המפורסם, ששונה מאז באופן מהותי.

אולם מעבר לדחיפה מיידית זו, נולדה התנועה כתוצאה מרצונם של קוראים רבים, שהזדהו עם הרעיונות שגובשו מעל עמודי עיתון זה במשך 15 שנים, לבטא רעיונות אלה בזירה המדינית, להשתתף ככוח פוליטי במאבק על דמות המדינה.

כך נולדה „תנועת העולם הזה — כוח חדש".

★ טוב שם טוב משמן טוב

רק כיב כבד הסכימו עורכי העולם הזה להשאיל לתנועה ה־חדשה את שם השבועון.

היסוס זה היה מובן. העולם הזה היה ונשאר עיתון בלתי־תלוי. מעולם לא הזדהה עם שום גוף פוליטי. עצם ההזדהות עם גוף פוליטי סתרה, כמובן, את מהות העיתון — שהיה תמיד עיתון אינדיווידואליסטי, בלתי־ממוסד, לוחם ובלתי־תלוי.

אולם לא היתה ברירה. כדי ליצור כוח פוליטי, יש מאין, היה צורך בזהות מוכרת — מוכרת מבחינת הרעיונות, וגם מבחינת האנשים העומדים בראשה. מה גם שהתנועה נולדה בקלחת של ימי בחירות, וכלל לא היתה אפשרות ליצור במצב זה גוף חדש, שזהותו תיודע בהדרגה בציבור.

התנועה הצליחה — זו הפעם הראשונה בתולדות מדינת ישראל — לשבור את אחוז־החסימה כבר במאמץ ראשון, להכניס סיעת־יחיד לכנסת השישית. התפקיד הופקד בידי עורכו הראשי של השבועון — אורי אבנרי.

★ מבוקש: שם חדש

כבד זאת עבר זמן עד שניתן היה להוליל את השינוי. שוב התקרבו בחירות. לא היה ברור איך תצליח התנועה בפעם השנייה — הפעם ללא דחיפה מיידית כמו חוק לשון הרע, כשהיא מת־בססת אך ורק על הצלחותיה שלה, ובעיקר על פעולות סיעתה בכנסת השישית. אוויביה הרבים קיוו כי יתגלה שהיא קוריוז חולף, שהצליח במיקרה פעם אחת, וייעלם בפעם השנייה.

הבחירות של אוקטובר 1969 הפריכו „תקוות" אלה. נסתבר כי התנועה אינה קוריוז, כי אם כוח־קבע, חלק חי ודינאמי של הנוף הפוליטי בישראל. הסיעה הכפילה את כוחה בכנסת, אוהדים בכל רחבי הארץ דאגו לתפזורה כמעט שווה של קולות בכל הקלפיות.

מאז הבחירות היה ברור כי התנועה שוב אינה זקוקה לחתית העיתון, ויכולה עתה להתגאות בזהותה העצמאית המוכרת. מובן שהזיהוי עם שבועון, על כל חלקיו, אינו טבעי לגבי תנועה פוליטית, והפריע לה בהתפתחותה.

לכן, כאשר התכנסה התנועה השבוע לוועידתה הארצית השלי־שית, והרימה את קולה למען ליכוד כוחות השלום והדמוקרטיה הבלתי־מימסדיים במדינה, הגיעה השעה לשינוי זה. עורכי העולם הזה הם שהציעו לוועידה את ההצעה להפריד בצורה ברורה בין התנועה לבין השבועון, ולהעניק לה שם חדש.

★ בלי מורא, בלי משוא־פנים

מכחינת העיתון יש בהחלטה זו שינוי רצוי וחיובי.

מובן שמבחינה אישית זהים כמה מעורכי השבועון עם כמה מ־ראשי התנועה. אולם מובלט עתה לעיני כל כי העולם הזה הוא שבועון בלתי־תלוי לחלוטין.

האמת היא כי גם עד כה לא היתה לעיתון שום תלות שהיא. שום מוסד תנועתי לא יכול היה לתת הוראות או הנחיות לעיתון, ומעולם לא היתה התערבות כזאת בענייני העיתון. מאז הבחירות מופיע דבר התנועה — כולל הדו"ח לבוחר — בצורת מודעה, ולא כחלק אינטגרלי של החומר המערכתי.

אולם מעתה תהיה הפרדה זו גם רשמית. שינוי שם התנועה, כאשר יתגשם רשמית, יסמל עובדה זו. העולם הזה יהיה שוב הבעל הבלעדי של האריה השואג, ה־אומר: „בלי מורא, בלי משוא־פנים".

אלי יעקב

„העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהלה: תל־אביב, רחוב קרליבך 12, טלפון 260134, תא־דואר 136 • מען מברקי: עולמפרס • ביח־דפוס משה שהם בע"מ, תל־אביב, רח' פין 6 • גלופות: צינקוגרפיה כספי בע"מ • העורך הראשי: אורי אבנרי • המוציא־לאור: העולם הזה בע"מ.

אנו משוכנעים

אנו משוכנעים
שאם עדיין לא רכשת מקלט טלוויזיה, רדיו־טרנזיסטור, רשם־קול או HI.FI. סטריאו של

ITT SCHAUB-LORENZ

אין זה משום שהם קצת יותר יקרים, הסיבה היא שעדיין לא שמעת אותם בפעולותיהם ולא ראית את התמונות הבהירות והחדות. שבעת דגמים של מקלטי טלוויזיה חדשים לבחירתך.
לעולים חדשים הספקה מהירה במטוס.
4 דגמים בעלי 2 רמקולים 140 $
דגם 1050 בעל רמקול אחד 130 $
הסוכן הבלעדי: כינורי בע"מ
תל־אביב: טל. 624193 חיפה: טל. 531266

ITT SCHAUB-LORENZ

עובד בן־עמי: „ברגע זה אין שום סכנה שיהיה שלום!"

■ הנושא המרכזי בערב ה־ראיונית של **שמואל שי** ש־נערך השבוע, היה תוכנית רוג'רס. נגד קבלת התוכנית דיברו השר־לשעבר **חיים לנדי** או וראש עיריית נתניה המיליונר **עובד בן־עמי**. בזכות קבלת התוכנית צידד שר־המשטרה **שלמה היילי**. בסיף הדיון נערכה בקרב הקהל הצבעה. התוצאה: 70% בעד קבלת תוכנית רוג'רס, 30% נגד.

■ באותו ערב, על השאלה „האם אתה מאמין בשלום," השיב עובד בן־עמי: „ברגע זה אין שום סכנה שיהיה שלום!"

■ בצורה סיפורית הביע שלמה הילל את תיקוותו ל־שלום: „כשהייתי צעיר, הייתי חבר קיבוץ, יום אחד נסעתי ב־אוטובוס לטבריה. בדרך עלה נוסע ערבי ושאל כמה עולה לנסוע לטבריה. 15 גרוש, ענה לו הנהג. הוציא הערבי חמישה גרוש ומסר לנהג. לא מספיק. עוד עשרה גרוש, ביקש הנהג. הערבי הוציא גרוש נוסף ומסר לו. הנהג המשיך לדרוש את ה־הפרש. הערבי הוציא עוד גרוש, ואמר: עוד חמש פעמיים ככה, ואני אגיע לטבריה. למה זה דומה? אפילו אם יש קשיים ו־הכל הולך לאט, עוד חמש פעמים ובסוף נגיע לשלום."

■ בסוף דבריו עשה שר־המשטרה חשבון עם שני יריביו לתיכוח: „היו שניים שדיברו נגדי, אבל העדפתי את בן־עמי — מפני שהוא הביא את הדברים לאבסורד כזה, שכולם מבינים שאני צודק."

■ וממה נהנה ביותר שמואל שי באותו ערב? „התענוג הכי גדול שלי הוא, ששר־המשטרה יושב אצלי ולא אני אצלו," אמר שי.

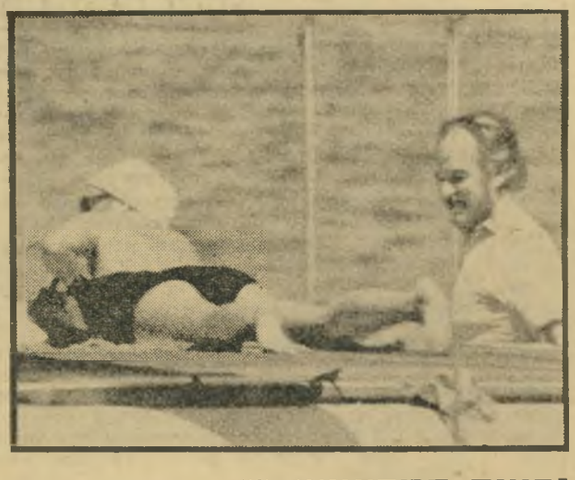
■ מנכ"ל משרד־התחבורה **רמז הראי**, הרגיש עצמו נחות לעומת אנשי חיל־האוויר־לשעבר שבאו למשרד בתקופה **עזר וייצמן** היה שר־התחבורה. מה עשה? לקח שיעורי טיסה, ויומיים אחרי שעזר עזב את תפקידו, הוא קיבל את רשיון הטייס.

■ אחד שהתחיל מרגיש עצמו כמו שר־התחבורה, הוא **שמעון פרס**. ליד ביתו של פרס, שהוא אחד המועמדים ל־תפקיד שר־התחבורה, בוצע הסבוע שינוי תחבורתי: במקום שלט אין עצירה, שהיה מוצב שם, הוצב שלט המתיר חניה רק למכוניתו של פרס.

■ לשר האוצר **פנחס ספיר** יש שיטות מקוריות ל־שכנע אנשים. לפני שהודיע ל־ציבור על העלאת המיסים, הוא הודיע על־כך טלפונית לנשיא התאחדות התעשיינים **מארק מושביץ**, שהתנגד בתקיפות להעלאה. אז הפעיל ספיר את השיטה המקורית: הוא הזמין את מושביץ למשרדו בירושלים, בשעה 12 בלילה, ושם הוא שאל אותו: „תגיד, אתה מוכן לקחת על מצפונך את גורל ביטחון ישראל, במידה ולא יעלו המיסים?"

למה הפסיק ריצ'ארד ברטון לשתות?

■ זוכרים את מבול מאמרי ההשמצה על הצגת מלכת האמבטיה? ואת מאמרו של עורך מעריב לנוער, **ראובן ינאי**, שהגדיל לעשות מכולם? אם לא, תוכלו למצוא את מאמרו של ינאי על עטיפת תקליט חדש שיצא השבוע והכולל את כל שירי מלכת האמבטיה. הוא ציא את התקליט המתופף **דר ווי**, שהשתתף בתזמורת שליוותה את ההצגה. אגב, הגרפיקאי שתיכנן את העטיפה הוא **דוד טרטקובר**, המעצב הגרפי של הירחון את, השייך, כמו מעריב לנוער למעריב.

גרציה פטריציה

(40), נסיכת מונאקו, או ב־שמה המוכר יותר: גרייס קלי, על האונייה המשפחתית, משתזפת בבגד־ים קונבנציונאלי. אגב, המלתחה של גרייס הועברה כולה לאופנת המקסי. „לבעלי יש טעם מצויין והוא שבחר את כל השמלות שלי," היא אומרת.

■ אחת הבעיות בהעלאת מחזה בלשי, היא לשמור על סודיות תוכן המחזה. לכן הזמין האמרגן **גיורא גודיק**, המעלה עתה את המחזה בלש, את יו"ר תא המבקרים **אמיל פירשטיין** ואת מזכיר אגודת־העיתונאים **משה רון** לחזות בהצגה, כשבפיו בקשה: „בקשו מאלה שכותבים ביקורות שלא יגלו ברשימותיהם את תוכן המחזה." השבוע קיבלו המבקרים חוזר, בחתימת הי־שניים, בו הם מבקשים לא ל־פרט לקוראיהם את תוכן המחזה.

■ כששמעה **רחל כרזין**, בעלת הבוטיק ביבה, על הפסקת־האש, היא החליטה לערוך תצוגת־אופנה לחיילים שעל גדות התעלה. היא לקחה איתה את **שרית דמיר**, מלכת היופים של 1969 ושלוש דוגמניות ונסעה דרומה. כמה קילומטרים לפני התעלה, נעצרה החבורה על־ידי מחסום של חיילי צה"ל שלא אפשר להם להמשיך. בלית־ברירה דיגמנו הדוגמניות לפני חיילי המחסום.

■ **ריצ'ארד ברטון** לא טעם מהטיפה המרה מזה כמה חודשים. עובדה היסטורית זו נמסרה השבוע על־ידי סוכנות הידיעות רויטרס, אשר לדבריה נראה ברטון כתוצאה מכך, צעיר ודק־גיזרה מאשר נראה בעבר. הכל התחיל בהתערבות שהיתה לו עם אשתו **אליזבט טיילור**, כשהסריטו במקסיקו את הסרט פשיטת רומל. „הסרידה אותי העובדה שאני משמין," הצהיר ברטון. „ואליזבט טענה שזה בגלל המשקה. התערבנו על נשיקה ובפעם הראשונה מזה 25 שנה אני רואה את העולם ללא מסך האלכוהול. אני לא בטוח שאני אוהב את מה ש־אני רואה, אבל זאת חוויה מעניינת." אחרי שמסר וידוי זה, הוסיף: „רק אל תכתבו את זה בצורה שישתמע כאילו מעכשיו אני נגד אלכוהול."

■ **תמה זכאי** עומדת לפתוח גלריה מסוג חדש בתל־אביב. מבקרים בגלריה, שהפרוטה אינה מצוייה בכיסם, יוכלו לקחת תמונות בהשאלה, תמורת סכום פעוט, לתלות אותן למשך כמה שבועות בביתם, ולהחזירן לגלריה.

■ במסיבה שערכו השבוע בגן ביתם, **יורם וידן**, עורך עמודי הפנים של ידיעות אחרונות ואשתו **דפנה**, נוצר תור ארוך ליד הבאר. הסיבה: אביה של דפנה, **אריה זבונטין**, שהוא בעל חברת הנסיעות דפנה טורס, היה הבארמן. אחד האורחים הפיץ שמועה כי חוץ ממשקאות הוא מחלק גם כרטיסי־נסיעה חינם.

■ הרבי המרקד **שלמה קרליבך**, המבקר עתה בארץ, מרבה להסתובב בדיסקוטקים. כשנשאל השבוע איך זה, שרב בא למקומות כאלה, השיב: „הרי כתוב „אלוהים כל הארץ מלואו," ואם הוא נמצא בדיסקוטקים, למה שאני לא אימצא?"

דני הירש

הג'ינג'י של „שיער", כרע על בירכיו בשעה ההפנינג שסיים את אחת ההצגות. אחד בשנייה, התקרבו זה לזו, התחבקו ונכנסו לאכסטאזה של נשיקות, שנמשכה כעשרים דקות.

סופיה לורן

הוזמנה למסיבה חברתית. לרוע מזלה הרגיש בעלה, קארלו פונטי, ברע, ולא יכול היה ללוותה. כדי למנוע פיתחון־פה של רכלנים, בחרה סופיה בבן־זוג לאותה מסיבה, בשחקן לא ידוע, שמשקלו פי שלושה מ־מנה. האורחים סיפרו כי השניים הסתדרו דווקא לא רע ביניהם.

הנהלת חשבונות

מנוחת הנבחרים

הכנסת יצאה לפגרה של חודשיים, ולמען ההגינות — מגיע לה. מגיע לחברי־הכנסת חופשה קצרה. הם נראים סחוטים, מתוחים, עייפים — בקיצור: הם נראים רע מאוד.

הם עייפים מהנסיעות למקום עבודתם בירושלים וחזרה למקומות מגוריהם בכל רחבי הארץ. נמאס להם לראות את אותם הפרצופים שלושה ימים בשבוע. גרונם ניחר מרוב דיבורים. עיניהם אדומות מקריאת עיתונים. קיבתם עצבנית מהקפה והתה שהם חוטפים במיזנון הכנסת. הם הרוגים מהריצה המטורפת בין הוועדות השונות. אין להם כוח לכל הלחישות וההתייעצויות, ומעל לכל הם עייפים ברוב ישיבה במקום אחד.

מגיע להם להימלט מכל זה לחודשיים. לשכב בשמש על הגב, לאכול פודינג דיאטטי בבית־ההבראה הסתדרותי, לקרוא איזה רומאן שאינו מצריך מחשבה, לשבת בגופיה על המרפסת ולשאוף את אחיר הים, ולנמנם בקונצרט למוסיקה קאמרית, להלך יחפים על שפת־הים, להציץ בחתיכות בביקיני, לשחק שח או רקיטות, להקשיב למיצעד הפיזמונים בטראנזיסטור, למתוח את אבריהם ולפהק בתענוג. מגיע להם לנוח מעט.

או, רבותי, אם אתם נתקלים בחבר או חברת כנסת בבריכה, או על שפת־הים, אל תשאלו אותם „מה יהיה?". מקסימום אתם יכולים לנפנף ביד ולהגיד: „הי, בבה! איך המים?" זה הכל. תנו להם ליהנות מהחיים. תנו להם ללכת לאיבוד בתוך העם שבחר בהם.

בעיית הנוכחות

עוד לא גמרתי עם הכנסת. העייפות הזאת של חברי הכנסת מטרידה אותי מאד. אני שובר לעצמי את הראש, ומנסה להבין למה הם נראים יותר סחוטים בפגרה זו מאשר בכל הפגרות האחרות, ונדמה לי שמצאתי את התשובה. זה לא המצב המדיני המסובך. זה לא פירוק ממשלת הליכוד, וזה לא הפחד מפני מלכודת הפסקת־האש. הם פשוט עייפים מרוב ישיבה באולם המליאה.

פעם, לפני שהמפלגות נקטו באמצעים קיצוניים כדי להבטיח תורנות של נוכחות חובה בישיבות המליאה — היו להם חיים טובים לחברי הכנסת. הם יכלו לשתות תה במיזנון בזמן שדיברו באולם על איזה חוק לא מעניין, הם יכלו לקרוא עיתון או לפטפט במיסדרון עם עמיתיהם, והם יכלו בכלל לא להציב את רגליהם בבניין. עכשיו העניין מסובך יותר והמאמץ ניכר בהם.

יש לי עצה קטנה שתפתור אחת ולתמיד את הבעייה הזו. למה לא למנות 120 כפילים (סטאנד־אינס) לחברי־הכנסת? לכל חבר יהיה כפיל שלו, שמשכורתו תשולם על־ידי הממשלה, או על־ידי חבר־הכנסת עצמו, שייהפך, במיקרה זה, למעין קבלן־מישנה. בשעה שהכפיל יישב באולם המליאה, יוכל חבר־הכנסת להתמסר לעבודתו בוועדות השונות, לכתוב זכרונות, לטייל ברחובות, או ללמד עברית באולפן. אולם המליאה תמיד ייראה מלא מיציע המבקרים ובטלוויזיה, וחברי־הכנסת לא ייראו כל־כך הרוגים.

בקורס מזורז של יומיים אפשר ללמד את הכפילים לקרוא קריאות בוז לנאומים, ואיש לא ירגיש בהבדל. הרי ההצבעה היא בין כה וכה אוטומטית, ומספיק שמכל מפלגה יהיה נוכח חבר־כנסת אחד שיתחלף בתורנות, וכפילי סיעתו יצביעו כמוהו.

רק לדבר אחד צריך לשים לב: צריך להיזהר מאוד שהכפילים לא ייראו ולא יישמעו כאנשים אינטליגנטיים באופן מיוחד, אחרת תתגלה מייד התרמית.

נבואה סאניטרית

אחד המומחים השובבים של משרד־הבריאות שלח לי השבוע את המיברק הבא: „במאבק בין המדינה והחולירע, תכריע המדינה."

אולי הוא מסר את המיברק בטלפון. אחרת אינני מבין את שגיאת הכתיב.

אגב, משרד־הבריאות מוכן להגיע להסדר כלשהו עם החולירע, אבל אין עם מי לדבר.

שיטות חקירה

נראה שחקירת שני האלג׳ירים המצויים בידינו אינה מתנהלת יפה, אחרת ודאי היו משחררים אותם כבר. יתכן שהם מסרבים לדבר, ומאחר שחקירות עינויים אינן נהוגות אצלנו, לא מן הנמנע שהם ישהו אצלנו עוד חודשים מספר. יש לי שיטה, שבעזרתה ניתן לזרז את תהליך החקירה של האלג׳ירים, אף כי השיטה היא דראסטית במיקצת.

אני מציע להודיע להם מפורשות שאם לא יפתחו את הפה, נארגן להם סיור סטאנדרטי במיפעלי הפיתוח של המדינה, מסוג הסיורים שאנו עורכים לפעילי המגבית המאוחדת. ואם גם אז הם ישתקו, נארגן להם סיור מקיף, מהסוג הנערך למנהיגי יהדות ארצות־הברית. נוסף למיפעלי פיתוח — ביקור בקיבוצים, בסיסי נח״ל, משקי פועלות, הכנסת, ההסתדרות. הסיור יכלול גם שיחות־הסברה עם פקידי סוכנות, פקידי ממשלה ופעילי ההסתדרות.

אם זה לא ישבור את האלג׳ירים, שום דבר לא ישבור אותם.

מנחש מחשבות

אבא אבן הוא בשבילי חידה גדולה. בעיני הוא הספינקס של ממשלת ישראל.

מאוד הייתי רוצה לדעת, למשל, על מה חושב אבא אבן כשהוא אינו נואם בכנסת או מתראיין בטלוויזיה: מה מעסיק אותו? אילו מחשבות חולפות בראשו?

לפני שבוע, כאשר העיתונות התמלאה רשימות על הסגולות הנדירות של בחור צעיר בשם אורי גלר, המסוגל בעזרת הטלקינטיקה להזיז בעיניו מחוגים של שעון ובעזרת הטלפטיה לקרוא את מחשבותיהם של אנשים, פניתי אליו והצגתי לפניו את השאלה המסרידה אותי.

אורי גלר התרכז, עצם את עיניו ואחרי רגע קיבלתי את התמונה הבאה מהמתרחש בראשו של אבא אבן:

זה לא יאומן ממש!

תנאי מוקדם

שגרירנו באו״ם, מר יוסף תקוע, ייצג, כפי הנראה, את ממשלת ישראל בשיחות יארינג. מצריים תובעת שישראל תגלה רצון טוב ונכונות לדה־אסקלאציה, על־ידי החלפת שמו של מר תקוע לשם פחות תוקפני.

אנא כורדי

איך אפשר לדעת שאדם, הטוען שהוא סופר, הוא באמת סופר? הרי הוא לא יכול להתהלך תמיד עם הספרים שכתב מתחת לבית שחיו. עמוס עוז, חבר קבוצת חולדה, עמד בפני בעייה כזו, כאשר הגיש בקשה לדרכון במשרד־הפנים של רמלה.

הפקיד העיף מבט במכנסיו הקצרים וסנדליו של עמוס, עיין בשאלון שהיה מונח לפניו, הביט שוב במכנסיו הקצרים של עמוס, ולבסוף שאל בספקנות: „אדוני סופר?"

עמוס הניע ראשו בחיוב.

„ויש לאדוני איזה שהוא מיסמך או תעודה כהוכחה?" שאל הפקיד.

עמוס עוז נבוך לרגע, ולפתע נזכר שיש עמו תעודה של חבר באגודת הסופרים העבריים. הפקיד הציץ בתצלום המופיע בתעודה, והשווה אותו עם האדם העומד לפניו. הוא חזר ועיין בתעודה, ולבסוף הניח אותה לפניו ואמר: „אני מצטער מאוד, אדוני. תוקפה של תעודה זו סג לפני 10 ימים."

המצב הכלכלי

העלאת המיסים האחרונה שימשה נושא לחיכוכים נרגשים, לא רק בקרב משפחות מעוטות־יכולת. השבוע שמעתי ב„פאב" את המונולוג הבא מפיו של יהלומן צעיר:

„החיים בארץ," הוא אמר, „נעשים קשים מיום ליום. מחיר הקאוויאר עלה, סאלמון מעושן עולה יותר ביוקר, המיסים על שאמפניה, ויסקי ו,פאטה־דה־פואה־גרא׳ עלו. הרי אי־אפשר לחיות על ירקות, פירות, חלב ולחם בלבד! מה יהיה הסוף, אני לא יודע!"

מציון תצא גבינה

אני רוצה לחלק מחמאה השבוע. זה לא נעים, זה כואב, אבל כשאין ברירה — אין ברירה. מחלבות „שטראוס" הוציאו לשוק שתי גבינות חדשות — תפח רוחם, באמת טובות!

האחת שמה „עזיזה" (2.20 ל״י הקופסה), הדומה מאוד־מאוד־מאוד לאחת מגבינות ה„שאבר" הצרפתיות, והשנייה שמה „ברי" (1.10 ל״י מאה גראם) שלא דומה ל„ברי" הצרפתי, אך לעומת זאת היא דומה ל„קאמאמבר" הנורמנדי יותר משדומה לו ה„קאמאמבר" של מחלבות „שטראוס". תנסו אותן — נכונה לכם חתייה קולינארית.

חשבון עובר ושב

העתונות נוטפת זיעה

אם לדון על פי מת שכבר הושג, הייתי מכנה את תוכנית רוג׳רס בשם הלקוח מהלכסיקון של ספיר, „תוכנית החשיפה". ההישג הראשון הנזקף לזכותה הוא חשיפת מיבנה הכוחות האמיתי באיזורנו.

תוכנית רוג׳רס לא פילגה את ממשלת ישראל ואת העולם הערבי. היא חשפה מצב עניינים שהוסתר מעינינו בכישרון.

מלכתחילה לא היה כאן ליכוד, אלא ליכוד על תנאי. אם הצד השני הוא גוש אחד — גם אנחנו גוש אחד.

הליכוד הלאומי סביב עקרון המיעוט — „אין נסיגה" — צמח מהאגדה שהעולם הערבי כולו שואג „חרטום".

הליכוד הערבי סביב עקרון המיעוט „חרטום" צמח מהאגדה שישראל כ־ו־ל־ה שואגת „אין נסיגה".

זוהי דוגמה מעניינת של מעגל אי־אמון. קל להאמין בכל המערכת. קשה להאמין בחלק ממנה בלבד. הגירסה הישראלית והמצרית שלה זהות לחלוטין.

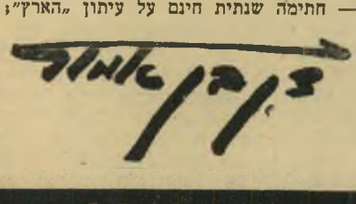
אם אין בצידם עם מי לדבר, ברור שבצידנו הרוב אינו מוכן להסדר. ואם בצידנו הרוב אינו מוכן להסדר, יאמרו גם בצידם — „אין עם מי לדבר". החודש שופשפו עיניים בישראל ובמצריים. אולי, אחרי הכל, יש כאן עם מי לדבר, ואם כך המיעוט הוא שאינו מוכן להסדר. לא נשאר למיעוט זה אלא לנסות להחזיר הנה את האידיליה של אי־האמון ההדדי. זהו מאמץ לא קל, והעיתונות נוטפת זיעה. ידידים, אל תתרשמו מהם.

ד״ר נ. קטרוס

מצא שם חדש

נתבשרנו בעיתונים „דבר" ו„למרחב" עומדים להתמזג ולהפוך עיתון אחד. בין שאר הבעיות קיימת גם בעיית השם החדש, שיינתן לעיתון המאוחד.

מצא שם שיבטא בצלילו או בהרכב האותיות שלו את האיחוד בין שני העיתונים, וזכית באחד משלושת הפרסים הבאים: פרס ראשון — חתימה שנתית חינם על עיתון „הארץ"; פרס שני — כל ספרי הכיס של הוצאת „עם עובד"; פרס שלישי — חתימה תלת־שנתית חינם על העיתון החדש.

לי עצמי יש שתי הצעות לשמו החדש של העיתון: (1) למידבר; (2) דבר־רחב (ה־דל״ת תגושה, כמובן).

למי יש הצעה יותר טובה?

שרות אמפא
מלווה את מוצרי אמקור

לאורך שנים יתלווה אל כל מכשיר "אמקור" שברשותך השרות היעיל ורב המוגיטין של אמפא. הצטרף גם אתה למנויים על שרות אמפא.

אמפא

לא סתם שרות ולא גם שרות
אלא השרות - בחי"א הידיעה

פרסום א.טל

כדי שחייך יצליחו...

— קרא את הספר החדש, בשם זה, שהופיע לאחרונה, מאת הפסיכולוגית המפורסמת פרופסור **שרלוטה ביהלר**.

הספר עוזר לקורא להבין את עצמו ולממש את מטרותיו וציפיותיו בכל שטחי החיים, החל מבחירת מקצוע ועד ל־נושא האהבה והנישואין.

מלווה תמונות.

המחיר 8.80 ל"י.

להשיג בכל חנויות הספרים או בהוצאת **„אחיאסף"** רח' יוסף הנשיא 13 תל־אביב.

הנמנסיה הראלית

נפתחה ההרשמה לשנת הלימודים תשל"א לכתות בוקר ט', י', י"א, י"ב
תיכון מקצועי במגמות

תיכון עיוני במגמות

הומניסטית
ריאלית

רדיו־אלקטרוניקה
טלויזיה - תעופה

לבורנטים כימיים
גרפיקה-שרטוט
ציור אופנה
פקידות

כל המגמות כוללות הכנה לבחינות בגרות
הוראה ע"י מורים אקדמאיים בעלי נסיון * סטיפנדיות

פרטים והרשמה:	תל־אביב	חיפה	קרית־מוצקין	רמת־גן	בת־ים	חולון	פתח־תקוה	בני־ברק
8-5, 1-9	ברנר 17 מפנת אלנבי 55	שמריהו לוין 30	שדרות השופטים 2	ביאליק 42	רוטשילד 33 ליד המצבה	סוקולוב 68	ברי־כוכבא 1	חברון 22 77, ר"ג מסגת מודיעין

חדש! נועז! צבעוני! שונה!

משחקי אהבה!

במחיר של —.20 ל"י בלבד.

האלבום הצבעוני שילמד אותך להפיק הנאה אמיתית, מושלמת ומסעירה מחיי המין!

4 סדרות של צילומי הדגמות ותנוחות ב־4 צבעים, הסברים בעברית.

הדפסה מהודרת * פורמט אלבומי * נייר משובח

*** האלבום החושף את הכל * האלבום המתקדם ביותר.**

גזור ושלח

הזמנה — הצהרה

לכבוד
„מידע" הוצאה לאור, ת.ד. 1105 ת"א.
אבקש לשלוח אלי בדואר חוזר את הספר „משחקי אהבה"

ר"ב שייק מס'.....

על בנק.....

על סך —.20 ל"י בלבד.
אני מצהיר בזאת שאני מעל גיל 18.

שם..... גיל.....

כתובת..... חתימה.....

*** האלבום שיעניק חוויות חדשות לחיי כל זוג נשוי מתקדם.**

פוליטכניקום

האוניברסיטה הישראלית ללימודים אקסטרניים

הלימודים בת"א בבנין גמנסיה הרצליה, ז'בוטינסקי 106 • ובחיפה בבנין בי"ס במעלה, שמריהו לוין 30
ההרשמה לשנת הלימודים הבאה ללימודי ערב המכינים לתארים אקדמאיים מוכרים של

LONDON UNIVERSITY

אוניברסיטת לונדון

* B.A. כללי
* B.A. מדעי המדינה או סוציולוגיה
* B.A. שפות: אנגלית, צרפתית
* B.Sc. כלכלה או מנהל עסקים
* B.Sc. מתימטיקה

C.E.I. - The British Engineering Institutions

אגודות המהנדסים הבריטיות

* הנדסת בנין
* הנדסת אלקטרוניקה
* הנדסת מכונות
* הנדסת ייצור
* הנדסת חשמל
* הנדסה ימית

תלמידים החסרים תעודות בגרות יתקבלו לראיון אישי לקביעת אפשרות הצטרפותם ללימודים

פרטים והרשמה במשרדי האוניברסיטה: **תל־אביב**, רח' ברנר 17 (מפנת אלנבי 55), בשעות 9—1 בבוקר, 5—8 אחה"צ. **תל־אביב**, רחוב ז'בוטינסקי 106, בבנין גמנסיה הרצליה, בשעות 5—8 אחה"צ בלבד. **חיפה** — רחוב שמריהו לוין 30, מפנת הרצל 14, בשעות 9—1 בבוקר, 5—8 אחרי־הצהרים.

המשרד המרכזי של תנועת העולם הזה - כוח חדש

רחוב החשמונאים 88—90 תל־אביב

קומה א', חדר 5.

טלפון מיספר 265836.

שעות המשרד שונו למועדים הבאים:
ימים א'־ה': 9.00—16.00
" ב'־ג'־ד': 12.00—19.00
יום ו': 9.00—13.30

סטודיו

למחול וג'אז

בהדרכת

שמעון לוי

קורסי קיץ החל מ־1 באוגוסט.

פרטים והרשמה:

טלפון 247480

בעולם

ארצות־הברית

ונוסף רצח

על פשע

גנרל תומס אולינצ'וק הוא הקצין האחראי, בצבא ארצות־הברית, למיבצע האחרון של הטבעת עודפי גז העצבים במימי האוקיאנוס האטלנטי — פרשה שעוררה סערת רוחות עצומה בארצות־הברית, ואגאה בחוגי מדענים ברחבי העולם. בתחילת השבוע, כאשר נתגלה כי בתו בת ה־13, שנעלמה מזה ימים מספר, נרצחה באסם עזוב, לא היה ידוע עדיין אם מעשה הרצח קשור בפרשת הגז. המחאה נגד זיהום כדור־הארץ, ב־ארצות־הברית, היא תינוקו התורן של ה־נוער המרדני, הכולל, בין היתר, לא מעט היפים, בתוכם עלולים להיות טיפוסים ני־ספים כדוגמת צ'ארלס מנסון.

אולם לא היה צורך להיות קיצוני או מטורף כדי לראות שפרשת הטבעת הגז הינה העודת־עניות עגומה ביותר למין ה־אנושי. „אין ספק שאנחנו נראים כשוטים," הודה השבוע גנרל אחר בצבא ארצות־הב־ריח, ויליאם סטון, בעדותו בפרשה בפני הקונגרס. „אבל מה יכולנו לעשות עם הגז הזה? לבלוע אותו?" כך, פשוט, הודה אדם האחראי לחיי מיליונים, כי האנושות יצרה גולם שקם עליה.

הגז מתחיל לנזול. הבעייה בקשר ל־גז העצבים הקטלני, אשר 66 טונות ממנו הוטבעו בשבוע שעבר באמצע הדרך בין חוף דרום קרוליינה לאיי באהמה, בעומק של חמישה קילומטרים, במימי האוקיאנוס, היא פשוטה למדי: הגז נמצא בראשי החץ של רקטות. אלו היו שמורות בארגזי בטון, אך בדיקות הראו שלא ניתן לפתוח אותם כי מראשי חץ אחדים החלה דליפת גז. ה־בעייה התסבכה בגלל העובדה שמטעני חומר־הנפץ בתוך הרקטות — שנועדו להע־פן ולפזר את הגז באויר ברגע ההתפו־צצות — הידרדרו גם הם למצב בטיחות ירוד, עלולים להתחיל להתפוצץ בחודשים הקרובים. כאשר יקרה הדבר, בתוך הארגזים המוגנים ממים, קשה לנבא את התוצאה ל־תהליכי החיים במעמקי הים. קשה עוד יותר לנבא לאן יגיע הגז עם זרמי האוקיאנוס.

מיזבלת כדור־הארץ. בפני צבא אר־צות־הברית היתה אפשרות אחרת להיפטר מהשד הנורא שבידיהם — לפרק את הגז ה־קטלני באמצעות פיצוץ מימני, תת־קרקעי. ואכן, זו היתה המלצתם פה אחד של ה־מדענים שדנו בפרשה. הסוכנות לאנרגיה אטומית של ארצות־הברית הגיעה למסקנה שאמנם יש ביכולתה לעשות זאת — אך החליטה שהיא מסרבת. היא התנגדה להיות מעורבת בפרשה המלוכלכת, מחשש לנזק לתדמיתה הציבורית, השאירה לצבא לשבור בעצמו את הראש.

הצבא, מצידו, לא היה למעשה אשם כל־כך. כאשר הוחלט על ייצור גז־העצבים כ־נשק תיקני, נחשבו מעמקי האוקיאנוסים כמקום מיפלט קלאסי לפסולת שפולטת ה־טכנולוגיה של המאה ה־20. אפילו הרשות לאנרגיה אטומית נהגה, בימיה הראשונים, להשליך לשם את הפסולת הרדיו־אקטיבית שלה — עד שהתגלה שהיא מרעילה את החי והצומח בעולם.

נגד הסינים. יש גם לזכור שהגז ה־קטלני הוכנס לייצור בחיפזון יחסי, היה זה לאחר שראשי הפנטגון גילו, עם פרוץ מלחמת קוריאה, כי הם עומדים מול נשק חדש: אפילו כוח האש העצום של יחידות צבא ארצות־הברית נתגלו כבלתי־יעילות נו־כח גלי האדם הסיניים ששטפו את קדי ה־אמריקאים: נגד רבבות חיילי חי"ר, התוק־פים במשך ימים בגלים אינסופיים, היה צו־רך בנשק שונה. מדעני הפנטגון הוציאו מן הארכיונים את מחקרי הצבא הנאצי מימי מלחמת העולם השנייה, ניגשו לייצור גז ה־עצבים. היה זה רק כעשור שנים לאחר מכן, שהתפישה המדעית בעולם הגיעה לידי הכרה, כי מעמקי האוקיאנוסים אינם מיז־בלה, אלא מרכז למשאבים טבעיים בעלי חשיבות ראשונה במעלה.

כל התשובות — מלבד הנכונה. עתה, לאחר שהסוס ברח — או הוטבע, ל־יתר דיוק — מתכוננים האחראים לסגור את דלת האורווה. הדור החדש של אמצעי הלוחמה הכימית ייוצר על בסיס שייאפשר את ניטרולו בקלות, הודיע הפנטגון. רבים מהגוים של המחר היו מבוססים על ה־שיטה הבינארית — שני גזים שונים, שכל אחד מהם בטוח לחלוטין, ורק כאשר

מאפשרים את התמזגותם, הופכים הם ל־חומר קטלני.

אשר לגזים הקיימים עדיין, הודיע הצבא כי בעתיד הם יישרפו במיתקנים מיוחדים, שפיתוחם עומד לפני השלמה.

דובר הצבא לא הודיע על הפסקת הייצור של גזים קטלניים. נראה שעל פיתרון זה, לא חשב עדיין איש בפנטגון.

שמן זה יפה

מי קבע בעצם שלהיות שמן פירושו להיות מכוער, ויפהפייה חייבת להיות רזה? „שמן זה יפה," היהדהה לאחרונה ההכרזה ברחבי ארצות־הברית. המכריזים, כפי שניתן היה לצפות, היו האנשים השמנים.

אוהב אותה שמנה. לאנשים השמנים נמאס. במשך שנים הם משמשים נושא ל־בדיחות של כל קומיקאי מתחיל. ישנם גיבוים הסגורים בפניהם, ישנם בגדים ש־אינם מיוצרים במידות שלהם. מבוקר עד ערב מספרים להם שהם על סף המחת, בגלל עודף השומן שלהם. כמה זמן יכול אדם לסבול התקפה מרוכזת כזו — אפילו כשהוא שמן וטוב־לב? השבוע הם יצאו למלחמת־נגד.

הם הקימו אירגון בשם האגודה הלאומית לעזרת אמריקאים שמנים — שכונה מיד, בקצרה, איגוד השמנים — ובאמצעותו פתחו בהתקפה מרוכזת. „האמת היא שרבים מאמי־נים ששמן זה יפה, רק פוחדים להודות בכך, בגלל שטיפת־המוח," הכריז ויליאם פאברי, 29 מהנדס אלקטרוניקי ממדינת ניו־יורק ונשיא האגודה. פאברי עצמו הוא בחור תמיר שמשקלו 70 ק"ג בלבד. אשתו, לעומת זאת, שוקלת יותר ממאה קילו —

„וכך בדיוק אני רוצה אותה," אומר הגבר.

מי רוצה דחלילה? פאברי ציין כי בעצם דת הדחלילות פרושה רק באירופה ה־מערבית וארצות־הברית. „בדרום־אמריקה, בגרמניה ובאיי הים־התרומי, מעדיפים הגב־רים גברות מרופדות — וכל המרבה הרי זה משובח. שם לא מתלהבים משלדי העור והעצמות הנקראים חתיכות בתרבות המער־בית שלנו."

אגודת השמנים איננה דוגלת באידיאולוגיה של שומן. רבים מחבריה הם רזים, שהצ־טרפו בגלל אהדתם לשמנים וסלידתם מן הדרידפות שהם נרדפים. רבים מהחברים ה־שמנים משתייכים לאגודות שומרי־משקל. כל מה שהאגודה מנסה לעשות זה — להע־לות את המוראל הירוד של השמנים ב־רחבי ארצות־הברית, לגרום לרזים לחדול מלהסתכל עליהם כעל גזע נחות.

בנסיונה זה זכתה האגודה להצלחה כבר מרגע ראשון. העידה קרול לובין, רוקדת בת 27: „תמיד סבלתי בגלל השומן שלי. אבל מאז שהצטרפתי לאגודה, הגבהתי את שולי החצאיות של ב־15 ס"מ. הירכיים השמנות שלי הפסיקו להסריע לי. הפילו־סופיה החדשה שלי היא: ‚אם יש לך את זה — אל תתביישי. נפנפי את זה לעיני כל.'"

יוון
להרעיל את העולם כולו

העולם כולו עקב השבוע בדאגה אחרי התפשטות מחלת החולירע. אך כאילו לא היה די בכך, היתה לגרמנים סיבה נוספת לדאגה — ואולי הרבה יותר מוחשית: איר־גון מחתרת יחני, הלוחם במישטר הקולו־נלים, הודיע כי הרעיל ביתן משלוחי פירות שנועדו לייצוא לגרמניה המערבית.

האפקט היה פצצתי: שלטונות הבריאות של גרמניה המערבית הועמדו הכן, החלו בודקים בקפדנות את המישלוחים מיוון. ה־השפעה על הצרכנים לא נודעה עדיין, אך מתגובות יווניות ניתן להבין את הצלחת ה־מירדים, הקוראים לעצמם ההתנגדות החדשה

חיים ארוכים — או קצרים? ממ־שלת יתן יצאה בהכרזה הקובעת כי „זוהי הפרחת יונים באויר, שאין לייחס לה כל חשיבות. צעד זה מוכיח רק את ארסיותם של אויבי יתן." יו"ר איגוד היצואנים ה־יווניים קבע, בהצהרה לעיתונות, כי פירות תוצרת יתן אינם מכילים דבר מלבד שמש, ים וכל אוצרות הטבע. לא היה לו ספק כי הגרמנים ימשיכו לאכול פירות אלה, „כדי לזכות בבריאות, יופי וחיים ארוכים".

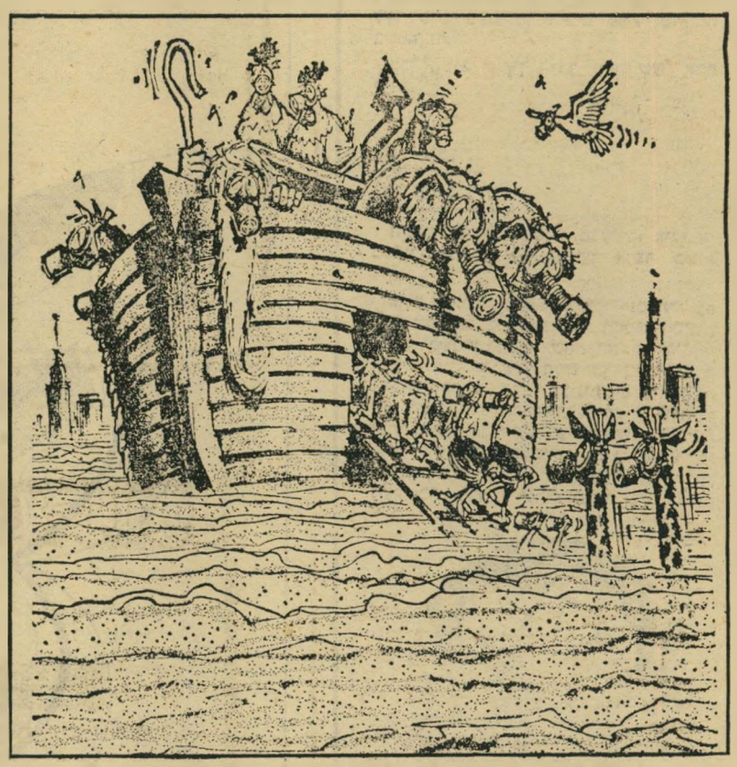
ההתנגדות החדשה, מצידה, הגיבה בהודעה קצרה: „בעתיד, לא נזהיר יותר מראש כא־שר נרעיל מישלוחי ייצוא, נמשיך להרעיל עד שהדמוקרטיה והחופש יוחזרו ליתן. ה־שעה היא שעת מאבק, לא שעת עסקים."

אנגליה
הנסיכה מרגרט
מאחורי סורגים

גם האנגלים נסערים בימים אלו — לא פחות אולי מהגרמנים. הסיבה, יחד עם זאת, שונה במיקצת: תמונה חדשה של הנסיכה מרגרט, אחותה של המלכה, ש־הוצגה בגלריה הלאומית בלונדון לרגל יום־הולדתה ה־40 של הנסיכה.

התמונה, בה נראה קלסתרה של הנסי־כה כשוא מטושטש ואחורי שורת קווים המזכירים סורגי כלא, זכתה לתגובות זועמות, מחריד, שערורייה — בעוד עינה האחת של הנסיכה מצויירת בכחול צלול, חסרה עינה השנייה כל צבע, וחצי פרצו־פה נראה כעטוף מסיכה. „הנסיכה נראית כאחת המלכות לבית טיודור המצפה ל־הוצאתה להורג," זעק הדיילי מייל, בה־ביעו את דעת רוב נתיני הממלכה.

היחידי שנשאר שליו בכל המהומה היה בריאן אורגן, הצייר בן ה־35 שצייר את הזוועה הזו: „אינני מתכוון להסביר מאו־מה בקשר לתמונה," הגיב. „להסביר — פירושו להודות בכישלון."

תיבת־נוח 1970

(קונארד, ב„לוס־אנג'לס טיימס")

הטעות הגדולה

ההסטוריה מלאה בסיפורים אודות טעויות גדולות וקטנות שנכשלו בהם מנהיגים, עמים ותרבויות שלמות. גם בהסטוריה שלנו ניתן להצביע על טעויות שונות שטעו בני־עמנו במשך הדורות. הצרה היא שמנהגם של טעויות הוא — ממש כמו מעשים טובים ונבונים — להכריע לא במעט על מהלך אותה הסטוריה שהם חלק ממנה.

טעות כזו טעו בני עם ישראל בסביבות השנה 135 לספירה. כדי שנבין את ה„למה" שמאחורי אותה טעות, כדאי שנסתכל קצת על הרקע: עם ישראל נוצר וגובש על־ידי מאורעות שהיו בידי אלוהי ההסטוריה לכלי־יצירה. קריאת אברהם, העבדות במצרים, יציאת מצרים, מעמד הר סיני, השנים במדבר, כבוש כנען, מלכות דוד, גלות 10 השבטים וגלות בבל. לכל אורך ההסטוריה הזו קראו הנביאים — בשם ה' — אל העם להסתכל אל מעבר לקרבן, לכהונה, לבית־המקדש ולכל החיצוני שבדת, אל אלוהים חי ואוהב וקדוש, רב־כוח ורב־מעש. העם הזה נקרא להיות „אור בגויים", תמרור וציון דרך שיצביע אל אלוהי האמת ואל דרך החיים שדעת אלוהים זה מחייבת. אלא שהעם נתפס בכל פעם לחיצוני: „היכל ה', היכל ה', היכל ה' המה", „למה לי רוב זבחיכם?...", „קציני ישראל מתעבים משפט ואת כל שישרה יעקשו... ועל ה' ישענו לאמור, הלא ה' בקרבנו? לא תבוא עלינו רעה' "! משהתמיד העם בחוסר יכלתו לתפוס את העיקר והחשוב, ואף ניצל את ההיצוני כדי לעבוד אלילים ואלוהים־שאינם־אלוהים, תוך שהוא מזניח את ה„חסד חפצתי, ולא זבח..." ואת ה„אמת בתוכות (כלומר, בפנימיות הלב)", נשלח לבסוף לגלות.

דבר זה שימש נקודת־מפנה מרכזית בחיי העם, שכן, כשהם עומדים בפני האיום (הממשי ביותר) של התבוללות ואבדן כל קיום לאומי, נדעקו מניגי העם להקים גדרות מסביב לזהות היהודית כדי להגן עליה מההשפעה האדירה של תרבות בבל המתקדמת (דאז). מכאן ואילך קמה הנהגה חדשה בעם, הנהגה שיצרה ברבות הימים את בית־הכנסת, את המסורת (התורה־שבעל־פה מתחילה מכאן) ואת כל אותה יצירה שאנו מכירים אותה היום בשם „היהדות החרדית". אין ספק שהיה בצעדם זה באותם ימים הרבה מן הטוב, כמו שאין גם ספק שגדרות אלו (כשהן מחוזקות והולכות ומתרחבות אל כל מישורי החיים) הגנו על הקיום היהודי במשך הדורות. אלא מאי? הצרה היתה שכאשר שב העם לארץ — ובמשך הדורות הרבים מאז ועד עתה — לא ידעה ההנהגה להבדיל בין עיקר לתפל, בין מהות למכשיר, והם החלו מזהים את עצם הקיום היהודי עם המסורת שיצרו. ואמנם, נשתמר ה קיום — כמו בקופסת שימורים סגורה — תוך ש ה זהות, המהות היהודית, מתעבית ומתעוותת.

ואז, כאשר קם אחד ישוע מנצרת וקרא אתגר לדרך זו, ראו בו הפרושים איום לעצם המהות היהודית (בעוד שהוא היה זה אשר, בעצם, נתן לה את הבטוי השלם ביותר) ונטו להתרחק ממנו. עד־כדי־כך שקל היה למנהיגים של אותם ימים, המתיחזים והכהונה הגדולה, להביא לחיסולו של ישוע בלא שתהיה התנגדות ממשית כל־שהיא מצד העם. הנוצרים נוהגים לראות בכך את דחיית עם ישראל את ישוע ואת תורתו, ואף להאשים את העם באותו מות נורא. אבל לא כן הדבר. ישוע לא נדחה על־ידי העם עד לימי מרד בר־כוכבא, שכן עד לאותה עת היו אלפים רבים מדלת העם, מן הפרושים ואף מן הכהנים, שראו בו באמת את משיח ישראל.

אבל מרד בר־כוכבא פרץ (בשנת 135 לספירה, בערך) והעם החל נאסף אל דגלו, כשמספר הולך וגדל רואה דחקא בו משיח וגואל. בתחילה הטצרפו אותם יהודים־תלמידי־ישוע למרד, אבל משנסתבר להם כי בר־כוכבא טוען לכתר ה־משיח, נמצאו הללו במצב בו לא יכלו להלחם עוד לצידו, שכן לא היה ספק בלבם שהוא איננו המשיח, בדעתם כי ישוע מנצרת, הוא משיח ישראל ובן דוד. כאשר עזבו את שורותיו הכריז עליהם בר־כוכבא מלהמת־חרמה, כשהוא הורג בהם לאלפיהם. העם, אחוז בלהט הנצחונות על רומי האדירה, להם זכו בהנגחו של שמעון זה, דחק אותם מתוכו (המינים, כפי שאז נקראו) בראותם אותם בוגדים לאומה.

מאז נחרבה מלכות „בר־כוכבא, נסיך יהודה" וטענתו לכתר המשיח נתבדתה. אולי הגיע הזמן שנבחן מחדש, אם כן, את טענותיו של ישוע? יש כאן בארץ מספר הולך וגדל של יהודים, צעירים ואחרים, המושכנעים הן מן הכתובים והן מנסיון־חייהם כי אכן בו, בישוע זה מנצרת, נמצא מחדש את פשר ותוכן יהדותנו — ואת צלם האנוש. אנו קוראים אתגר מחודש לבני־עמנו:

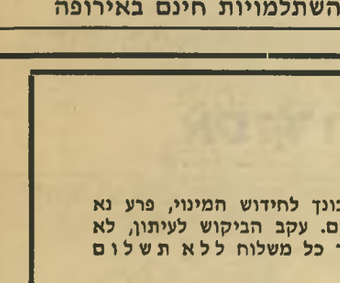
מצאנו את המשיח — ואת הישועה!

בחנו את דברינו.

ת.ד. 2234, רמת־גן

מכתבים ייענו.

ירובעל

ב־400 ל"י
רבשו מקצוע משתלם
ופרנסה בטוחה
בזמן קצר ובהדרכה מקצועית מעולה

סַפָּרוּת נשים
דיאנה
קורסים יום וערב
פתיחת הקורס
1.9.70
ריינס 1, ת"א (ככר דיזנגוף) טל. 226066
הוותק, הנסיון, והתוניטין שלנו ערובה להצלחתך!
המצטיינים בקורס יישלחו להשתלמויות חינם באירופה

ה מ נ ו י —

קיבלת חשבונך לחידוש המינוי, פרע נא אותו בהקדם. עקב הביקוש לעיתון, לא נוכל לאפשר כל משלוח ל ל א ת ש ל ו ם

מכתבים

זכויותיהם של החיילים המשוחררים

ברכותי לכם בקשר ליוזמה שנקטתם ב־קשר להשוואת זכויותיהם של חיילים משו־חררים לאלה של עולים חדשים. רק מי ש־מנותק מהחי הנוער הישראלי ומבעיותיו, מסוגל להתנכר או לדחות צורך דחוף זה.

בגלל העדר תמיכה ועזרה מצד המדינה הגובל בהזנחה, ישנם מיקרים שצעירים משוחררי־צה"ל לא מצליחים להגשים את ציפיותיהם בקשר ללימודים, רכישת מקצוע, נישואין והקמת משפחה.

על רקע זה ידועים לי כמה מיקרים של טרגדיות אישיות בקרב צעירים משוחררי־צה"ל ממשפחות מעוטות אמצעיים. ברור לי שלו היתה קיימת כבר מערכת ההקלות שאותם חבעתם, היו נמנעות כמה טרגדיות.

ההזנחה הקיימת מולידה בקרב הנכשלים ריגשי־תיסכול אדירים. יתכן שחברתנו תא־לץ לשלם ביום מן הימים עבור מחדליה בשטח זה.

לכן חשוב תיקון הדבר ויפה שעה אחת קודם.

קורא, תל־אביב

סיפוח או שלום

השבוע היתה לי חוויה מסעירה. אולי ה־מסעירה ביותר מאז הגיעי ארצה בשנת 1944.

ביום שלישי 4.8.70 בבוקר נסעתי, עם עוד נופשים, במשאית של החברה להגנת הטבע לשבוע נופש שהתקיים במנזר ה־אחיות ציון שבעיר העתיקה. בדרך נסעה אחרינו כברת דרך מכונית פרטית, בה נסע השר־עדיין מר בגין. הנוסעים, שהכירו אותו ואשר כבר ידעו על החלטת הפרישה של גח"ל מן הממשלה, בירכו אותו ב־חמימות תוך הנפות ידיים ולחיצות יד־ליד. ניכר בו (בבגין) שהוא נהנה מכך הנאה

זוהר

רבה. כתוצאה מכך התעורר ויכוח בו נד־מה היה כי פרט לכותב שורות אלו, כל הנוסעים הינם תומכים נלהבים בעמדת בגין: סיפוח, הסלמת־המלחמה ועוד...

הגענו לירושלים — ונפנינו למטרה ב־גללה הגענו לשם — לנופש. שכחנו מכל העניין וספק אם הצלחנו לשמוע חדשות פעמיים ביממה.

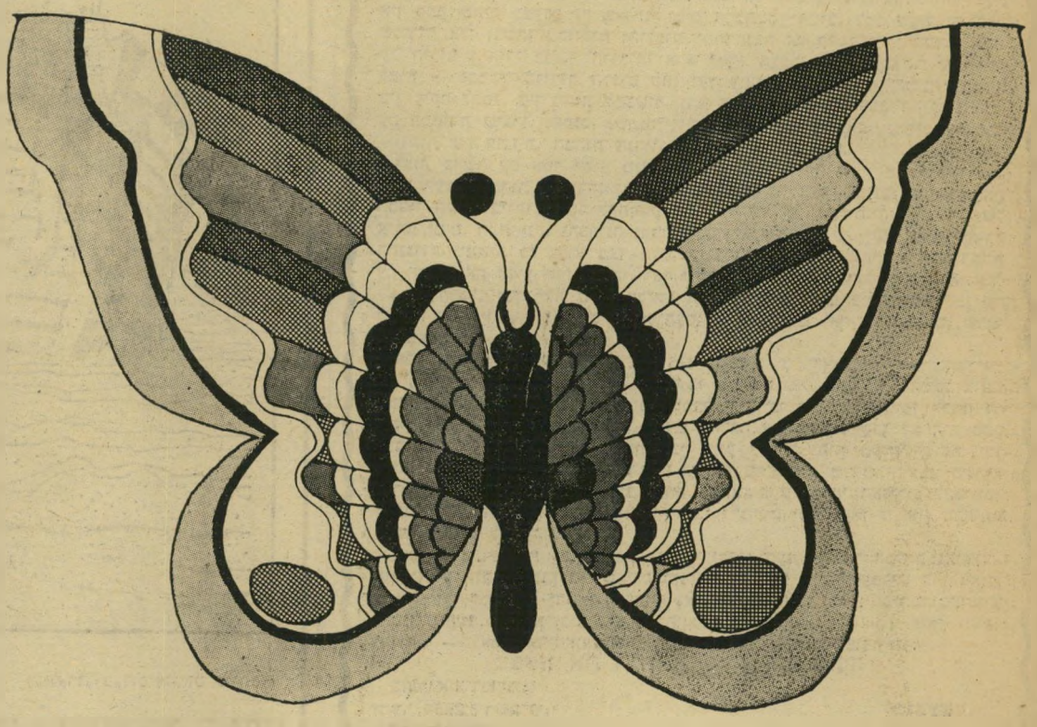
ביום שישי בשעות הצהריים עזבתי את המנזר וחזרתי למחרת.

בשבת בבוקר כאשר הגעתי חזרה למנ־זר נודע לי כי כאשר הנופשים ישבו ב־חדר־האוכל, לקבלת־שבת, בשעה שבע ב־ערב, נכנסה לחדר־האוכל אחת מהנהלת ה־מקום והודיעה לסועדים כי בחדשות הודיעו כי „הפסקת־האש תיכנס לתוקפה בחצות". מיד פרצה במקום שמחה רבה, אשר גרפה גם את כל הנזירות, בה נפתחו בקבוקי יין, שמפניה וקוניאק שהוצאו מן המזחדות וה־ארונות של הנופשים. לאחר גמר הארוחה התארגנה מסיבה ספונטנית שנמשכה עד ה־שעות המאוחרות של הלילה.

התיאורים הנלהבים שהיו בפי כל הנופ־שים על השמחה הרבה שאפפה אותם — את כולם — ללא שום הבדל, הזכירו לי את תיאורי השמחה והחגיגות הספונטניות שהקיפו את ארצות אירופה ואמריקה ב־יום ה־11 לנובמבר שנת 1918, ואשר תי־אור מה מהם הופיע דרך אגב בסרט אנגלי ישן ששמו כמדומני צחוק הגורל.

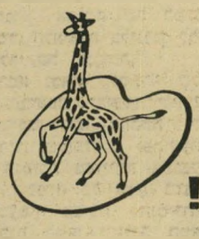
לאור כל זה הרי ודאי כמעט כי קרן אתו של מר בגין ל„רסיסטאנס" תיתקל בקיר אטום. מלבד, אולי, מספר פאנאטים חמומי־מוח. אך מכאן לתנועת מרי המונית

אסקר

פרושו צבעים!

המון־המון צבעים,
צבעים שהצביעה בהם קלה לאין שיעור,
צבעים שיעשו את דירתך מודרנית,
חדישה ונוצצת.

פרקום או־קי | דוד ערעקובר

אסקר ראשון־נותן את הטון!

תן שאנס לשלום!

מצורף מכתב שפורסם במדור מכתבים של „הארץ" בתאריך ה־19.8.70:

הסכנות שבשלום

למאמרו של מר בנימין עמידרור („הארץ" מיום 7.8 „נסיגה לא באה בחשבון") רצוני להעיר:

מר עמידרור ניסח היטב במאמרו את הסכנות שיש בנסיגה. אך אלה כאין וכאפס לעומת הסכנות המצויות בהסדר שלום. אם יושג שלום, יהיו גבולות ישראל פתוחים, וה־צבא המצרי יעבור דרכם בנקל. הפתח ינצל את יחסי המסחר בינינו לבין ירדן, וימין מטעני נפץ ב־פחורות המיועדות לתל־אביב. הישראלים שיתיירו בדמשק ובביירות יהיו חשופים להתנקשויות. מטוסי אל־על שיחלפו מעל עיראק, יסבלו מירי טילים. וגרוע מכל: לא נוכל להגיב, שהרי ישרור שלום.

דורון לנצט רחובות

הדברים שכותב דורון לנצט זיעזעו אותי. עכשיו, משנעשה כבר הצעד הראשון לקראת השלום המיוחל, הוא רוצה לחזור שוב למצב של לפני כמה שבועות!

שמע לי דורון: תן שאנס לשלום! ויהיה טוב לכולנו.

אוריאל וייסמן, ירושלים

נוסח המאקי בצרפת בשעת מלחמת העולם השנייה המרחק הינו עצום.

מרדכי זוהר, אשדוד

הפסקת האש

בפתיחת מכתבי אציין כי הנני שמח בגלל קיום הפסקת האש הזמנית בין ישראל ומצריים — פשוט ישנה עתה שהות ללקק את פצעינו. מובן מאליו שגם אתה, ח"כ אבנרי, מבסוט מקיום הפסקת האש.

מובן מאליו שכעת תתבע נסיגה מכל השטחים ביתר תקיפות. על זאת ברצוני לשאול אותך? מדוע הרוסים עומדים על־כך שישראל תיסוג מהשטחים המשוחררים? התשובה לכך היא זו: הם דורשים נסיגה מהשטחים כדי שיעלה בידם לכבוש ביתר קלות את מזרח התיכון ולהשמיד את שארית ישראל!!!

דוד גרינברג, ירושלים

נקודת מיפנה

השבת האחרונה — השמיני באוגוסט — היתה נקודת־מיפנה חשובה במערכת היחסים שלנו עם שתיים ממדינות העימות הערביות, ובמיוחד אמור הדבר לגבי מצריים כשלראשונה מזה שלוש שנים משתרר שקט גמור בתעלה. התותחים נדמו משני צידי התעלה ועתה ייאמר: „תנו לשלום סיכוי" כמו בשירם של ג'ין לנון ויוקו אונו.

לקחנו על עצמנו מאז קום המדינה סיכונים רבים, ולראיה — שלוש מלחמות עברנו; נשאלה השאלה: מדוע לא ניקח על עצמנו את הסיכון של שלום?

נעים ומשמח כאחד לקרוא בעיתונים, שלא רק אנו נהנים מהקלה רבה בחזית־התעלה, אלא גם בעורף יכולים לחגוג זאת כראוי תוך תיקווה שהיוזמה המדינית תיראה פרי, בניגוד למחשבתם של רבים ר־טובים בסיגנון של „נגזר עלינו".

כקורא ותיק של שבועונכם וכאוהד התנועה מיום קיומה איני יכול שלא לערב שמחת הפסקת־האש עם מאורע שעליו אני מברך בשתי ידי — פירוק הליכוד־הלאומני. אין לי ספק שלכם חלק חשוב בכך, ואני מוכרח לקשור את פרישת גח"ל מהממשלה לקבלת ארבעה גיליונות העולם הזה של חודש יוני בשבת האחרונה, מידי אזרחים, שחילקום כשי־לחייל, אך טענו שאין להם קשר לשבועונכם. יש בכך הרבה מן הסימליות, שדווקא ביום שבו נכנסה הפסקת־האש לתוקפה וזהו שלב ראשון בתוכנית־רוג'רס, מתגלגלים לידינו גיליונות השבועון המנבאים על קץ הליכוד־הלאומני, שאיפשר את ההיענות ליוזמה־האמריקאית.

ירון ערער, חייל מילואים, צה"ל

מי את, מרגלית אנקורי?

פעמיים פירסמתם כי השהקנית מרגלית אנקורי המשחקת בשיער, נוטשת את הצגה על מנת לקבל תפקיד ראשי בברודווי בהצגת זורבה היווני.

לא היה ולא נברא! ההצגה הוצגה כבר ונסגרה לפני שנה. האמת היא שהגברת

אנקורי

אנקורי היתה צריכה להשתתף בהצגה שנפתחה בנובמבר 1968 ופוטרה ערב הצגת הבכורה מכיוון שלא באה להצגה הראשונה מחוץ לעיר.

שנית, שירתתי עם הגברת אנקורי בצה"ל, ולפי מיטב ידיעתי היא בת 36.

אנא, איזרו כוח ופרסמו את האמת.

שאול שטרנברג, וירג'יניה, ארצות־הברית

תחרות הצילומים

מצורפת תמונה לתחרות הצילומים שלכם. הכותרת שאני מציע: שלום רב שובך ציפורה נחמדת.

צבי גרינשפן, חולון

● הקורא צבי גרינשפן מרחוב חנקין 119, חולון, זוכה בפרס המזור בסך 10.— ל"י.

דרך היסורים?

בהעולם הזה (1718) במדור עולים קראתי את סיפורה של ריטה גרבמן תחת הכותרת דרך היסורים. ברצוני להעמיד דבר

(המשך בעמוד 10)

תמונת השבוע

מכתבים

(המשך מעמוד 9)

רים על נכונותם — לפחות בנוגע למה ש־קרה לה באולפננו.

ריטה גרבמן הגיעה ביום 6.7 ש.ז. היא הופנתה אלינו ע"י רכז האולפן ברמת־השופט. יחד עם 4 בנות מארצות־הברית.

כשהצעתי לריטה מקום בחדר בנות, אשר בקרבת הכיתה — היא סירבה להיכנס ואמרה שאולי לא תישאר אצלנו בכלל.

ביום הגיעו, אחר ארוחת־הצהריים — החליטו 4 מתוך 5 הבנות לנסוע לתל־אביב, לשם סידור דברים שונים והבטיחו לשוב באותו הערב.

כולם חזרו מלבד ריטה. היא הופיעה למחרת היום בלוויית גבר, אשר טען ש־הוא פגש אותה בתחנה המרכזית ושהיא ידידתו.

הודעתי לה שהיות ויום לפני כן אמרה שאולי לא תישאר ולאחר שבערב לא שבה לקיבוץ — היה לי מובן שהחליטה לא ל־היכנס לאולפן — ועל כן הסכמתי לקבל במקומה בחורה אחרת.

שקר הוא שנאמר לה ש„אין אצלנו מקום לזונות..." זה כל מה שקרה עם ריטה ב־יד־מרדכי.

פלא הוא בעיני שכתבכם לא ראה לנכון להתקשר לפני כן עם משקנו כדי לבדוק את אמיתות סיפורה של ריטה.

שאול מירברג, רכז האולפן, יד־מרדכי

■ למה דווקא קיבוצניקית?

איזו סנסציה פירסמתם בהעולם הזה (1719): קיבוצניקית כמלכת הסטריפטיז, סכסיבל מהקיבוץ.

מקריאת הפרטים על החשפנית דוקה מת־ברר שהיא היתה עד גיל 14 ברוסיה, שהתה

דוקה בפעולה

חצי שנה בארץ (אולי בקיבוץ פחות מזה), ירדה עם הוריה לצרפת וחיה שבע שנים בפאריז.

הכזאת היא קיבוצניקית? היה יותר הגיו־ני לכנות אותה „הסובייטית" או „הפריז־אית".

משה הם, קיבוץ שדה־נחום

■ מה לעשות כדאי לקבל מתנה?

ברצוני לברך את דן בן־אמוץ לרגל היו־תו עיתונאי (וגם אתכם על כי הסכמתם שהוא יפתח מדור בעיתונכם), לאחר ש־פוטר מ־14 עיתונים (כולל רדיו וטלויזיה).

אם דן יחזיק מעמד לפחות שנה אחת בתור עיתונאי בעיתונכם, אז אני שולחת לו ולכם מתנה.

דיה, ראשון־לציון

●

קוראים השולחים מכתבים מתבקשים לנפח אותם בקצרה. עריכות תינתן למצרפים תמר־נות למכתביהם.

מבנק דיסקונט אתה מצפה למשהו נוסף!

ובצדק.

כל סכום עד 15.000 לירות שתפקיד בתכנית „יתרון"
באוגוסט-ספטמבר משתף אותך אוטומטית

במבצע

„יתרון-פרס"

מס' 2

הנותן לך סיכוי ממשי ובלתי רגיל

להכפיל כספך מיד!

וזאת: * בנוסף להכנסה גבוהה
* בנוסף לברירת הצמדה לשמירת ערך כספך
* ובנוסף לכל יתר ההטבות שבתכנית „יתרון"

פנה לסניפנו הקרוב בחקדם

בנק דיסקונט

"הוא לא רק בנק-הוא גם יודע"

חורצי-דין המוות

ששת־הימים: סגן אליעזר שטינלאוף, קצין תותחנים; רב־סרן יצחק ברא״ז, וערך־דין; וסגן־משנה ברטהולד זינגר, מהנדס במיקצועו. גזר־הדין ניתן בבית־הדין שמושבו בשכם.

שלושת שופטי בית־הדין הצבאי בשכם, שחרצו ה־שבוע את גזר־דין המוות הראשון מאז מלחמת

צעדת־המוות בשכם

הנידונים

חמשת הנאשמים במשפט „חברת רצח בע״מ״ בשכם, אחרי הוצאת גזר־דין המוות. מלווים בידי סוהריהם חזרה אל בית־הכלא. שני הראשונים הנראים בתמונה (מימין) הם מחמוד אלאלפי ועזאם אלייש׳ב, שלגביהם נחרץ גזר־דין המוות. משפטם של שלושת הנותרים במשפט זה, נדחה. גזר־דין המוות הומר על־ידי המושל, תת־אלוף רפאל ורד, למאסר־עולם.

■ ■ האיש שגזר השבוע את גזר־דין המוות הראשון מאז המלחמה, הוא „משוגע״ לצעדות המוניות ■ ■

כך אירע גם בפעם. בית־המשפט הצבאי בשכם שנקרא לדון במשפטם של חמישה חבלנים שנאשמו בשלושה מעשי־רצח ב־שכם, הורכב ממשפטן, עורך־הדין הפתח־תקואי יצחק ברא״ז ומשני קציני צה״ל. אר־לם במיקרה היה אחד הקצינים, סגן מחיל התותחנים, בוגר הפקולטה למשפטים, למ־רות שאינו משרת בצה״ל כמשפטן.

עובדה זו נתנה בידי בית־המשפט את הסמכות לגזור דין־מוות. כך אירע ששבו־עות רבים לפני הוצאת גזר־הדין כבר פור־סמו בעיתונות ידיעות שבית־משפט זה רא־שי לגזור דין־מוות. אולם עובדה מקרית זו, של מציאות שני משפטנים בהרכב בית־המשפט לא היתה עדיין עילה לגזירת דין־מוות. גרמה לכך, ללא ספק, אישיותו ה־מיוחדת של אב בית־הדין, עורך־הדין יצ־חק ברא״ז, שנשא על כתפיו דרגת ייצוג של רב־סרן.

★ ★ ★

כי המשפחה צועדת

יצחק ברא״ז, 44, גבה־קומה ובעל זקנקן, אינו דמות אלמונית שהיתה זקוקה דווקא לחריצת גזר־דין מוות כדי להתפרסם. שמו מפורסם למדי גם בלאו הכי, אם ב־אירועים הקשורים בתחום המשפט, או ב־שטחים אחרים.

כך, למשל, דואג יצחק ברא״ז מדי שנה להיות הפרקליט הראשון שיגיש לבית־המשפט בפתח־תקוה את התיק הראשון של השנה, שישא את המספר אחד. מדי שנה מודיעים העיתונים כי ברא״ז שוב הצליח לזכות בתיק שמספרו 1/69 או 1/70.

כאיש מכבי פתח־תקוה, פעיל יצחק ברא״ז גם בתחום הספורט. הוא נושא בתארים של נשיא בית־המשפט העליון של ההתאחדות לספורט ונשיא בית־המשפט העליון של איגוד הכדורסל. הוא עצמו מרבה לעסוק בספורט. מדי בוקר הוא משכים קום בשעה 5 לפנות בוקר, ממהר לבריכת גורדון בתל־אביב, שם הוא מקדיש זמן ממושך ל־שחיה, התעמלות ומישחק בכדור־כוח.

אולם התחביב הגדול ביותר של ברא״ז הוא הצעידה. מזה מספר שנים אין הוא מספתק עוד בצעדות ארבע הימים של צה״ל, יוזם ומארגן מדי שנה כחצי תריסר צעדות בכל חלקי הארץ, כשכל אחת מהן נושאת שם אחר. הוא אינו מסתפק רק באירגון. הוא עצמו נוטל חלק בכל צעדה, מצרף

(המשך בעמוד 26)

ידיעה שהגיעה בצהרי יום הרביעי האחרון הקפיצה את ממשלת ישראל ואת צמרת צה״ל. רק זה עוד היה חסר לישראל בשבוע בו נלחמה על תדמיתה ב־עיני דעת־הקהל העולמית: גזר־דין מוות ש־נפסק בבית־משפט צבאי ישראלי לחבלנים. בשבוע בו נראתה ישראל כמי שנאחזת ב־פרשת הטילים בתעלה כדי לפוצץ את הפסקת־האש, ובו הצטיירה בעיני העולם, בעקבות מעצר שני הנוסעים האלג׳יריים ב־נמל־התעופה בלוד, כמחקה את שיטות ה־חטיפה של הערבים — זה היה באמת יו־תר מדי.

תוך שעות ספורות, עוד לפני שסוכנו־יות הידיעות הספיקו להעביר את הידיעה על פסק־דין המוות לעיתוני העולם, כבר ביטל המושל של יהודה ושומרון, לפי הו־ראות מגבוה, את גזר־הדין, המירו במאסר־עולם. לשופטי בית־המשפט הצבאי שחרצו את דין המוות היה צריך להיות ברור מ־ראש, שגזר־הדין שגזרו לא יבוצע. מאז בוטל עונש המוות בישראל, הוא נגזר פע־מיים: פעם על איש אל־פאתח הראשון ש־נתפס, מחמוד חיג׳אזי, ופעם על אדולף אייכמן. הוא בוצע רק פעם אחת, במקרה של אייכמן. במקרהו של חיג׳אזי הכניסה את עצמה ישראל לתיסבוכת בינלאומית, שרק בקושי הצליחה להיחלץ ממנה.

מאז היה ברור שלמרות שעונש המוות עדיין מצוי בחוק לגבי מקרים מסויימים, לא רק שאין מבצעים אותו, אלא שאין פוסקים אותו עוד אפילו. עוד יותר מזאת, מאז מלחמת ששת־הימים, לא אירע שתובע צבאי יבקש מבית־המשפט לחרוץ דין מוות, אפילו אם היו פשעיהם של הנאשמים כב־דים ביותר. זו היא המדיניות הרשמית של הממשלה, שלטונות הצבא והמימשל הצבאי.

כיצד אירע איפוא, שבית־משפט צבאי פסק עונש מוות, למרות שידע שהחלטתו לא תבוצע וכי תכה בעולם הדים שליליים ביותר לגבי ישראל?

כמו כל מערכת השיפוט במדינת ישר־אל, כן גם מערכת השיפוט הצבאי בצה״ל היא בלתי תלויה. למרות שהשופטים היוש־בים בדין בבית־משפט צבאי הם אנשי צבא בשירות קבע חובה או מילואים, הרי אין הם כפופים לאיש ואינם מקבלים הור־אות ממפקדיהם בכל התלוי לחריצת הדין.

★ ★ ★

שני משפטנים בהרכב

גדי העומס על מערכת השיפוט ה־צבאית מאז המלחמה, בעיקר בכל הנוגע לשפיטת חבלנים, מגוייסים מדי פעם משפט־נים אזרחיים למילואים, ממלאים בעת שי־רותם הצבאי תפקיד של שופטים.

יש כמה מגרעות בשיטה זו. בניגוד ל־שופט שמקצועו בכך, הרי שעורך־דין ה־לובש זמנית את גלימת השופט, ניסה ל־פעמים, אפילו הוא נדחף לכך שלא ביודעין, אלא בתם־הכרתו, לפצות את עצמו בתפ־קיד השופט על תיסכולו הטבעי כפרקליט המופיע בפני שופטים. מגרעת אחרת: שו־פט מקצועי אינו יכול להיות אדם פוליטי, לפחות לא כלפי חוץ. עורך־דין חופשי מ־מגבלה זו. כשהוא הופך לשופט הוא נושא עמו לכס המשפט את דיעותיו הפוליטי־ת המוצהרות.

הפרקליטות הצבאית, בהיותה ערה ל־מגבלות אלה, דאגה לשריין את עצמה מ־פני כל הפתעה. רק לפני חצי שנה שונתה החקיקה הצבאית בצורה שלא תאפשר ל־הרכב של בית־משפט צבאי לחרוץ דין מוות בניגוד למדיניות הרשמית. נקבע ב־חקיקה זו שרק בית־משפט בו יושב יותר ממשפטן אחד, רשאי לגזור גזר־דין מוות. מאחר שכל הרכבי בתי־המשפט נעשים ב־ידי הפרקליטות, היא יכלה להבטיח את עצמה ממינוי הרכב שיהיה בו יותר ממשפ־טן אחד. בדרך כלל מורכב בית־משפט צבאי ממשפטן, איש־צבא או איש מילואים, ומשני קציני צה״ל, שאין להם כל קשר למשפטנות.

שבט ברא״ז עורך־דין יצחק ברא״ז, האיש שהתגרה במימשל הצבאי ופסק דין מוות, למרות שהתובע הצבאי לא ביקש זאת, באחת הצע־דות אשר לאירגונן הוא מקדיש את מרבית זמנו הפנוי. בתמונה נראים גם אשתו וארבעת ילדיו, המלווים אותו בכל צעדה, עטורים מדליות, המסמלות השתתפות בצעדות קודמות.

תמרורים

נולד • לאחותה הצעירה (19) של מיאה מארו, **טיסה פארן**, ולבעלה המפיק בן ה־29 **טרי דין** — בן בכור. טיסה אינה נשואה לדין.

נולד • ב־23 ליולי, יום המהפכה המצרית, בן, לעורך־הדין החיפאי יליד הכפר הגלילי דיר אל־אסד **עלי ראפע** ולאשתו **שרה** ילידת ירושלים המזרחית, עליה הגן ראפע כאשר נאשמה בחברות

ראפע

בחזית העממית לשיחרור פלסטין ושוחררה מחוסר הוכחות. השבוע ניתן לילד שמו: **מוהנד**, שפירושו הרב עשוייה מברזל הודי.

מונה • לסגן המנהל הכללי של משרד־החוץ, במקומו של אביעזר שלוש שהשתחרר מתפקיד זה, כדי שיוכל לנהל את סניף הבנק הלאומי של שיקאגו ביש־ראל — **שמעון אמיר**.

מונה • לתפקיד יועץ לנשיא לבעיות מיעוטים, מנהל המחלקה הערבית במחוז חיפה והצפון במרכז ההסברה, **הדרוזי כמאל מנצור**, שהיה מועמד במקום לא ריאלי של המערך לכנסת השביעית. בתפקידו הנוכחי יטפל מנצור בעניינים הקשורים בבני המיעוטים והוא יזום לנשיא על יצירות ספרותיות של סופרים ערביים ודרוזים ויטפל בפניות של אזרחים מבני המיעוטים הפונים לבית הנשיא.

נתמנה • לעוזר מיוחד לנשיא מכון וייצמן פרופסור סייבין — ד"ר **אהרון גבריאל בגדד**, שהתחנך בצעירותו בארץ ולאחר־מכן, בתום שירותו הצבאי כקצין בצה"ל — יצא לארצות־הברית. סיים

בגדד

את התואר הראשון והשני בהנדסה באוניברסיטת טולידו ואת התואר דוקטור לניתוח מערכות באוניברסיטת פנסילבניה.

נפצע • האיש המשחק תפקיד מרכזי במאמצים להשגת שיחות השלום בין ישראל לארצות־ערב, עוזר מזכיר האו"ם, **ראלף באנץ** (66), שנפל בביתו ושבר צלע. באנץ, שראייתו פגומה מאוד — אושפז בבית־חולים בניו־יורק, משם הוא ממשיך במגעיו למען שיחות השלום.

נפטר • בבית־החולים תל־השומר, בגיל 78, הסופר והמחנך, מפרש תנ"ך ומחבר סיפרי לימוד, מיקרא ושעשוע — **זלמן ליבוביץ**. יליד רוסיה, עלה לארץ ב־1926 ועסק בהוראה ובכתיבת ספרים. היה דודו של המשורר נתן אלתרמן ז"ל.

באישור הנתונים הרשמיים ומשאל "המוצר הנבחר" 1970

הנבחרת ביותר - הנמכרת ביותר

הנדון:

ו פסקת־האש נקבעה לתשעים יום. אם לא יתקדם המשא־ומתן עד אז ל־קראת הסדר־שלום, עלולה הלוחמה להת־חדש בתום תקופה זו.

90 יום. 2160 שעות. 129,600 דקות.

הדקות האלה עוברות במהירות הבזק. השעות הולפות, מצטרפות לימים. וגם ה־ימים נושרים מן הלוח.

כבר עברו שבועיים וחצי.

ללא התקדמות של ממש.

תוך ויכוח על עניינים של מה־בכך: קביעת המקום, קביעת הדרג לשלב הראש ן. בינתיים עוברים ימים ולילות. אין הרוגים בקי התעלה. החיילים נושמים לרווחה.

עד מתי?

★ ★ ★

ל מי יש עניין בסחבת נוראה זו? מי עשוי להרוויח ממישחקים ילדותיים של „ברוגז" עם ארצות־הברית? מי ייצא נשכר מביזבוז הזמן בכוונה תחילה?

לא אנחנו.

לא השלום. לא מדינת ישראל. לא צה"ל.

אם נכון הוא שהפסקת־האש מנוצלת על־ידי הצד השני לשיפור מעמדו הצבאי — איזה עניין יש לנו לבזבז את הימים היקרים האלה בהתחכמויות דיפלומטיות?

אם נכון הוא, שאנחנו מעוניינים בשלום יותר מכל גורם אחר בי־מרחב — איזה עניין יש לנו בי־עיכוב תשובות ובסחיבת מהלי־כים?

על מי אנחנו עושים רושם בהפגנת „מו־רת־רוח", על־ידי אי־מתן תשובה מזורזת לשאלות דחופות? מה התועלת בהתעקשות על „דרג של שרי־חוץ", או „שלוש שעות־טיסה מזירת־הסיכסוך", ושאר התחכמויות א־לה־אבא־אבן?

לכל הצרות, לכל הבעיות, לכל הספקות, לכל הסכנות, יש רק תשובה אמיתית אחת:

קדימה, קדימה, יותר מהר קדי־מה!

★ ★ ★

ל ממשלתנו אין תחושה של זמן. זהו אחד מפגמיה החמורים.

להיות: קדימה, ומהר יותר!

★ ★ ★

א חרי כך ההתחכמויות, תגיע השעה של פתיחת המשא־ומתן האמיתי.

זה שיהיה בחלקו גלוי, ובחלקו נסתר; בחלקו עקיף ובחלקו ישיר; בחלקו בדרג ומוך ובחלקו בדרג עליון.

(ואפשר לנחש שלפי שעה הגלוי יהיה עקיף ונמוך, והנסתר יהיה

בחיכוך נוהלי זה. יופעל עליה לחץ כבד לזותר — והיא לא תוכל לעמוד בלחץ זה.

★ ★ ★

א ינני מציע לממשלת ישראל להיכנע בנקודה זו. כי דרישתה היא הגיונית — כשם שהגיונית גם עמדת הצד שכנגד.

היא צודקת באופן מהותי. מי־קום הגבול תזוי במהות השלום.

זו במהלך דיפלומטי סביר, שיוכל להתקבל על דעת הצד השני, וגם על דעת הידידים, המתווכים ל־מיניהם ודעת־הקהל העולמית?

★ ★ ★

א ני מציע לממשלה לשרטט מפות־שלום, ולהיות מוכנה לרגע שבו יוח־לט כי הוויכוח על הגבולות יהיה הסעיף הראשון במשא־ומתן.

לא מפת־שלום, אלא מפות־שלום.

מעין לוח־מחירים של שלום ו־גבולות, בדומה לתפריט במסעדה, שבו רשום המחיר בצד כל מנה.

לאמור:

תמורת „שלום צודק וברי־קיי־מא", כפי הנדרש בהחלטת מוע־צת־הביטחון, אנחנו מוכנים לוותר על כל סיפוח של שטחים כבושים, כפי שנאמר באותה החלטה.

תמורת שלום של ממש, שיש בו הכ־רה הדדית מלאה, הפסקת הלוחמה ואיומי־הלוחמה, ראשיתם של יחסי־שלום אמיתיים, ערובות שלמות ומוצדקות לבטחון המדינה, אבטחה גמורה בפני התקפה עתידה, מעבר בסואץ, פתרון בעיית הפלסטינים וחיסול בעיית הפליטים — תמורת כל אלה מוכנים אנחנו בהחלט לחזור לגבולות ה־4 ביוני 1967, עם שינויים קטנים פה ושם.

זוהי, אם כן, המפה מס' 1 — המפה העיקרית.

אולם אם ההכרה לא תהיה מלאה, אם אין ערובות מספקות לביטחון, אם כוחות זרים עלולים שוב לאיים עלינו — כי אז יש לנו מפות מס' 2, 3, 4 ו־5 — שכל אחד מהן תלוייה בטיב היחסים שייווצרו, במהות הסכנות הצפויות.

את כל המפות האלה נשים על השולחן, מן הרגע הראשון.

ובמקום להיכנס לעמידה על המקח, ב־מקום להיראות כמי שאינו מוכן לוותר על דונם פה ודונם שם, כמי שמתעקש על מקום זה או אחר, נתלה על עצמנו שלט: „מחירים קבועים".

מחיר קבוע לכל דבר: לשלום ממשי, ל־הסדר־שלום מוגבל, לשלום־על־תנאי, לבט־חון מירבי, לבטחון סביר, לבטחון מוגבל, לערובות מוחלטות, לערובות מותנות וכו'.

נניח לוח־מחירים זה על השולחן ונגיד לצד השני: בבקשה, כאן לך את השלום הנראה לך, עם הגבולות המצורפים אליו.

★ ★ ★

י ש לוח־המחירים אפשר לצרף לוח־זמנים.

כלומר: נעבור ממפה למפה בהתאם ל־קצב הביצוע. נסיגה למפה מס' 5 תמורת ביצוע סידרת־התנאים מס' 5 (למשל: מע־בר האוניה הראשונה בסואץ תחת דגל ישר־אל, הפסקת מלחמת הפיזאיון, וכו'). אחר־כך נסיגה למפה מס' 4, תמורת ביצוע מס' 4, וכן הלאה — עד לנסיגה הגמורה ל־מפה מס' 1 — המבוססת על גבולות ה־4 ביוני, תמורת „שלום צודק וברי־קיימא".

נוהל זה יחסוך הרבה זמן במשא־ומתן. הוא יחזיר את היוזמה לידינו. הוא יוכיח את אמיתות כוונתנו להעדיף את מהות ה־שלום על מיקום הגבול. הוא ישכנע את הצד השני שאין אנו משחקים מישחקים טכסיסיים, אלא מתכוונים למה שאנחנו או־מרים. הוא יפתח פתח להסדר גם עם ה פלסטינים.

לשם כך דרוש רק דבר אחד: שממשלת ישראל תחליט מה היא רוצה, ותפסיק להתמזמז.

להפסיק להיתמזמז!

השאלה הנדושה: „לטובת מי פועל ה־זמן?" היא פשטנית, אך אין היא שאלת סרק.

עיכוב הפסכמת הממשלה להחל־טת מועצת־הביטחון וליוזמת־השלום האמריקאית גרם לביזבוז זמן — הזמן כו הגיעו והתבססו יחי־דות הצבא הסובייטי במצריים.

ביזבוז ימי הפסקת־האש יביא בהכרח ל־חיזוק העמדות הצבאיות הסובייטיות ליד התעלה — וממילא להגברת הלחץ הכפול על ישראל: הלחץ הצבאי הסובייטי, והלחץ המדיני האמריקאי הקשור בו.

אין לנו מה להרוויח מביזבוז ה־זמן. בנסיבות שנוצרו עכשיו (ולא מעט כאשמת ממשלת־הליכוד־ה־לאומי לאי"ז"ל), פועל הזמן בפי־רוש לרעתנו.

הפסדנו את התנופה הראשונה של יוזמת־השלום והפסקת־האש.

איבדנו הרבה מהתלהבות הציבור הישר־אלי שהיתה תגובה חיובית ובריאה.

איבדנו את השיפור הניכר של תדמיתנו בעולם, שתלווה לקבלת תוכנית רוג'רס על־ידי ממשלתנו. שוב נראים אנחנו ב־עיתוני העולם כעושי־צרות־מקצועיים, כ־חוששים־מפני־שלום, כמהופנטי־מלחמה.

גם מבחינה זו, הסיכמה צריכה ישיר ועליון. וכבר היו דברים מ־עולם).

וברגע שיתחיל המשא־ומתן הזה, תגיע שעת האמת. השעה של אותו דבר נורא ו־איום, שלמדנו לפחד מפניו בכל נימי נפשנו.

השעה של „ציור מפת ה־שלום".

אני רוצה לייעץ לממשלה על כל חלקיה, בכל הידידות, להתחיל במלאכה זו מ י י ד. כי לא נותר זמן רב.

מהי מפת השלום?

★ ★ ★

כ בר ברור כי בהגיע רגע זה, יתנגשו זו בזו שתי גישות פורמליות־כביכול, שאינן פורמליות כלל.

ממשלת ישראל תטען: איננו יכולים לשרטט מפה, מכלי לדעת את מהות השלום.

ממשלת מצריים תטען: איננו יכולים לדבר על מהות השלום, כל עוד לא תסכים ישראל בפירוש לכך שגבולות ה־4 ביוני יהיו גבולות השלום.

ואז יעופו שדרים הלוך וחזור, ותיווצר אווירת משבר, וכל צד יטען שהשני מפוצץ את המו"מ. זה היה המיכשול הראשון.

ואני מציע לקדם כבר עתה את פני הרעה, ולהכין מוצא מהסבך.

כי בנסיבות הקיימות, לא ישראל תנצח למשל, יכול סלוני לבוא ולומר: „אני מוכן לגבול בין ארז ועזה, בתנאי שמא־חורי גבול זה ישכון אוור פלסטיני מפורז. אך איני מוכן לגבול זה, אם מאחוריו ישכון צבא מצרי חמוש בטילים סובייטיים."

ויכול אלמוני לבוא ולטעון: „אני מוכן לכך שיחצוץ גבול בין תלפיות ובית־לחם, בתנאי שגבול זה יהיה פתוח לתנועת אנ־שים בתום־לב, כדי שאוכל לנסוע לחברון ולהתפלל שם. איני מוכן לגבול כזה אם יהיה אטום, כגבול שהיה קיים ב־4 ביוני."

ויכול שלמוני לבוא ולקבוע: „אני מוכן להחזיר את הכל, עד המילימטר האחרון, בתנאי שורכי המיסחר תישארנה פתוחות. איני מוכן לכך אם הסחורה היחידה, שתע־בור את הגבול החדש, תהיה פצצה של קאטיושה."

כל אחד מאיתנו, הניגש לבעייה זו ב־תום־לב, חייב להודות שמפת־השלום המצו־יירת בלבו תלויה כולה בהשקפתו על מ ה ו ת השלום.

אלה מאיתנו המוכנים להחזיר את כל השטחים הכבושים תמו־רת שלום — אינם מתכוונים ל־הפסקת־אש או לשביתת־נשק.

מהות־השלום ומפת־הגבולות כרוכות זו בזו. השאלה „מה קודם למה" דומה ל־שאלה „מי קדם למי — הביצה הראשונה לתרנגולת הראשונה, או להיפך?"

השאלה היא: איך לגבש תפיסה

מאת אחד העם

דבר השבוע

גולדה—דיין: ציפייה עויינת

גולדה מאיר חדלה לראות במשה דיין שר־ביטחון גרידא.

יותר ויותר היא נוטה להתייחס אליו כאל גורם במאבק הפנים־מפלגתי, שעמ־דתו מוגדרת כעמדה של „ציפייה עויינת".

היחסים בין השניים, שהיו חסרי־סייגים בחודשים האחרונים, נעשו עתה מסוייגים וזהירים.

יחסים אלה מצאו ביטוי גם בהתייצבות־הכוחות, כאשר לימינו של דיין עומדים רק השר שמעון פרס ושר־המשטרה שלמה הילל.

רוצים להתקרב אל מוסקבה

צפויות יוזמות שונות לחידוש המגעים בין ישראל לברית־המועצות.

עד כה, למרות ניתוק־היחסים הרשמי, ולמרות ה־התקפות ההדדיות הארסיות בין נציגי ישראל וברית־המועצות מעל במות בינלאומיות, נשמר מינימום של קשר בין ירושלים ומוסקבה.

המגע החשוב ורם־הדרג ביותר היתה פגישתו של סגן ראש־הממשלה יגאל אלון עם נציגים סובייטים בחו״ל.

עתה תועלה הדרישה לחידוש היחסים גם בפי אישים פוליטיים ישראליים — ויתכן שגם אירגונים שמאלניים בישראל ינסו לפתח יוזמה ציבורית בכיוון זה.

מי תומר בתוכנית פולברייט?

התמיכה החשובה ביותר לתוכנית הסנ־טור ויליאם פולברייט ניתנה מצד שר־האוצר פינחס ספיר.

תוכנית זו, המציעה ברית־הגנה אמריקאית—ישראלית תמורת נסיגה לגבולות ה־4 ביוני 1967, עוררה תגו־בות חריפות מצד רוב חברי הממשלה.

יש הסבורים, כי גם תוכנית רוג׳רס תסתכם, בעצם, בהסדר דומה לזה המוצע על־ידי פולברייט. לכן, לדעתם, מוטב להסכים לה ישר, תוך ניצול ההצעה ל־ברית־הגנה וערבויות אמריקאיות.

שעורייה בסוכנות היהודית

שעוריה עומדת לפרוץ בסוכנות היהודית, אחרי ש־התברר כי האיש האחראי בסוכנות למחלקת הסרטים והטלויזיה, אלוף־משנה (מיל.) זאב („זוניק") שחם, הוא שותף בחברת סרטים, המקבלת עבודות ממחלקתו והוא יושב בישיבות בהן מחליטים על מסירת עבודות ההסרטה.

שחם שותף בחברת ההסרטה „ויל גפני" בע״מ, שקיבלה עבודות מידי מחלקתו. מס־תבר גם כי בתקופה בה היה עוד שחם מושל צבאי באחד האיזורים בשומרון, הוא נכנס למספר שותפויות עם ערבים מקל־קיליה ותול־כרם, בחברות המפעילות מח־צבות.

יהדות אמריקה רוצה בשלום

בדיקה מטעם ממשלת־ישראל מעידה שאין כל סיכוי לגייס את יהודי אמריקה למסע ציבורי מרשים נגד תוכ־נית רוג׳רס, אם ייוצר משבר בין ירושלים לוושינגטון.

נוכח הרוחות המנשבות ברחוב האמרי־קאי, אין היהודים מוכנים להתייצב נגד הסדר שלום כפוי. לעומת זאת יילחמו ה־יהודים למען הספקת נשק לישראל.

הנסיגה כבר אינה „בגידה"

התנועה למען ארץ־ישראל השלמה חזרה בה מהדבקת הכינוי „בגידה" להחלטת ממשלת־ישראל להיענות בחיוב לתוכנית השלום של שר־החוץ האמריקאי רוג׳רס.

בגליון האחרון של זאת הארץ, ביטאון התנועה, הת־פרסמה התנצלות על כותרת בנוסח זה שפורסמה ב־אותו עיתון לפני זמן קצר, וצויין בה כי הדבר נעשה בטעות.

אולם שבוע קודם לכן, בהופעה פומבית של ראשי התנועה אחרי הופעת עיתו־נם עם הכותרת „בגידה", לא מצא איש מהם לציין טעות זו.

נראה שראשי ארץ־ישראל השלמה נאלצו לפרסם את ההתנצ־לות נוכח רמזים ש־נרמזו להם על אפש־רות צימצום פעילותה הציבורית של התנו־עה.

צפוי עירעור היחסים עם סינגפור

ממשלת סינגפור התירה, בפעם הראשונה בתולדותיה, למשלחת של אירגון אל־פאתח להיכנס אל גבולות המדינה לביקור רשמי. ה־משלחת הגיעה לסינגפור מ־ג׳אקארטה, ועוררה ויכוח ציבורי במדינה הזעירה, נו־כח קשריה ההדוקים של מדינה זו עם ישראל, ב־מיוחד בתחום הצבאי.

ביקור רשמי של נציגי אירגון התנג־דות פלסטיני בסינג־פור הוא בעל משמ־עות מיוחדת במדינה זו, נוכח נוכחות מש־לחת אימון צבאית ישראלית גדולה שם.

נראה שראש ממשלת סינ־גפור, לי קואן יו, העומד לצאת בראש משלחת גדולה בחודש הבא לזמביה, שם תתכנס ועידת המדינות הבלתי מזדהות, מעוניין לצמצם את הרושם של סיוע צבאי ישראלי לארצו לקראת ועידה זו. משקיפים בסינגפור אף מנבאים כי ראש־הממשלה עשוי להכריז כמה הכרזות אנטי־ישראליות.

צפוי משבר בין מפ״ם והתנועה לשלום וביטחון

משבר גדול צפוי בין התנועה לשלום ו־ביטחון לבין מפ״ם.

התנועה היא אירגון־גג רחב, בו נמצאים (על בסיס אישי) אנשי מע״י, מפ״ם, העוה״ז, מק״י, וקבוצות שו־נות ובודדים מחוגי הפרופסורים.

כמה מאנשי מפ״ם בלטו בפעולות התנועה, אך מפ״ם כולה התייחסה אליה בהסתייגות, מחשש סן יביא הדבר לקרע בינה לבין ממשלת הליכוד הלאומי. עם פירוק הליכוד, רוצה עתה מפ״ם לחזור לפעילות זו.

שני ראשי מפ״ם הזמינו את נציגי ה־תנועה לשיחה, הציעו להם למעשה תשלום גדול תמורת הפיכת התנועה למכשיר בידי מפ״ם. התשלום היה צריך להשתלם בצו־רת „מס־חבר קולקטיבי לחברי קיבוצים".

כתמורה דרשה מפ״ם, למעשה, רוב בכל מוסדות ה־תנועה, בדומה למצב השורר בכתב־העת ניו אאוטלוק.

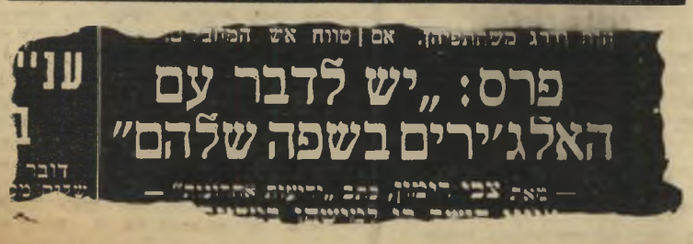
אנשי התנועה דחו תביעה זו, ועכשיו מאיימת מפ״ם בהקמת תנועה מתחרה.

תעלת־סואץ — במרכז תשומת הלב

אחד הקורבנות של הסדר השלום יהיה הגשר היבשתי אילת—אשדוד וצינור הנפט המקביל.

עם התגברות הסיכוי להסדר, חזרה תע־לת־סואץ למרכז תשומת־הלב. הכוונה היא להשקיע בה סכומים גדולים, כדי להרחיבה ולהעמיקה. בעוד חמש שנים תוכלנה או־ניות בנות 250 אלף טון לעבור בתעלה.

סקופ

מדוע נקרא מנהיג הממד"ל

לפגישה דחופה עם שר המשפטים?

סוד הכניעה של רפאל

במדינה

העם

מצב של חרדה

ביום השלישי השבוע, ה־25 באוגוסט, בשעה 3.00 אחר הצהריים לפי שעון ישראל, נפתחו שיחות השלום הבלתי ישירות בין ישראל ומדינות־ערב, באמצעות שגריר האו"ם גונאר יארינג. למרות כל המיכשולים, כל ההיסוסים וכל ההתנגדויות, הצליחה ארצות־הברית לדחוף את שני הצדדים בשלב נוסף למעלה בסולם השלום.

אולם עובדה זו לא גרמה לאזרחי ישראל התרגשות מיוחדת. מגיפת החילירע שפקדה את ישראל והכבדת נטל המיסים, העסיקו אותם השבוע יותר. גרמה לכך העובדה שלאזרח הפשוט בישראל שוב לא היה מידע על התפתחות העניינים. הוא ידע ש־משהו מתרחש, אך הנעלמים בתחום זה היו רבים יותר מהידוע.

מה שניתן היה לחוש באופן מציאותי היתה החרדה, שגבלה כמעט בפאניקה, מפני החולירע והידיעה שעליית המחירים האחרונה אינה סוף פסוק. כפי שהתבטא השבוע הפרסומאי אורי סלע: „עיסקת החבילה הפכה לעיסקת החליבה."

למרות מזג־האויר החמסיני, היו הענינים באופק קודרים. אם בקעה מביניהם קרן־אור בדמות ההסדר האפשרי ומניעת חידוש המלחמה, היו מי שדאגו לכך, שגם קרן־אור זה תיראה כקרן של סכנה. דווקא ה־ממשלה שנכנעה בעל־כורחה ללחצים האמריקאים, עשתה הכל כדי ליצור את הרושם שאין כל ערך לכניעתה ונסיגתה, כפי ש־הצהיר השבוע שר־ההסברה ישראל גלילי: „אין לקוות שהשיחות אמנם יביאו להסכם שלום."

מדיניות

רק לא לסגת

בדיחה ישראלית ישנה, שנפוצה בארץ עוד לפני עשר שנים, סיפרה על הצעה ש־הציע נשיא ארצות־הברית לראש־ממשלת ישראל לחתימת הסכם הגנה דו־צדדי. ראש־הממשלה הישראלי דחה את ההצעה באומרו: „זה לא בא בחשבון. מה יהיה עם נצטרך לשלוח את צה"ל להגנת ארצות־הבריתך?"

השבוע הפכה בדיחה זו למציאות. היה זה כאשר הסנאטור האמריקאי וויליאם פולברייט, יושב־ראש ועדת החוץ של הסינאט האמריקאי, דמוקראט ממדינת ארקנזאס, בדלן בדיעותיו ואנטי־ישראלי קיצוני בעבר, הציע לסינאט האמריקאי באופן רשמי הצעה מהפכנית להסדר שלום במזרח־התיכון. פולברייט הציע לשחרר את ישראל ממה ש־כינה „פאראנויה" — פחדה מהשמדה.

תמורת נכונות ישראלית לנסיגה לגבולות ה־4 ביוני 1967 ונכונות לסייע בפתרון בעיית הפליטים, הציע פולברייט ערבות של האו"ם לביטחונה וגבולותיה של ישראל, והסכם הגנה הדדי חוזי וחתום בין ישראל וארצות־הברית.

פגיעה בעצמאות ובריבונות. ל־פני מלחמת ששת־הימים היתה הצעה כזו בבחינה אוטופיה לישראל, שכן ממשלת ארצות־הברית לא הכירה באופן רשמי אפילו בגבולות ישראל כפי שנקבעו בתום מלחמת העצמאות. כשהחלה המעורבות הסוריטית באיזור, היה חוזה כזה משאלת נפש של כל בעלי האוריינטציה האמריקאית בממשלת־ישראל, שלדעתם יכול היה רק חוזה כזה כדי להרתיע את הסובייטים מהתמודדות ישירה עם ישראל.

ספק היה אם הצעתו של פולברייט היתה מתקבלת על דעת המינהל של הנשיא ניכסון. אולם עצם האפשרות התיאורטית לכך הבהילה את ישראל. „תוכנית כזאת עלולה לכבול מראש את ישראל בנכונות להסכים לנסיגה טוטאלית מהשטחים," נזעק ה־שר שמעון פרס. ואילו השר ישראל גלילי העלה נימוק נוסף לדחיית התוכנית: „הצעה כזו יכול רק להציע מי שאינו מחשיב עצמאות וריבונות של מדינה." לגבי שר כמו ישראל גלילי, היודע את מידת תלותה של ישראל בארצות־הברית בתחום הצבאי והכלכלי כאחד, היתה זו בדיחה מרה להזכיר בהקשר זה את עצמאותה של ישראל.

ואז התנהג כאביר. הוא ויתר על זכותו לעירעור. הוא נחפז לעבר מתחרהו וחיבק אותו כשדמעות נוצצות ב־עיניו. הוא הצהיר שהוא מקבל עליו את דין ההכרעה, למרות שההפרש בינו לבין מתנגדו היה רק קול אחד. כך תיארו העתונים את האידיליה בישיבת ההנהלה של הממד"ל, בה נבחר המיועד למלא את כסאו הריק של מנהיג המפלגה המנוח ליד שולחן הממשלה.

הארץ שהקדיש עשרות מאמרים לנושא, הספתק גם הוא בדברי־סיכום קצרים, ה־משבחים את מעשה האבירות של המפסיד. יחד עם זאת מצא העיתון לנכון להדגיש את העובדה, כי בעתיד יש לתת את הדעת על כך, שאצלנו אין ראש־הממשלה יכול לקבוע מי הם השרים הרצויים לו בממשלתו. ברוח דומה כתב גם מעריב, עוד לפני שנפלה ההכרעה. הוא קבע כעובדה, שלפי התקדים בארץ יכולה כל מפלגה להחליט מי לשלוח ומי לא לשלוח בשמה לממשלה.

מאחורי תמונה אלגנטית זו של מאבק הוגן ודמוקראטי בצמרת המפלגה הדתית הלאומית הסתתר סוד כמוס, ורק מעטים מן המשתתפים באותה הצבעה ידעו כי למעשה כבר נפלה ההכרעה עוד בטרם נפתחה חישיבה.

גולדה מתערבת או אדישה?

מחרת מותו של מנהיג הממד"ל, שר־הפנים חיים משה שפירא, ידע דבר ל־ספר, כי אישיות מרכזית במערך הודיעה לאישיות מרכזית בממד"ל, שהמערך לא יסכים לכך שח"כ יצחק רפאל יוצע כשר במקומו של שפירא. הארץ הרחיב את הידיעה, סיפר כי אישיות מרכזית זו לא היתה אחרת מאשר ראש הממשלה גולדה מאיר.

פירסום מוקדם זה אילץ את שימחה דיניץ, מזכירה המדיני של ראש־הממשלה, להודיע כי גולדה מאיר אינה מתערבת כלל בנושא זה, שהוא עניין פנימי של המפלגה הדתית הלאומית. מאז אמנם נשמעו עוד רמזים כי במערך לא רוצים את רפאל: תנה זמר, עורכת דבר המקורבת ביותר לגולדה מאיר, פירסמה מאמר ראשי נגד מיניו של רפאל כשר. מאמר ראשי דומה פירסם ג'רוסלם פוסט, שאף הוא נחשב כמבטא את דעתה של גולדה מאיר. אך רשמית הפגינה ראש־הממשלה אדישות מוחלטת כלפי המאבק הפנימי במפד"ל.

היה זה אחד המאבקים הציבוריים החריפים ביותר בתולדות המדינה. רבים ניסו להשותו לריב בין דויד בן־גוריון ופינחס לבון מסביב העסק הביש במצרים. גם פה יצאו עשרות פרופסורים ואנשי־מדע מגידרם, פירסמו בעיתונות קריאות לרפאל לוותר על שאיפתו להיות שר. בין החותמים על הכרוזים היו אפילו הרקטור של האוניברסיטה למדעי־הרוח באוניברסיטה זו.

לעומת אנשי־הרוח הדתיים הצליח רפאל לגייס את תמיכתם של ששה רבנים מפורסמים, שחתמו על כרוז־עידוד למענו.

מוסדות המפד"ל החליטו לבחור בממלא־מקום של שפירא. אך ככל שקרב התאריך הזה, כן גבר המתח הציבורי נגד רפאל.

הנצחון היה מובטח מראש

פרופסור יחזקאל קוטשר, אחד האישים הדתיים הדגולים במדינה ופרופסור ללשון העברית באוניברסיטת ירושלים, שלח מאמר גדול למעריב, בו פירט עשרות האשמות מסוגים שונים כלפי רפאל. לאחר שמעריב סירב לפרסם את המאמר, פירסם קוטשר את התקפתו המוחצת בהארץ. לעומת זאת פירסם מעריב מאמר חריף נגד רפאל ונגד הרבנים התומכים בו, שנכתב בידי אישיות דתית מפורסמת אחרת, פרופסור אפרים אלימלך אורבך, מרצה לתלמוד באוניברסיטה הירושלמית.

אלא שכל הפירסדמים לא השפיעו על אותם 47 חברי הנהלת המפד"ל, שבידיהם נמסרה הבחירה. כאן ניצבו זה מול זה שני גושים: גוש הרוב (53%) המורכב מאנשי־מגנגון וראשי החמולות, המונהג על־ידי יצחק רפאל, וגוש המיעוט (47%) שבו התלכדו כל אלה שלא הסכימו עם הנהגת הרוב. הרוב החליט פה־אחד לתמוך ברפאל, הטיל חובת הצבעה למענו על כל חבריו, ואילו מיכאל חנוני, שהצליח קודם לכן לגבור בתוך הגוש על ח"כ ישראל שלמה בן־מאיר.

כל הסימנים העידו, שהמינוי מובטח ל־רפאל. הרוב אשר בחר בו ליו"ר הועד הפועל של המפלגה, עוד בחיי שפירא ובניגוד לרצונו של שפירא, יכול היה בהחלט להבטיח את בחירתו גם כמחליפו של שפירא בממשלה. אנשי גוש המיעוט ניסו לערער מיבצר זה באמצעות דרישה להעניק זכות־הצבעה לכל 12 הח"כים של המפד"ל, שרק חמישה מהם הם חברי ההנהלה. מבין ה־12 היו לרפאל רק שני תומכים.

היתה גם הצעה להעביר את השאלה כולה להכרעת הסיעה בכנסת. אולם הגוש השליט סיכל כל ניסיון ליטול ממנו את כוח־הרוב. כל המאמצים מצד תומכי חנוני להשפיע על חברים בודדים מגוש הרוב להצביע הפעם לא על פי חלוקה גושית, עלו בתוהו.

בשורה בת שלוש מילים

אז בא המיפנה הסודי.

יום לפני מועד ישיבת ההנהלה של המפלגה, קיבל יצחק רפאל הזמנה דחופה להיפגש עם שר

חנוני ורפאל בהיוודע תוצאות ההצבעה

★ למחלה, ששמה יותר מבהיל מפגי עתה, יש סיכוי לשטוף את ישראל

חולירע עלינו!

הסגר! שוטר ערבי ניצב בכניסה ל־מחנה הפליטים ענתות, ש־מצפון לירושלים, שם נתגלה המיקרה הרא־שון של החולירע בשטחים שבידי ישראל. נראה שנגיף המחלה הגיע למחנה זה, ש־תניאו הסאניטאריים תקינים, מירדן. הכפר כולו יהיה בהסגר במשך חמישה ימים.

ד"ר ישראלי אשר זכה לתענוג המפוק־פק להיות חולה החולירע הראשון מאז קום מדינת־ישראל, הוא יצחק מזרחי (45), עובד שירותי הנדסת־הדואר, הגר ברחוב אורוגואי 11, קריית־היובל, ירושלים, עם אשתו וארבע בנותיו (12, 10, שבע ושלוש).

מזרחי ירד ביום הרביעי האחרון לאילת, לרגל עבודתו. ביום החמישי אחר־הצהרים, בחזרה בביתו, התלונן שאינו מרגיש טוב, החל מקיא ומשלשל.

לא הוא ולא אשתו לא התרגשו מזה. אולם כאשר המצב נמשך כל הלילה, הזעי־קה האשה עם בוקר רופא. „באה רופאה, בדקה אותו ואמרה להביא מייד צוות ל־החולה. מזרחי ואשתו אושפזו באגף החדש של חדר המיון, ובפתח הועמד שומר חמוש באקדח. אגף זה עדיין לא נפתח לפעולה. רק בשבוע הבא עמד להיערך טקס חנוכתו. מזרחי חנך אותו בצורה יותר דרמטית.

ד"ר אשכנזי שלח דוגמאות מהפרשותיו של החולה למעבדות משרד־הבריאות. הבדי־קה המסובכת ארכה כ־24 שעות. בתום ה־שבת בעשר בבוקר התקבלה התשובה: חולירע.

אחות קבועה הוצבה ליד החולה 24 שעות היממה. הוא קיבל את הטיפול המקובל — אנטיביוטיקה וגוזלים. מספרת אשתו: „ב־ערב שבת הוא לא הרגיש טוב. היו לו כאבי ראש חזקים, והוא התלונן גם שהוא לא רואה טוב. אבל בשבת בצהרים כבר הרגיש יותר טוב.“ ביום ראשון היה כבר מזרחי בדרכו להחלמה שלמה.

חיסונים מיותרים

מ שפחתו של מזרחי לא הוכנסה ל־בידוד. אשתו וארבע בנותיו חוסנו — טמונה אפשרות להתפתחות חמורה ביותר במהלך העניינים.

שלושה פיספוסים ולבסוף בול!

ד"ר מיקרהו של מזרחי, התייחסו אנשי משרד־הבריאות לחולירע ללא התרגשות יתר, גם אם במלוא תשומת־הלב. המיקרה הראשון, שנתגלה ביום החמישי האחרון אצל ערביה במחנה הפליטים ענתה שליד ירו־שלים, לא הפתיע את האחראים. זה זמן מה שכל יחידות הבריאות ובתי־החולים בארץ עומדים במצב הכן לקראת המחלה.

שלושת החשודים הראשונים בישראל היו שלושה דרוזים מבית ג'אן, בגליל. הם הובהלו לבית־החולים מייד כשנתגלו אצלם שילשולים חריפים. היתה זו אזעקת־שוא — הם לקו בדיזנטריה בסך הכל.

אולם עוד באותו יום חמישי הובאו ל־בית־החולים אוגוסטה ויקטוריה בירושלים שני חשודים נוספים: גבר ואשה מענתה. האשה נתגלתה כמיקרה החולירע הראשון.

המקור מיסתורי

ד"ר מנגנון הענק, שעמד הכן, הוכנס לפעולה. 5000 תושבי ענתה חוסנו. דיווח הועבר לאירגון הבריאות הבינלאומי. על מקורות המים במחנה הפליטים הופעל פיקוח קפדני, למרות שהמומחים האמינו כי הנגיף הגיע לגוף החולה ממקור אחר: שכן מקורות המים של ענתה משותפים גם לאיזורים מסויימים בירושלים — ובה לא היו מיקרים נוספים של המחלה.

משום כך, פתח משרד־הבריאות בחקירה לאיתור מקור אחר לזיהום. ההנחה הסבי־רה ביותר היתה, שאת הנגיף הביא מבקר

הנגיף קיבל

ב רגע שזה קורה לך, אינך יודע עדיין שזה קרה לך. חיידק החולירע חדר זה עתה לגופך, אך הוא בלתי פעיל עדיין. עליו לדגור אצלך בין חצי יום ל־שלושה ימים לפני שהוא מתעורר לפעולה. אבל ברגע שהוא מתעורר, הוא מתפוצץ ב־ארסיות בלתי־רגילה: הוא מגרה את מעיך לשילשולים בלתי פוסקים — כ־15 עד 30 ליום. שילשולים אלה מסוגלים, תוך שמונה שעות, לגרום לך לאובדן 10 עד 15 אחוז מכמות המים בגוף. לחץ הדם שלך יורד. יחד עם הנוזלים שאבדו, מאבד גופך גם פוטאסיום ובי־קרבונט. אובדן הבי־קרבונט הופך את דמך לחומצתי, דבר הגורם לך להקאות. אובדן הפוטאסיום מאיט את פעו־לת הלב, שלא יודעת כיצד לפעול ללא פוטאסיום.

ב שלב הראשון של המחלה עדיין אינך סובל. השילשולים האינסופיים, ו־מאוחר יותר ההקאות הבלתי פוסקות, אמנם מחלישים, איך אינם מכאיבים. הכאבים באים רק מאוחר יותר.

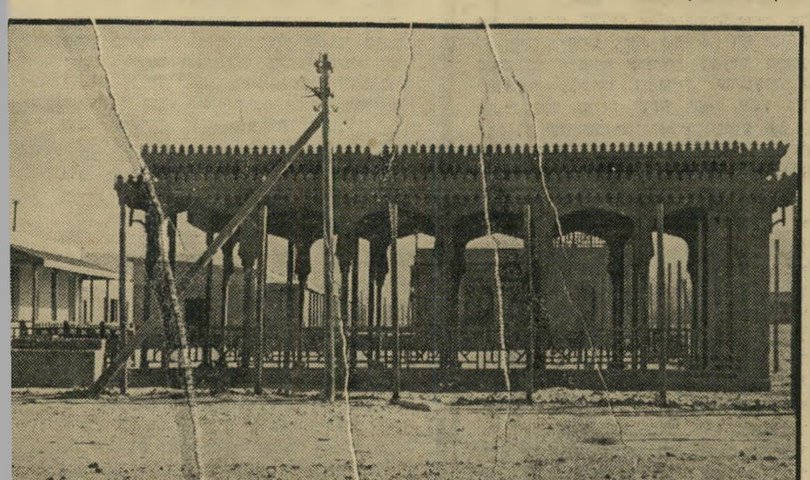
עם התייבשותו ההדרגתית של גופך ו־הגברת החומצתיות בו, נכנסת המחלה ל־שלבה השני: מחיילות התכחצויות מכאיבות בשרירים, ביחוד ברגליים ובידיים, אך גם בקיבה ובגב. שלב זה נמשך בין שעתיים ל־12 שעות.

לאחר זה, אם לא זכית בינתיים לטיפול רפואי, אתה מתמוטט. הופעתך משתנית. עורך נעשה רפה, קמוט וקר למגע. העיניים שוקעות בחוריהן, עצמות הלחיים בולטות. קולך נעשה מחוספס, הבעתך מודאגת או אדישה. לחץ הדם נופל לשלב בו אין ל־הרגיש יותר בדופק שלך. אתה חדל להפ־ריש שתן.

עתה נכנס אתה לשלב השלישי — וה־מכריע — של המחלה: השילשולים וההק־אות פסקו. אם התקפת הנגיף לא היתה חמורה במיוחד, או שמיבנה גופך חסון, אתה שב לאיתנך. לחץ הדם חוזר להיות נורמלי, השתן מופרש, הגוף מתחיל לצבור נוזלים מחדש.

חיסון רטיים טייס אל־על מקבל זריקת חיסון מפני חולירע בנמל התעופה של לוד, לפני המריאו לטיסה לחו"ל. אחרי שהתגלו המיקרים הרא־שונים של החולירע בישראל, דורשות מדינות המערב שהנוסעים הבאים אליהן מישראל יהיו מצויידים בתעודות־חיסון רשמיות נגד מחלת החולירע. משרד־הבריאות דואג לחיסונים.

הקרנטינה בא-טור זהו מחנה ההסגר בא־טור שבמידבר סיני, על חוף מיפרץ סואץ. במחנה זה היו המצלים מכניסים ל־הסגר את כל עולי הרגל למכה בחוזרם למצריים, כדי לגלות אם לא נדבקו בחולירע. במחנה זה אותר לראשונה הנגיף המפיץ עתה את המחלה בכל העולם, וקיבל את שם המחנה: „נגיף א־טור“. מאז מלחמת ששת־הימים עומד מחנה־הסגר זה בשיממונו, ריק מכל תוכן.

לת כליותיך, דבר הגורם להגדלת אחוז ה־חומרים הרעילים בגופך. ללא טיפול, מגיע אחוז התמותה של הנפגעים ל־60 עד 70.

אתה מורעל

ב שלב הראשון של המחלה עדיין אינך סובל. השילשולים האינסופיים, ו־

בדיקה,“ סיפרה האשה. „הזמנתי אמבולנס ואישפזנו אותו.“

החלמה תוך יומיים

ד ישראלי שעשה היסטוריה התקבל בבית־החולים שערי־צדק ביום השישי לפני הצהרים. „ממראה הפרשותיו חשדנו מייד שזו חולירע,“ מספרת ד"ר אדית צ'צ'קס, המנהלת בפועל של בית־החולים. ותו לא. שכנים מודאגים הופיעו מיוזמתם בבית־החולים, קיבלו חיסון ונשלחו לבתיהם. בבית־החולים שערי־צדק עצמו חוסנו כשמו־נים עובדים — כל מי שיכול היה להימצא בקירבתו של החולה. מאוחר יותר הוחלט על חיסון כל סגל בית־החולים — „ללא כל צורך רפואי,“ אומרת הד"ר צ'צ'קס, „אבל האנשים מפחדים, ועשינו זאת כדי שלא ידאגו.“

עבור סגל שערי־צדק, היה מזרחי חולה יחיד. אולם לצוות המחלקה למלחמה ב־

שהגיע למחנה מירדן. התוצאה: הגשרים ה־פתוחים על הירדן נסגרו. רק מי שהיה מצוייד בתעודה, המוכיחה כי קיבל חיסון אנטי־חולירע, יכול היה להיכנס לארץ.

ואז, שלוש שעות לאחר ששר־הבריאות ויקטור שם־טוב הכריז, במסיבת־עיתונאים ביום השישי בבוקר, כי „אנו ערים ל־סכנות, אך אין מקום לבהלה או לדאגה. מדובר במקרה בודד" שלוש שעות לאחר הכרזה זו, הגיע יצחק מזרחי לשערי צדק.

התפתחות דרמטית

זיתה זו התפתחות דרמטית. המקרה הראשון בענתה, נחשב לסביר ביותר: מחנה הפליטים הינו איזור בעל רמת־תברואה לא גבוהה במיוחד. אולם יצחק מזרחי הוא תושב שכונה בעלת רמת־תברואה מודרנית, האופיינית לרוב איזורי ה־מגורים בישראל. הדבר נתן מקום לדאגה.

מומחי משרד־הבריאות פתחו בחקירה נרחבת. מזרחי, משפחתו והממונים עליו ב־מדור הטלפונים נחקרו בקפדנות על כל צעד ושעל שלו החל מראשית השבוע.

החקירה העלתה כי החולה ההיסטורי לא שהה בשבוע שעבר בשטחים המוחזקים. הוא עבד רק בירושלים עצמה, עד שנשלח ביום הרביעי לאילת לצרכי עבודתו. כל המקומות בהם שהה מזרחי באילת נבדקו בקפדנות — בינתיים, ללא כל תוצאות חיוביות. מנהל יחידת הבריאות באילת, ד"ר ראובן מוריס, הכריז כי לדעתו נדבק ה־חולה בירושלים, לא באילת: „אני משוכנע בכך," אמר. „הדבר ברור מעל לכל ספק."

פתות ברורה התשובה לשאלה: מאין בכל זאת בא הנגיף? ביום הראשון ב־בוקר נתגלו שני מיקרים נוספים, אצל ערבי בן 70 מהכפר ענתה, שליד מחנה הפליטים באותו שם, וילד מכפר בתיר, ליד ירושלים.

מייד הוטל הסגר על מקומות אלה, וכן על מחנה הפליטים ביריחו. שר־הבריאות, ש־24 שעות לפני כן הצהיר כי „אין מקום לדאגה, המדובר במיקרה בודד," הכריז על הקמת מטה־פעולה מיוחד, שיפעל 24 שעות ביממה. בראש המטה — השר עצמו.

אמנם, כאשר ביקר כתב העולם הזה ביום הראשון השבוע, במטה, שהתמקם במשרד־הבריאות בירושלים, גילה שהמקום ריק מ־נפש חיה. אולם דובר המשרד, שרגא הבר, הסביר זאת בכך שהשר עצמו נמצא בישי־בה, ואילו כל חברי המטה יצאו לשטח.

בשלב זה, לפחות נראית גישתו העניינית של משרד־הבריאות מוצדקת בהחלט. לא נראה כל סימן לכך שהמיקרים הבודדים שנתגלו ייהפכו למגיפה.

חרדתם של אזרחים רבים, שהתרעמו על כך שמשרד־הבריאות אינו מבצע חיסון המוני בכל תושבי ישראל, הינה אולי מובנת, אך חסרת כל הצדקה.

ישראל כבר מחוסנת מפני הנגיף — לא באמצעות זריקות, אלא בגלל רמת־התברואה הגבוהה שלה ונוהגי ההיגיינה המערב־אירופיים המקובלים אצלנו. זהו החיסון היעיל ביותר מפני המגיפה (ראה מיסגרת).

הערכה זו נראתה מוצדקת עדיין גם ביום השני השבוע, כאשר נתגלה מיקרה חולירע נוסף אצל ישראלי, תושב בית־וגן הירושל־מית, השכונה האלגנטית הסמוכה לקריית־יובל, בה מתגורר מיקרה החולירע הראשון.

דוגמה זו מוכיחה על אפשרות סיכוייו של אל־טור לכבוש את ישראל. ביום שני השבוע הגיע מספר המיקרים לתשעה — כולל מיקרה־מוות אחד.

את שמו בסיני

אולם אם השלבים הראשון והשני נמשכו יותר משעות ספורות, גרמה ההתקפה נזק לכליות. השתן אינו שב להיות מופרש, גופך מורעל — ותוך ארבעה עד חמישה ימים אתה מת.

הנגיף נתגלה במידבר סיני

כאשר נודע לראשונה על התפר־צות מגיפת החולירע, לפני כשבועיים, באיזורים הדרומיים של ברית־המועצות — לא הופתעו מומחים ברחבי העולם. מבחי־נתם, היה זה המשך להתפרצות המחלה ש־החלה באיים האינדונזיים עוד ב־1935. הת־פרצות עולמית זו היא השביעית במספר, לאחר שהראשונה החלה בהודו, ב־1817.

הנגיף המשתולל כרגע ברחבי אסיה, והצ־על גבולות ישראל, נקרא אל־טור. שמו זה ניתן לו בגלל תחנת ההסגר באל־טור, עיירת הדייגים במידבר סיני, לחוף מיפרץ סואץ. בתחנה זו שהו כל עולי הרגל שחזרו מ־מכה. היה זה שם כאשר הנגיף זוהה ל־ראשונה, ב־1906, ומכאן שמו.

מבין נגיפי החולירע השונים, אל־טור הוא הנבזי ביותר. הוא עמיד יותר בפני התק־פות אנטיביוטיות, גורם לדלקות חמורות ביותר, ומאריך ימים יותר מאשר אחיו. מאז 1935 הוא אחראי למותם של מיליונים ב־רחבי העולם.

הוא בודד לראשונה ב־1883. היה זה רוברט קוך, החוקר הגרמני שזיהה לראשו־נה את חיידק השחפת, שהצליח גם לבודד ראשון את אל־טור.

בארות מורעלות

שנים האחרונות הביאה ההכרה ב־עובדה, כי מקור הרעה במחלה הינו באובדן הנוזלים לגוף — לצורת הטיפול הפשוטה יחסית הנהוגה כיום: הזרקה ל־ורידים של מים מכילי מלחי בי־קרבונט ו־פוטאסיום. בתוספת אנטיביוטיקה — סטרא־ציקלין לרוב — גרם טיפול זה להורדת התמותה מהמחלה לפחות מאחוז אחד.

אל־טור, כנגיפי החולירע האחרים, מתר־בה במהירות מבהילה. תוך שעות ספורות הופך נגיף בודד במעיך למיליארדים. ב־איזורים לא מפותחים נוצר מגע בין צואתם של אנשים חולים לבין מקורות מים או מזון — והמגיפה מתחילה להתפשט.

היה זה ג'והן סנו, רופאה של המלכה ויקטוריה, שהכיר לראשונה בחשיבותם של המים כמעבירי המגיפה. היה זה בעת מגי־פות החולירע שהיכו בלונדון ב־1849, 1851 ו־1854.

בלונדון פעלו אז כמה חברות מסחריות, שכל אחת שלטה בכמה בארות וסיפקה מי־שתייה לאיזורים אחרים בעיר. סנו הבחין כי התפשטות המגיפה שונה ברבעים שונים של העיר. ב־1854 הצליח סנו לקבוע מס־לם המודרני מקורה של הצרה בהודו. היא פשתה שם, בראשית המאה ה־19, בדרך היבשה, לפרס ולרוסיה, ובדרך הים לסין, המזרח הקרוב ואירופה.

היא הגיעה למוסקבה ב־1830, משם ל־גרמניה, ודרך הים הצפוני לאנגליה. מאירו־פה היא פשטה ליבשת אמריקה הצפונית, הגיעה לקנדה ב־1832, והדרימה דרך שיקאגו לעמק המיסיסיפי. ב־1836 כבר פשטה ה־לאחרונה במצריים, ב־1947. בישראל לא הופיעה מעולם — עד השבוע האחרון.

מפה זו מסמנת את התפשטות נגיף החולירע מסוג א־טור במשך 35 השנים האחרונות. מוצאו של נגיף זה הוא כנראה באחד מאיי אינדונזיה (מספר 1), שם התפשט בשנת 1935, ונפוץ לעבר העולם הרחב בשנת 1961. ב־1964 פגעה מגיפת החולירע באיראן, אפגניסטאן ועיראק, התפשטה לעבר ערב הסעודית, סוריה ומצריים (מספר 2). ב־1964 התפשטה המג־פה גם בהודו ובפאקיסטאן (מספר 3). באוגוסט 1970 התגלו הסימנים הראשונים של נגיף א־טור בצפון ובדרום קוריאה (מספר 4) ובחלקה הדרומי של ברית־המועצות (מספר 5).

מסעות נגיף החולירע

כיצד הגיעה המגיפה לרוסיה?

גל הנוכחי של החולירע, שמקורו באינדונזיה ב־1935, פרץ אל מחוץ ל־גבולות אינדונזיה רק ב־1961. בחמש ה־שנים הבאות הוא שטף את דרום־מזרח אסיה, טייוון וקוריאה. ב־1964 וב־1965 סירבה ברית־המועצות, בגלל המחלה, לייבא מישלוחי פרי־הדר ופריטים אחרים מאירן. בעיקבות כך, חדלו אירן ו־עירק לדווח על החולירע, מזכירות לכל ה־יותר, התפשטות של „שילשולים קיציים".

התוצאה: ב־1965 הגיע אל־טור לחופיו ה־דרומיים של הים הכספי. הרוסים אמנם לא הודיעו על כך רשמית, אולם מומחים אמריקאיים סוברים שהמגיפה היכתה, אז ו־בשנה שלאחריה, ברפובליקות האורביג'אנית והטורקמנית של ברית־המועצות, פשטה הל־אה לים השחור ולאגן הוולגה. כשפרצה ה־מגיפה עכשיו מחדש, לא ניסו הפעם ה־רוסים להסתירה.

חומה בפני הנגיף

עובדה אחת, עליה מסכימים כל ה־מומחים, פה אחד: איזורים בעלי רמת־תברואה גבוהה — מחוסנים כמעט בצורה מושלמת מפני המגיפה. איזורים כאירופה המערבית, ארצות־הברית וישראל — נחש־בים כבטוחים.

התושבים בארצות אלו אינם שותים מים מבארות או מנהרות, אלא מתחנות־שאיבה מבוקרות, שבהן ניתן להגביר את כמות הכלור עד למידה המשמידה את אל־טור. נוהגי ההיגיינה האישית המושרשים באוכלו־סיה — רחיצת ידיים לפני האוכל, שטיפת פירות וירקות, הימנעות מאכילת מאכלים שמקורם מפוקפק — יוצרים ביטחון מסכנות.

דוגמה מצויינת לאי התפשטותה של ה־מחלה לתוך איזורים בעלי רמת־תברואה גבוהה ניתן היה לראות במלחמת הבלקנים ב־1913. הצבא הבולגרי מסביב לעיר ה־בירה סופיה, היה נגוע כולו בחולירע — והעיר עצמה היתה נקייה מהמחלה. הסי־בה: הצבא ניזון ממי־בארות, חי בשדה ב־תנאי היגיינה ירודים. העיר עצמה נהנתה מ־אספקת־מים טובה ומערכת־ביוב משוכללת.

קנה סופית. הוא גילה כי כל מיקרי ה־מגיפה, באותה שנה, אירעו ברובע שקיבל מים ממשאבה מסויימת. מיקרה חולירע בודד שנתגלה ברובע אחר — רק הוכיח את צידקת מסקנתו: היתה זו אשה שגדלה ברובע הנגוע — ואהבה את המים שם. כל יום היו מביאים לה חבית מים מרובע ילדותה.

למרות שכבר תוקידדס, במאה החמישית לפני הספירה, תיאר בפרטות מגיפה שפרצה באתונה שהיתה כנראה חולירע, הרי שבעו־מחלה בכל רחבי ארצות־הברית, חוסלה שם רק לאחר שנתיים.

למזרח התיכון ולאירופה היא הגיעה, ל־רוב, על־ידי העולים לרגל למכה, שהעבי־רוה למצריים, לארצות צפון אפריקה, ול־דרום אירופה.

יחד עם זאת, נשארת הודו מולדת ה־מחלה הקלאסית. מדי שנה פורצת שם ה־מגיפה מחדש, הורגת כרבע מיליון איש כל פעם. באיזורנו הקרוב הופיעה המחלה

הבו לנו כותרת...

מה אומרת ילדה חמודה זו על הכביסה ב„ביו-אור" של „שמן"? פרס של —.100 ל"י ינתן עבור הכותרת הנבחרת ועוד 10 פרסי-עידוד, מבחר מוצרי „שמן" — ל-10 כותרות מוצלחות.

ההצעות נא לשלוח עד יום 20.9.70, אל: חב' „שמן", ת. ד. 4868, חיפה, עבור „ביו-אור".

„ביו-אור" אבקת כביסה ביו-כימית של „שמן", מסירה בקלות, תוך השרייה בלבד, כתמי שומן, זיעה, חלבון וכו'.

מוצר מצויין — של „שמן" כמובן!

שמן

כיכל · צלם: גנוא

בינג-ליניאל

סוד הכניעה

(סוף בעמוד 15)

המשפטים יעקב שמשון שפירא. שפירא ניסה לשוות לפגישה אווירה ידידותית. הוא הסביר לרפאל שהחלטת המפלגה לבחור בו כשר עלולה לגרום לסערה בדעת־הקהל, לנוכח ההסתה הממושכת המתנהלת נגדו מעל דפי העיתונות. רפאל החל טוען שהוא אינו נבהל מסערות, וכי ל־אחר שהצליח לעמוד נגד דעת־הקהל בימי פרשת תל־גיבורים הוא חוסן במידה כזאת ששום דבר אינו משפיע עליו יותר. „לי אל תדאג," אמר רפאל, „אני למוד נסיון."

לא נותר לשפירא אלא לגלות את האמת המשוטה, אך גם היא נאמרה בעדינות רבה. היתה זו בשורה בת שלוש מילים: „גולדה איננה מוכנה."

הפעם הבין רפאל, שהמערכה אבודה. השאלה היתה רק כיצד לצאת בכבוד מכל הפרשה. שפירא יעץ: דאג שהמפד"ל לא תכהר בך.

רפאל מיהר לתל־אביב, כינס כמה מאנשי־סודו ובהזירות רבה גילה להם את המצב לאמיתו.

„מה אפשר לעשות?" אמר, „הם הרעילו את האויר סביבי."

בהתייעצות זו הועלתה הצעה לפתור את הבעייה על־ידי פרשה: גם רפאל וגם חזני יותרו על מועמדותם, ולתפקיד שר יוצע שניאור זלמן שרגאי, שכבר יצא לגימלאות.

עוד באותו ערב מיהר מזכיר המפלגה ואיש גוש רפאל, אליעזר גואלמן, לפגוש אל איש גוש חזני, בנימין שחור, העלה בפניו את הצעת־הפשרה. שחור היה מוכן. גם אחרים בגוש המיעוט, שראו בלאו הכי את המערכה כאבודה, הסכימו להצעת־הפשרה. הם רק התפלאו מדוע זה החל פתאום הרוב השליט לגלות נדיבות כזו.

איך בושל הניצחון?

רגאי סירב. גואלמן עוד ניסה ל־הציע את שמו של עו"ד נפתלי ליפשיץ מחיפה, שהיה סניגורו של רפאל בש־הועמד לדין בפרשת תל־גיבורים. גם ליפשיץ לא שש להצעה.

ואז לא נשארה ברירה אלא לגלות את הקלפים. רכזי שני הגושים ידעו את החלוקה המדויקת של הכוחות בהנהלת המפלגה. לכן לא היה זה כלל קשה להכתיח מראש הצבעה כזאת, לפיה ייבחר חזני ברוב של קול אחד, ורפאל יוכל לסגת בכבוד מכלי שאיש יידע כיצד בושל הניצחון.

רשימת המצביעים נבדקה היטב. החשבון הראה בדיוק כמה קולות חסרים כדי להבטיח את בחירתו של חזני. יותר מדי קולות לא היה מוכן גוש הרוב לנדב למטרה זו. נקבע מראש שרפאל יפסיד בהפרש של קול אחד בלבד. היתה לכך סיבה מיוחדת. על פי הסכם בין שני הגושים, נקבע שאם תיפול ההכרעה על חודו של קול יוכל המפסיד לערער בפני הוועד הפועל ב־170 החברים, וזה יתכנס כדי להכריע.

עתה, לאחר שהוחלט כי רפאל יוותר על הבחירה, הוחלט להגדיל לפחות את יוקרתו. על כן תוכננו הדברים כך, שיאפשרו ל־רפאל לעשות את המחווה האבירית שלו. הוא יפסיד על חודו של קול, ויכריז שהוא מוותר על הגשת עירעור לוועד הפועל.

הכל דפק בהתאם לתיכנון. כאשר נפלה ההכרעה, וכמה מאנשי רפאל התחילו לצעוק: „יהיה עירעור!" קם רפאל והכריז: „לא יהיה עירעור," ומיהר לחבק את חזני.

הבחירות עצמן היו חשאיות. על כן אי־אפשר לקבוע כמי בדיוק נתנו אנשי רפאל אמון כה רב עד כדי לשכנעם שיצביעו בעד המועמד הנגדי. אולם דבר אחד אפשר לומר בוודאות: למעשה היה זה כאילו הצביע יצחק רפאל כמו ידיו נגד עצמו.

בפגישתם השבוע להכשיר את הקרקע

לדיון מאחורי הקלעים

ובכל זאת - פלסטין

ידיעות מוזרות מרחפות ברגע זה בחלל המרחב.

● **באלכסנדריה** הדליפו חוגי ה־צמרת המצרית, בשעת פגישתו של גמאל עבד־אל־נאצר עם המלר חוסיין, כי הנשיא המצרי שוקל אפשרות של הקמת מדינה פלסטינית בגדה המערבית.

● **הממך חוסיין** העניק שורה של ראיונות לעיתוני ארצות־הברית, צרפת ו־בריטניה, ובהם הזכיר את האפשרות ש־תקום מדינה פלסטינית. „על הפלסטינים יהיה לבחור," אמר לשבועון הצרפתי ה־שמאלני נובל אובזרבטר. הוא הביע נכונות לערוך מישאל־עם — אולם רק אחרי ש־יחוסל הכיבוש הישראלי. אמר המלך:

שאלה: האם תיתכן לדעתך הקמת מ־דינה פלסטינית בגדה המערבית, עם ירושלים כבירתה?

חוסיין: ייתכנו נסיבות שייאפשרו מש־הו בדומה לכך. כרגע, ביכולתי לומר רק זאת: לאחר שיחרור השטחים הכבושים, יהיה על העמים הפלסטיני והירדני — בין ממערב לירדן או ממזרח לו — להחליט על גורלם. הם היחידים הרשאים לעשות זאת ואני רוצה לתת לעמי אפשרות לבחור. עד שהעם לא אמר דברו, מתוך חופש, אינני יכול לנבא מה תהיה החלטתו.

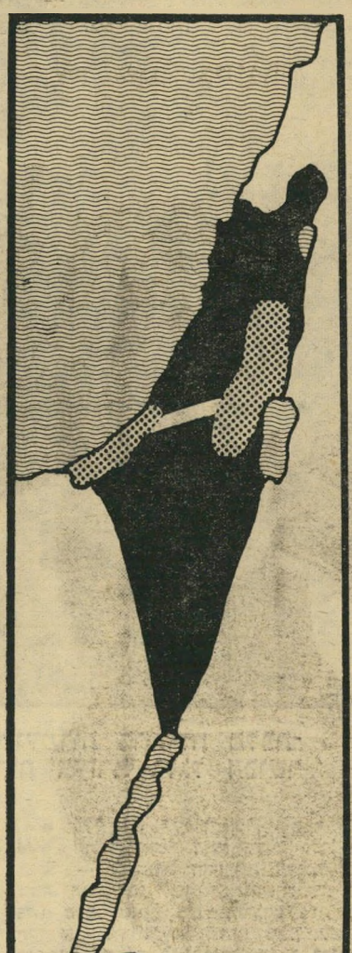
מה שברור הוא, שהקשר בין העמים, ה־פלסטיני והירדני, משני עברי הירדן, היה תמיד הדוק, ונתהדק אף יותר מאז מלחמת יוני 1967. אין לי ספק, שבעתיד ימשיכו יחסים אלה להתהדק, כשבני שני העמים הופכים למשפחה גדולה אחת.

● **מנהיגי הפידאיון** פירסמו הודעות שאיימו במתח על כל מנהיג פלסטיני שיתן יד לתוכנית רוג׳רס. לפי מיטב ה־מסורת של תקופת המופתי, נאמר שיקום בית־דין מהפכני לשפיטת הבוגדים, ושפסקי־הדין יוצאו לפועל.

אחרי שלוש שנים, בהן לא פגעו הפידאיון בשום מנהיג פלסטיני שהביע בפומבי את דעתו בזכות מדינה פלסטינית בצד ישראל — זוהי התפתחות חדשה ואימתנית.

כל זה בא על רקע הודעתו של ויליאם רוג׳רס עצמו, לפני שלושה שבועות, שכל הסדר־שלום חייב להתקבל לא רק על דעת כל הממשלות במרחב, אלא גם על דעת „כל העמים, ובכלל זה העם הפלסטיני."

היתה זאת ההכרה הרשמית ה־ראשונה מצד הממשלה האמריקאית בריאות פלסטינית נפרדת.

פלסטין

כך עשויה להיראות מדינת פלסטין במידה ותקום. היא תורכב מהגדה המערבית וחצי עזה, כשביניהן מסדרון (השטח הלבן).

אשתו הפעלתנית ידועה כלוחמת קנאית, עסקה באירגון כמה מהפגנות־הנשים הסוערות בירושלים, בראשית הכיבוש. בתו כתבת מכתבים להוסים לעיתוני בריטניה. אך נוסייבה עצמו הופיע לצידו של אורי אבנרי באסיפות בישראל, העניק ראיונות לעיתונאים זרים ולטלויזיה, הטיף לשלום.

הדבר לא מנע מעסקנים רבים בגדה לראות בו את ראש־הממשלה המבעי של מדינה פלסטינית, כאשר תקום.

ברור כי דעתו של איש כזה חשובה ב־יותר בשעה זו. המלך חוסיין ביקשו לבוא לעמאן. לפי גירסה אחת: כדי להציע לו להתמנות לראש ממשלת ירדן, לקראת ה־משא־ומתן עם ישראל. לפי גירסה אחרת: כדי לייצב במשא־ומתן זה את פלסטין, בצד המישלחת המלכותית.

נוסייבה חזר לארץ ושתק.

תרומתו של דיין

יש מעניין אחר הוא אנטון עט־אללה, שר־החוץ הירדני.

השבוע הכריז כי „הפלסטינים ישותפו" בהתפתחות הדברים.

דיין למלך חוסיין".

ואכן, ניתן כמעט לומר כי דיין מינה את עטאללה לתפקידו הנוכחי.

למחרת המלחמה, שב עטאללה לארץ. הוא היה אחד מחצי תריסר האישים הבולטים ביותר בגדה, בצידם של אנשים כמו נוסיבה, כנען ואל־ג׳עברי.

באותם הימים התעוררה בעייה ביחס ל־חשבונות הקפואים של המפקידים הפלסטיניים בבנקים הירדניים שנסגרו. המימשל הצבאי היה מעוניין בפתיחת הבנקים, כדי להחזיר את החיים לתיקנם. קוימו מגעים, והוחלט לשגר את עטאללה לעמאן, לזירוז המגעים.

השולחים ידעו כי עטאללה נבחר זה עתה, בהעדרו, לחבר הסינאט הירדני. כשהגיע האיש לעמאן, נדרש להישבע אמונים למלך ולקבל את התפקיד.

אז, לפתע, החליט המימשל הצבאי כי אין לתת לאיש לחזור, בגלל שבועה זו. הוא נשאר תקוע בעמאן, נתמנה לשר־החוץ.

קשה לדעת מה נעשה בליבו של מנהיג זה עתה. אולם בראשית ימי הכיבוש לא הסתיר כי ליבו נוטה לרעיון המדינה הפלסטינית, בצד ישראל, כפיתרון יחידי המאפשר דו־קיום בארץ.

כשנשאל אז מדוע אינו יוצא בקריאה גלוייה למען מטרה זו, השיב: „אני נוצרי. מוטב שהקריאה הראשונה תצא מפי מוסלמי, כדי שהרעיון לא ייראה תוצר מיעוט." ואכן, הראשונים שהשמיעו את הקריאה בפומבי היו מוסלמים: המנהיג הדתי־חילוני שייך אל־ג׳עברי, ועסקנים כמו עזיז שחאדה ותאג׳י אל־פארוקי.

שיחות עם עראפאת

מעבר לכך העניינים האישיים, מבצת הבעייה הגדולה: מה יהיה גורלה של פלסטין בהסדר השלום?

על אף כשלונותיהם, הצליחו הפידאיון כדבר אחד: אין איש המאמין ברצינות שייתכן הסדר בלי שהבעייה הפלסטינית תיפתר.

ככל שמתקרבת האפשרות שצה"ל יוחזר מן הגדה, מזדקרת השאלה ביתר חריפות: מה יבוא במקומו? האמנם ניתן להחזיר את המצב לקדמותו, להקים מחדש את השלטון הירדני, כאילו לא קרה דבר?

נשיא מצריים מפקפק בכך בגלוי, וספקות אלה החלו מוצאים הד בושינגטון. חוסיין הפריח רעיונות שונים — החל ב„פדרציה" של שתי גדות הירדן, כשתי יחידות נפרדות תחת כתרו, וכלה במישאל־עם והקמת מדינה פלסטינית שתחצוץ בינו לבין ישראל.

עבד־אל־נאצר מברר את האפשרות של שיתוף עראפאת בהסדר, בדרך זו.

בכל המקהלה הזאת, אין נשמע קול אחד: קולה של ישראל.

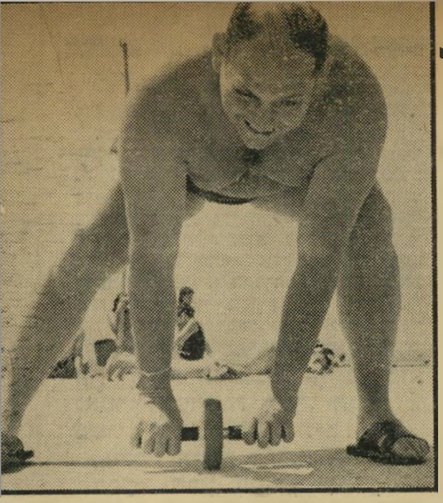
„אין זה מעניינו מה נעשה מעבר ל־גבול שייחצר," הכריז ברדיו שר־המשטרה, שלמה הילל, המוחזק משום־מה כמומחה לענייני ערב. אך גם שרים רציניים יותר גילו אדישות מוזרה למתרחש.

האמת היא כמובן הפוכה: אין גורם שה־מציאות החדשה, שתיווצר מעבר לגבול, חשובה לו יותר מאשר ישראל.

כי מציאות זו היא שתקבע אם השלום שיושג יהיה שלם וברקיימא, או מוגבל בהיקפו ובאורך־ימיו, בגלל אי־פיתרון הבעייה היסודית.

החלו נאצר וחוסיין להקמת מדינה פלסטינית

עטאללה הוא עצמו פלסטיני מובהק. לפי אימרתו של עסקן ירושלמי, „הוא תרומתו של משה

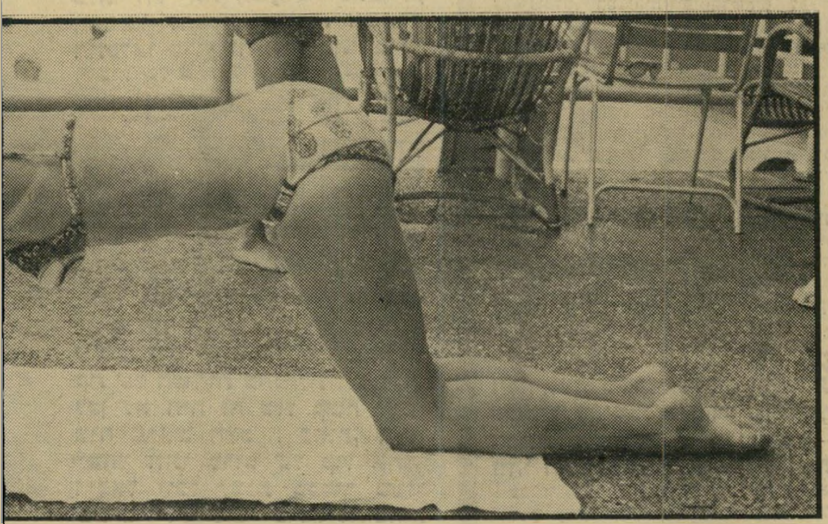

קדימה עד שמלוא הגוף יהיה במצב מאוזן, מקביל לקרקע. אחר־כך יש לחזור למצב הכריעה על הברכיים וחוזר חלילה. עשרה תרגילים כאלה ליום ואפילו חצקל איש־כסית, שהוא אדם בעל מידות, יצמצם את היקף הבטן שלו.

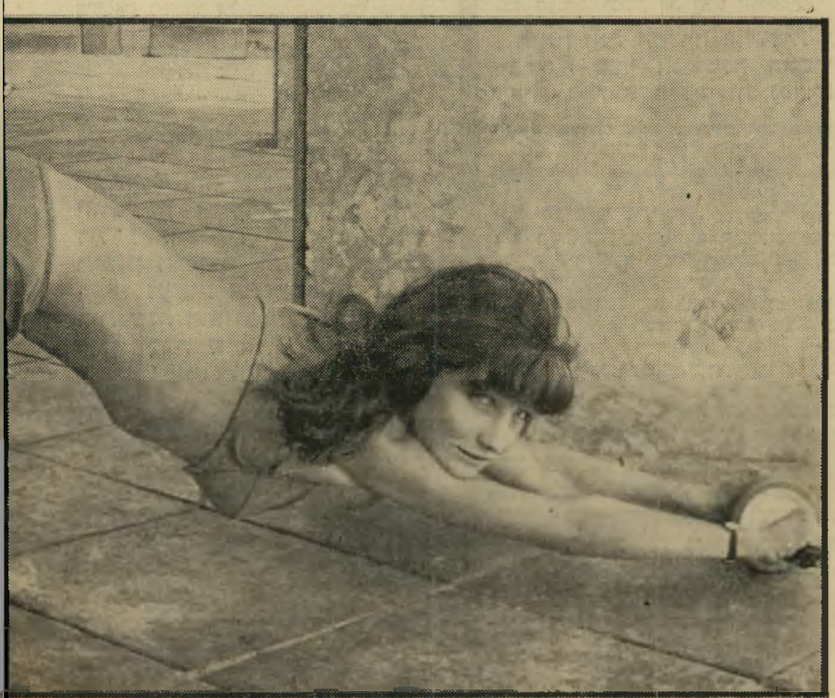
גם צבי הוכנר התלהב מאד עד שלא עשה את התרגיל הראשון. אחרי מתיחה אחת בעזרת הגלגל הוא רצה להפסיק. במאמץ רב הצליח לבצע את התרגיל חמש פעמים. הוא התרומם, כשפלגי זיעה נוטפים מכל חלקי גופו החשוף. „אני חושב שבכל זאת אתחיל בדיאטה," אמר, „זה נראה לי הרבה יותר קל."

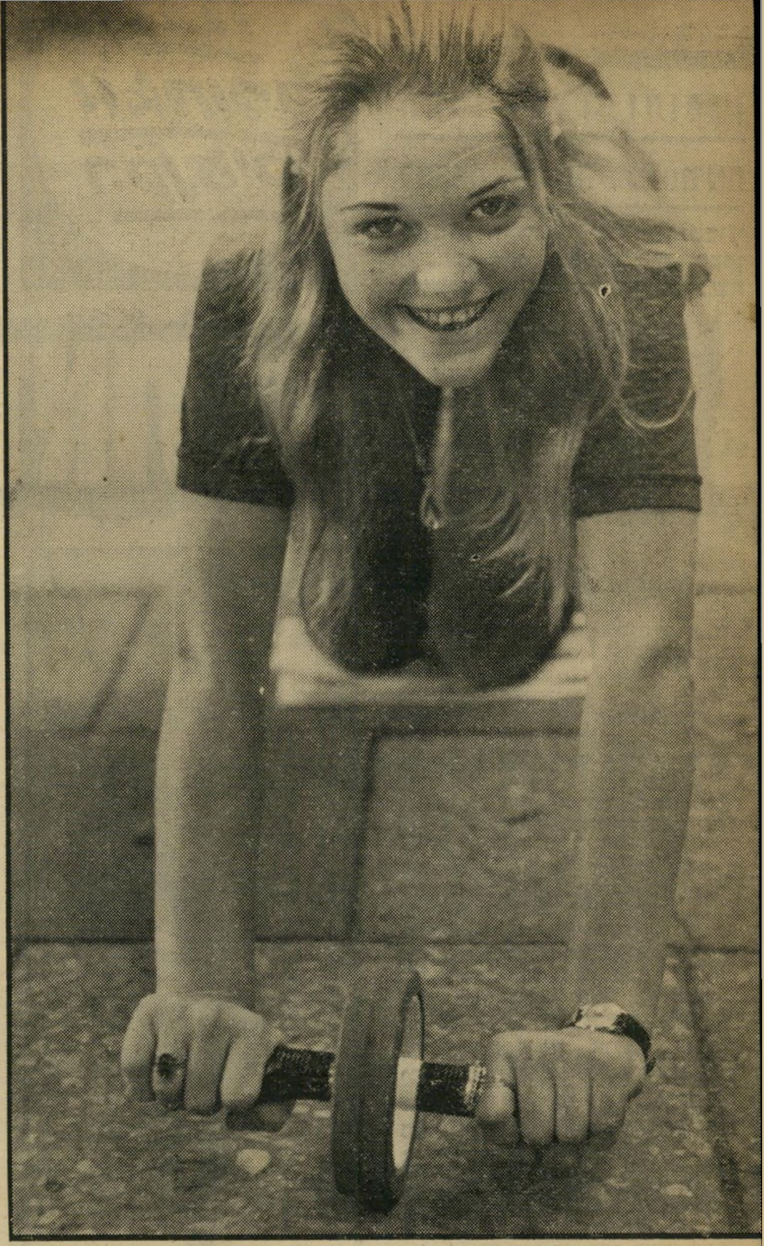
האמת היא שהעניין אינו כה פשוט כפי שהוא נראה. אחרי כמה תרגילים בעזרת גלגל הכושר מתמחים שרירי הבטן הרפויים. המתרגל עלול לחוש מיחושים בגבו

הדרך לי
גלגל הכ

התיירת קוני שפרדסון (למעלה) והישראלית יהודית סגלוביץ מ

ביאטריס שוורץ, אחת המועמדות בתחרות מלכת־המים — מתכוננת לתחרות בעזרת גלגל הכושר

„אז זה יעזור לי," אמר צבי הוכנר כאשר הוצג בפניו גלגל הכושר — ההמצאה האהרונה בעולם ההרזיה. הוכנר בן ה־40, המתגשא לגובה של 1,75 ס"מ, שוקל 115 קילוגרם נטו, בתקופות הטובות שלו. הוא מוכן לנסות כל דבר שיסייע לו לרזות, מלבד דיאטה, והנה זימן לו הגורל המצאה לא־נורמלית להורדת הכרס.

זהו בסך הכל גלגל גומי קטן עם שתי ידיות. ממציאיו קראו לו בשם: גלגל אי־זומטרי. כל מה שצריך לעשות בעזרתו הוא לכרוע ברך ולהתגלגל בעזרת הגלגל

צמד הכושים המופיעים במחזמר „שיער", וולי לוט ואניטה הרץ, מדגימים שליטה בגלגל הכושר לעיני עוברים ושבים.

ובבטנו. אבל זה רק סימן שהעסק מתחיל לעבוד. אסור להפסיק. עשרה תרגילים כאלה ביום, חמש בוקר וחמש בערב, עשיים להועיל יותר מאשר הדיאטה הקיצונית ביותר.

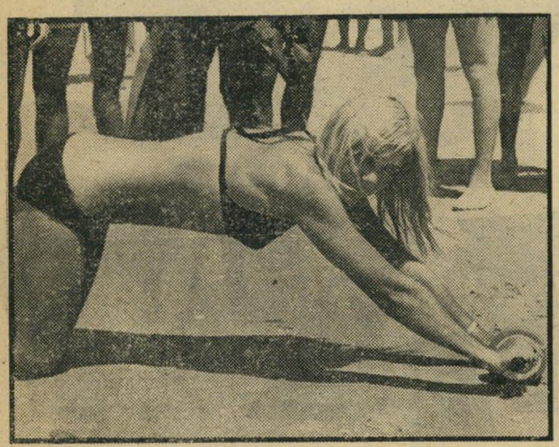
לבחורות נראית התנוחה לא כל כך סימפטית בתחילה. „לעולם לא אצליח לעשות את זה," אמרה ויקי חכמוב פקידה בבריכת־השחיה גורדון בתל־אביב. רק אחרי שהפגירו בה לנסות את הגלגל נטלה איתו ויקי ולהפתעתה הצליחה לעשות את התרגיל ללא כל בעיות.

זה היום השגעון האחרון בעולם ההרזיה. הוא נפוץ עתה בישראל הרבה יותר מהר מאשר מגיפת החולירע. בדומה למגיפת הירין וההולה־הופ בעבר, הוא הופך לציווי חובה לכל מי שהכרס או הבטן עושות לו בעיות.

אושר
חשר

דליה פישר מפעילה את גלגל הכושר על גג בריכת־השחיה התל־אביבית „גורדון"

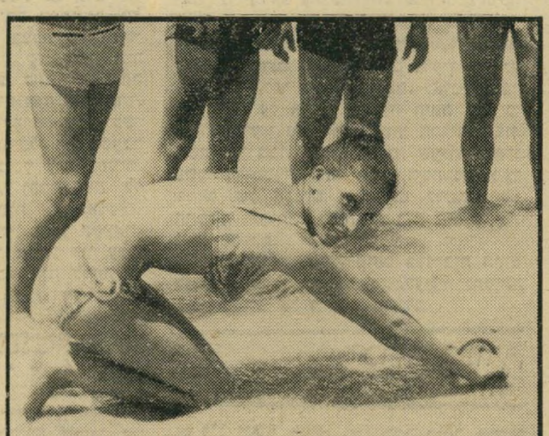
רינה אביבי (למעלה) מתאמנת על החוף וויקי חכמוב (למטה) בבריכת־השחיה „גורדון" בת״א

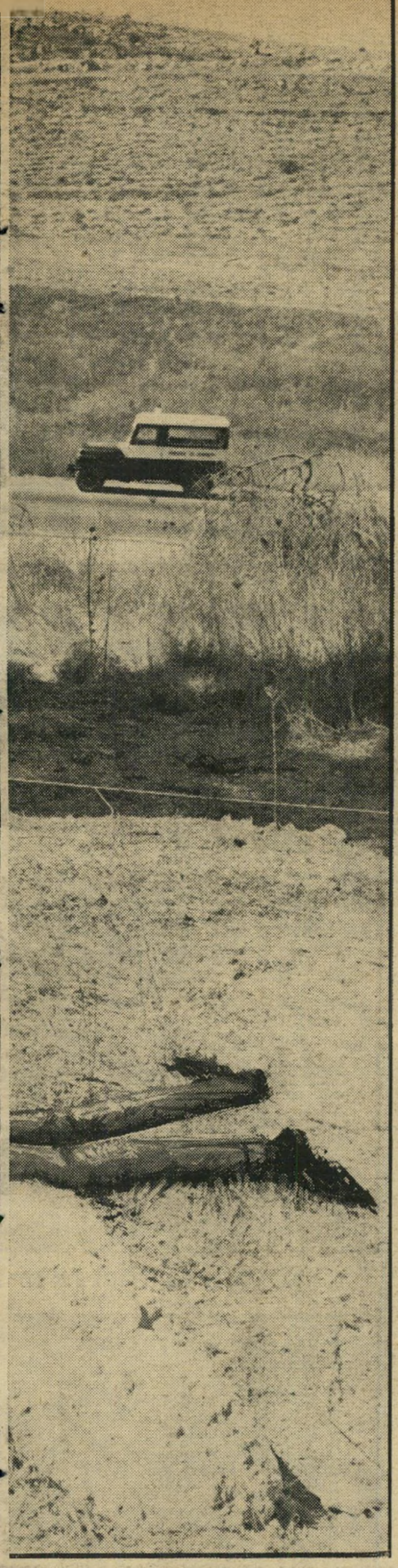
פרות את גיזרתן בעזרת הגלגל

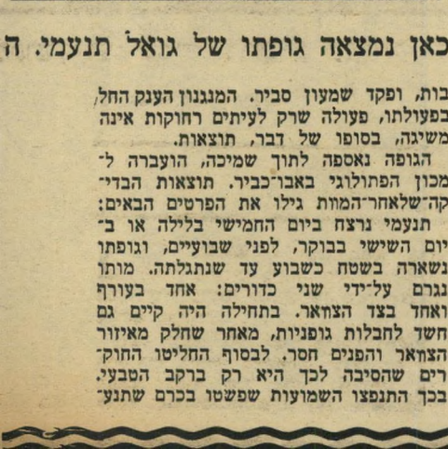

פנינה אדטו מנסה את כוחה במתיחת איברים

הדוגמנית אסתר דהאן מפעילה את הגלגל במים

בראיון בלעדי עם „העולם הזה" מגלה אלמנתו של אחד ממבריחי הסמים הגדולים במדינה כיצד נרצח בעלה

נרצח גואל תנעמי

ריצת מנך הסמים

ב עין גואל, נרצח במכונית. הוא נהג בה, והיו שם איתו לפחות עוד שניים, אם לא יותר. הם ביקשו ממנו רגע לעצור, ואחד מהם ביקש ממנו גפרור בש־ביל הסיגריה שלו. כשהוא הוציא את ה־גפרורים מהכיס, הם דפקו בו את הכדורים. הגפרור היה בשביל להסיח את דעתו."

איך נודעו פרטים כמוסים אלה, המעניינים ברגע זה את מחלקת החקירות של משטרת ישראל אולי יותר מכל דבר אחר, לזהבה תנעמי — אשתו של גואל תנעמי, אחד מ־גדולי סוחרי הסמים בישראל, שגופתו נת־גלתה ביום השלישי האחרון בציידי כביש ירושלים, ליד מינזר לטרון?

פרטי הרצח יכולים היו להגיע לידיעתה של האלמנה הצעירה (22), בשתי דרכים בלבד — שתיהן מדהימות: או שגם היא נמצאה במכונית הרצח; או ששמעה על כך מפי הרוצחים.

דצחו אותו בגלל קינאה

ך הבה עצמה, שגילתה את הסיפור ל־כתבת העולם הזה, סירבה כמובן לגלות כיצד הגיע הסיפור לידיעתה. בקומה ה־שנייה של בית עתיק־יומין ליד מסעדת מגנדה בכרם התימנים בתל־אביב, כשראשה הבלונדי עטוף מטפחת שחורה, סיפרה ה־צעירה דקת־הגיזרה, לבושת מיכנסי ג׳ינס ו־חולצה שחורה, לכתבת:

„נשארתי בלי כלום אחרי שרצחו את גו־אל. אפילו דירה אין לי. בשביל החור הזה שאנחנו גרים בו היינו משלמים תשעים ל״י לחודש. עכשיו אפילו זה אין לי. נשארתי, עם הילדה, ממש ברחוב."

היא מרימה את ראשה, מישירה מבט ב־בת־שיחתה: „אני לא אומרת שלא היינו מעורבים בסמים. גואל התעסק במסחר ה־סמים בכסף גדול. הוא עלה מהר. בגלל זה רצחו אותו.

„הוא היה זריז יותר מדי. בני־אדם לא אוהבים לראות שאדם מתקדם במהירות. על שקית חשיש היה מרוויח במכה אחת מא־תיים ל״י. שקית זה רבע קילו. אם היה מוכר רק חמש שקיות ליום, שזה קצת יותר מקילו בסך־הכל, היה מרוויח אלף ביום אחד.

„אנשים אחרים צריכים לעבוד חודש בש־ביל סכום כזה. הנה, תסתכלי, זה שעבר עכשיו זה הקצב שלנו. נוסע על אופניים. גואל עבד רק חודשיים, וכבר היה לו מרצדס. הקינאה פשוט אכלה את האנשים.

„זה בטוח. רצחו את גואל בגלל הקינאה. וגם בגלל הכסף. כשרצחו אותו, היו עליו שישים אלף ל״י. את הכסף הזה לקחו, ו־השאירו אצלו רק כמה מאות. על הגופה שלו, אני מתכוונת."

יכולים לתקוע לי סכין

ך הבה תנעמי היא בחורה שאינה חו־ששת לדבר דוגרי: „אני לא מאמינה ש־המשטרה תגלה את הרוצח," היא אומרת במרירות. „אני גם לא מאמינה שמחפשים אותו כל־כך. אני לא מוכנה לשתף פעולה עם המשטרה בשום אופן. לא מוכנה לדבר איתם ולספר להם שום דבר. משתי סיבות:

„קודם כל, מאז הרצח אני חיה כאן ב־פחד־אימים. אם אפתח את הפה, יכולים לתקוע לי סכין ואני אגמור איפה שגואל גמר. אני יש לי ילדה קטנה לחשוב עליה.

„ושנית, אני לא מאמינה שלמשטרה איכ־פת אם אחד כמו בעלי נרצח. אז יש סוחר סמים אחד פחות, הם בטח אומרים לעצמם.

„אבל זה בכלל לא ככה. נכון שגואל עסק בסמים, אבל הוא היה בן־אדם נהדר. הנה למשל אחרי שלני דוברובסקי, בעלה של הדוגמנית דולי, נעצר בפרשה של הב־רחת חשיש בחיפה, גואל נתן לדולי הרבה כסף. לא היה לה מה לאכול אחרי שבעלה נעצר. סוחר סמים לא שם כספים בצד. ה־כסף הוא כל הזמן בתנועה. מוכרים את החשיש ותיכף קונים סחורה חדשה.

אז דולי היתה באה אלינו, אוכלת אצלנו, והיינו מטפלים בה כמו בקרובת משפחה. ועכשיו מה היא מחזירה לנו? היא באה ל־כרם וטענה שגואל הלשין במשטרה על סוחרי החשיש האחרים שנעצרו לאחרונה.

„עכשיו בכרם חושדים בגואל שהוא הל־שין. אבל זה לא נכון. הוא אף פעם לא היה פותח את הפה.

„אבל מה זה כבר הכל משנה. עכשיו גואל מת. הכל נגמר."

גופה נרקבת

ך אכן, עבור גואל תנעמי בן ה־31 הכל נגמר. אולם הפרשה שהוליכה למעשה ה־רצח עדיין רחוקה מלהיות גמורה. רחוקה מאוד.

הרצח נתגלה בבוקר יום השלישי האחרון על־ידי סטודנט לרפואה בשם גדעון מן, ש־עשה את הדרך מביתו ברעננה לאוניברסיטה בירושלים על אופניו. השעה היתה שש ב־בוקר, וגדעון נהנה מן האחיר הקריר והצח. משום כך הבחין מייד בצחנה שעלתה באפו כשני קילומטרים אחרי מינזר השתקנים, מצד שמאל של הכביש. כסטודנט לרפואה לא התקשה לזהותה: היה זה ריח טיפוסי של גופה נרקבת.

גדעון ירד מאופניו, טיפס בעיקבות הריח למישטח סלעי בין העצים, לעיניו נתגלתה גופה בשלב של ריקבון מתקדם.

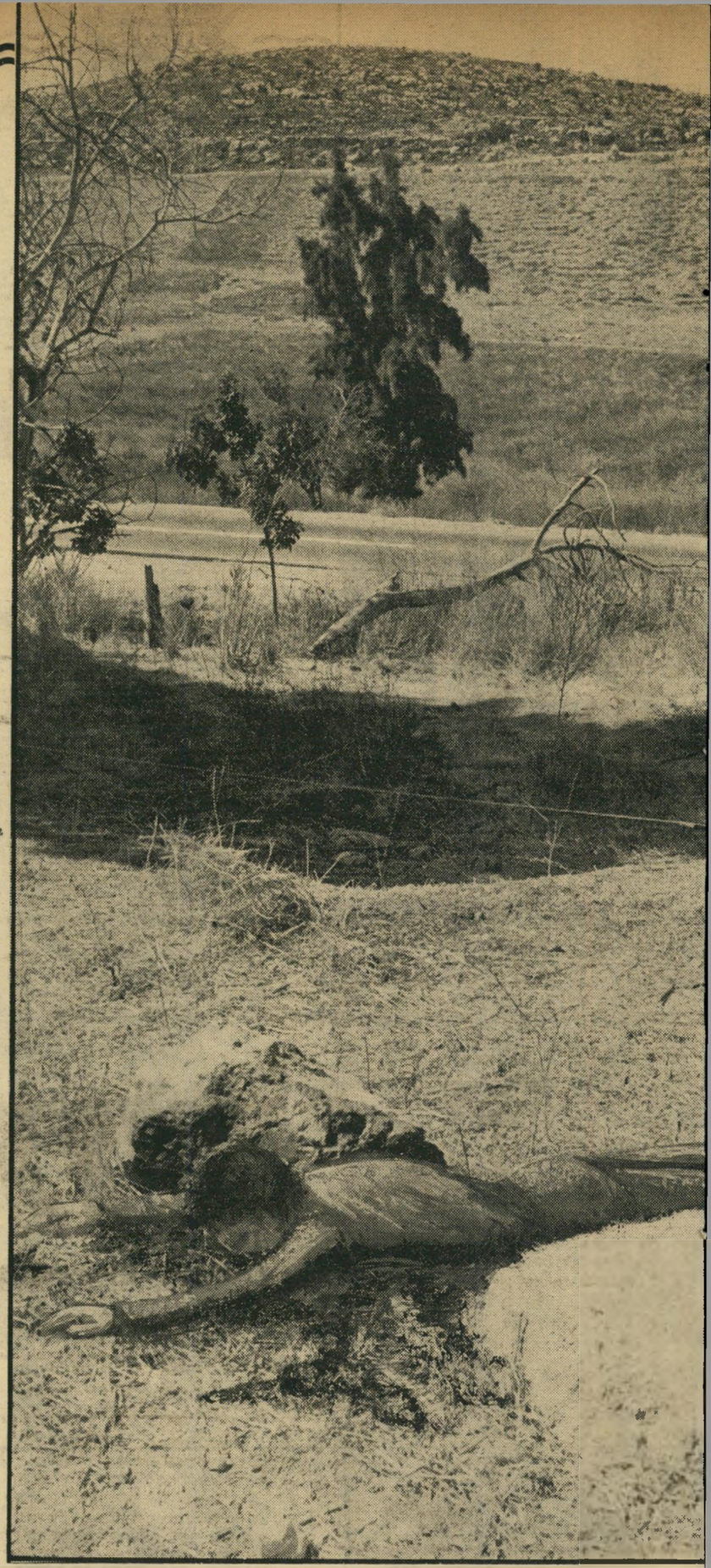
כדור בעורף, כדור בצוואר

ך מן קצר לאחר מכן כבר היתה במקום ניידת מרמלה. בראש החוקרים ניצבו ניצב עזרא גולדברג, מפקד נפת רמלה—רחו־בות, ופקד שמעון סביר. המנגנון הענק החל, בפעולתו, פעולה שרק לעיתים רחוקות אינה משיגה, בסופו של דבר, תוצאות.

הגופה נאספה לתוך שמיכה, הועברה ל־מכון הפתולוגי באבו־כביר. תוצאות הבדי־קה־שלאחר־המוות גילו את הפרטים הבאים:

תנעמי נרצח ביום החמישי בלילה או ב־יום השישי בבוקר, לפני שבועיים, וגופתו נשארה בשטח כשבוע עד שנתגלתה. מותו נגרם על־ידי שני כדורים: אחד בעורף ואחד בצד הצוואר. בתחילה היה קיים גם חשד לחבלות גופניות, מאחר שחלק מאיזור הצוואר והפנים חסר. לבסוף החליטו החוק־רים שהסיבה לכך היא רק ברקב הטבעי, בכך התנפצו השמועות שפשטו בכרם שתנע־

כאן נמצאה גופתו של גואל תנעמי. ה

מקום: לצד כביש ירושלים, במרחק כשני ק"מ מיזרחה למינזר לטרון

מי נשחט ופניו הושחתו ללא הכר.

חוטב עצים מוכר נשק

בפני המשטרה עמדו מספר כיתני חקירה ברורים ביותר. סקירה קלה של המאורעות שקדמו למותו של גואל מצביעה עליהם בבירור.

גואל תנעמי היה דמות מוכרת למשטרה. הוא היה היחידי במשפחתו שעלה על דרך הפשע. בעוד שכל אחיו ואחיותיו גדלו להיות אזרחים מהוגנים, בחר גואל בכיוון אחר — כיוון שהביא בסופו למותו.

עד לאחרונה, התפרנס גואל מכל הבא ליד. הוא היה מכונאי במיקצועו, אולם עסק בכך מעט. באופן רשמי היה מוכר בכרם כחוטב עצים. „אם היה לך למשל דקל ב־חצר," הסביר אחד משכניו, „ורצית לסלק אותו משם, היית קורא לגואל. הוא היה בא וחותך לך את הדקל צ'יק־צ'ק."

לאחר מלחמת ששת הימים נכנס גואל לענף מכניס יותר מחטיבת עצים — אספקת נשק. הוא פתח מחסן נשק, סיפק לכל דורש קלצ'ניקובים, עוזים, רימוני־יד — בקיצור, כל הפריטים שאזרחים מסויימים נזקקים להם לרגל עסקיהם המסויימים.

משם התקדם גואל לענף האחרון — סחר בסמים. כדברי אשתו, הוא התגלה כסוחר זריז וממולח, הפך תוך זמן קצר למלך בענף, הוכר כאחד מגדולי הסוחרים בישראל.

חשיש, ל.ס.ד. — הכל

גואל לא עסק בקטנות. הוא רכש סמים ישירות ממבריחים מלבנון וסוריה, מכרם בסיטונות לתיירים ולספקי־מישנה. הוא היה קונה שקית ב־50 ל"י, מרכיב ממנה 40 אצבעות חשיש, מוכרן בחמש ל"י האצבע. הרווח לשקית — 150 ל"י.

גם מנושאים אחרים לא התעלם גואל, עסק בסחר־חליפין פורה של אצבעות חשיש בטיפות ל.ס.ד. הוא היה משלם שתי אצ־בעות חשיש תמורת טיפת ל.ס.ד., מוכר טיפה ב־30 ל"י. הרווח: 20 ל"י לטיפה. נטו, בלי מס־הכנסה.

את עיקר עסקיו עשה גואל עם רוכשי חשיש מאירופה ומאמריקה, שהגיעו ארצה כתיירים. כבר לפני שנה נעצר כחשוד ב־קשר עם תייר קנדי בשם אלן רוזן. רוזן נעצר באשמת החזקת סמים, גואל — כחשוד באספקתם. אלא שרוזן לא זיהה אותו, ב־מיסדר הזיהוי, ותנעמי יצא לחופשי.

חשיש ברבע מיליון ל"י

הפרשה האחרונה, העשוייה להתב־רר כקשורה למעשה הרצח, החלה ב־דצמבר בשנה שעברה. ישראלי המתגורר ב־ניו־יורק, בשם מנחם כהן, הגיע אז לביקור בארץ. לא לבדו. יחד איתו הגיעה תיירת אמריקאית עשירה, ג'קלין שטיין, גרושתו של חבר מועצת עיריית ניו־יורק.

השניים שהו בישראל כעשרה ימים, נראו רבות בחברתם של גואל ושל ידידו שרגא רוזנבלום, סוחר חשיש מוכר למשטרה, ה־מתגורר בדירת־פאר בשדרות דויד המלך, בצפון תל־אביב.

במאי השנה חזר צמד התיירים לישראל. הם הגיעו לארץ עם מכונית אופל־ספורט מהודרת, מספר 4833, שהיתה רשומה על שמה של ג'קלין. שוב נראו בחברתם של תנעמי וידידים המוכרים כסוחרי חשיש.

ב־18 ביולי, ב־11 בלילה, הגיעו מנחם כהן וג'קלין שטיין במכונית האופל שלהם לנמל חיפה. הם עמדו להיכנס עם המכונית לבטן האונייה קווין אנה מריה — עליה עמ־דו לעזוב את הארץ — כאשר חוליית שוט־רים ביקשה מהם לרדת מכבש האונייה.

החיפוש במכונית היה ממושך, אך נשא תוצאות: השוטרים נאלצו לפרקה לחלקים, לפני שגילו את התחתית הכפולה, שבתוכה הוחבאו 496 כיכרות חשיש, במישקל כולל של 103 ק"ג. שתי האוצר: רבע מיליון ל"י.

גל של מעצרים

כך התפוצצה הפרשה. שני התיי־רים נעצרו מייד. אחריהם נעצר צבי אדמסקי, פחח־רכב מרחוב הרא"ה ברמת־גן, החשוד בכך שהוא זה שהתקין את התחתית הכפולה באופל. חוגים מקורבים לפרשה טוענים שעבור מלאכתו זו, שהיתה קשורה בעיסקה של רבע מיליון ל"י, קיבל אדמסקי אלף ל"י בסך־הכל.

במוסכו של אדמסקי גילתה המשטרה מז־וודה שעליה היו שמה וכתובתה של זהבה תנעמי. כך נעצרו גואל וזהבה. החשד: אס־פקת החשיש בסך רבע מיליון ל"י לזוג התיירים האמריקאיים. יחד עימם נעצר ידידם שרגא רוזנבלום, כחשוד בתיווך בין כהן ל־תנעמי — שרות עבורו קיבל 10,000 ל"י.

בכך לא תמו המעצרים. המשטרה עצרה גם את יהודה (עמוס) טוב, מנהל קבוצת הכדורגל שמשון מהכרם, המופיעה בליגה ה־לאומית; וכן אנשים נוספים, ביניהם רחמים אהרוני, אליעזר סוקניק, משה ג'מל, שמעון עטיס ואליעזר זייד. חלק מן העצורים היו מוכרים למשטרה כסוחרי חשיש ותיקים.

ואז קרה משהו, שעורר הפתעה בחוגי סוחרי החשיש. כעבור חמישה ימי מעצר, שוחררו תנעמי וזהבה — החשודים באס־פקת הסם בסכום האסטרונומי — בערבות המגוחכת של 500 ל"י כל אחד.

החשודים האחרים, מאידך, נשארו במע־צר. כאשר שוחררו לבסוף, היה זה לאחר שהשאירו ערבות של 20 אלף ל"י.

ערבותם הנמוכה של הזוג תנעמי נראתה מוזרה בעיני החברה, במיוחד לאור ה־עובדה שהאשמה בה הואשמו, אם היתה מוכחת, היתה מזכה אותם בחמש עד שש שנות מאסר.

עובדה נוספת שזכתה לתשומת ליבו של עולם הפשע: יום שיחרורם של תנעמי ו־אשתו זכה כבר לכינוי יום השישי של ה־סמים. ביום זה, וביום שלפניו, ערכה ה־משטרה גל מעצרים שלא היה כדוגמתו.

(המשך בעמוד 26)

„מאז הרצח אני חיה כאן בפחד־אימים. אם אפתח את הפה, יכולים לתקוע לי סכין, ואני אגמור איפה שבעלי גמר."

כתמי הדם

איש משטרה מצביע על האבן שלצידה הושלכה גופתו של גואל. כתמי הדם הכהים נראים בבירור על אבן הסלע הלבנה. חוליית הכיסוי של העולם הזה, שהגיעה למקום למחרת גילוי הגופה, יכלה להבחין עדיין בצחנה ששררה במקום. כן גילתה ליד האבן גוש כהה קטן, שנתגלה כקוצת־שיער של הקורבן.

לכל יש פיאה פנים

על גילה אלמגור אי־אפשר להעליל שהיא אינה מוכרת או ידועה. למרות־זאת יכולה היום גילה להסתובב במקומות פומביים בלי שיזהו אותה.

כל זה בזכות בדיחה פרטית שעשתה גילה לא מכבר בלונדון. היא טיילה ב־שוק בחברת ידידים, ראתה פיאה נוכרית של שיער מסולסל בסיגנון הקירזול ה־כושי. גילה שלפה שלוש לירות שטרלינג ורכשה את הפיאה. „ההשקעה כדאית כדי להצחיק את המשפחה", חשבה, „חוץ מזה זה יהיה תמיד טוב בפורים". אבל כשהרכיבה גילה את הפיאה ה־מקורזלת בארץ, הסתבר לה שהבדיחה כלל אינה מצחיקה.

אנשים, במידה שהצליחו לזהותה ול־הכירה, התייחסו אל הפיאה כאל ת־אופנה האחרונה. כך נוסף מספר חדש

לאוסף הפיאות של גילה אלמגור — פיאה לכל שמלה ולכל מצב־רוח. יש לה פיאה קצרה, אותה רכשה אחרי ש־בעלה לא התיר לקצוץ את שערה ה־ארוך („אני אוהב שיער קצר," אמר לה, „אבל כזה המגיע עד החזה"); פיאה ג'ינג'ית רכשה במדריד וחבשה אותה בעת שסיפרה את שערה בהופיעה בהצגת „פיטר פן"; פיאה נוספת, בלונ־דינית, נוספה לאוסף של גילה בעת טיול בשווייץ.

גילה, בעלת אלף הפנים, יכולה עתה להכפיל את מספר פניה פי חמש. כפי שהיא מדגימה בעמודים אלה, במיוחד עבור „העולם הזה", יש לה לא רק פיאה לכל פנים, אלא גם הרבה פנים לכל פיאה.

צעדת המוות בשכם

(סוף מעמוד 11)

אליו את כל משפחתו — אשתו וארבעת ילדיו, שהקטנה ביניהם היא בת שנתיים וחצי וכבר יכולה למלא את חזה במדליות מן ה־צעדות בהן השתתפה.

צילומי שבט ברא"ז, הצועד בתלבושת אחידה עם מדליות וסרט שאינו נותן מקום לטעות באשר לשמו, הפכו כבר לתופעת־לוואי לכל צעדה הנערכת בישראל.

ברא"ז, איש המסלגה הליברלית, הוא חבר מרכז גח"ל. לפרקליטות הצבאית הוא צורף לפני ארבע שנים, אחרי שעד אז שירת כסמל בגבעתי, קיבל דרגת־ייצוג של רב־סרן בשבתו כשופט.

עם כל האמון בכושרו המשפטי, קשה ל־תאר שיכול היה להשתחרר מדעותיו ה־פוליטיות בכתיבת גזר־הדין.

★ ★ ★

התובע לא רצה מוות

דמשפט בו נגזר גזר־דין המוות היה משפט של חמישה צעירים ער־בים משכם, שנאשמו בשלושה מעשי־רצח, בהם חיסלו בצורה שפלה של יריה מהגב, שלושה ערבים מתושבי שכם, שנחשדו על ידי ארגון אל־פתח כמשתפי־פעולה עם ישר־אל.

חמשת הנאשמים היו מיוצגים על־ידי שניים מחשובי עורכי־הדין של שכם: ואצפי אל־מצרי וחסיין ג'ארוב, שהיו בזמנו שו־פטים עליונים בממלכת ירדן. בתחילת ה־משפט כפרו כל החמישה באשמה, טענו כי ההודאות שנמסרו לבית־המשפט הוצאו מ־הם בכוח. אולם אחרי שטענתם זו לא הת־קבלה, הפתיעו שניים מן הנאשמים, מחמוד פתחי מחמוד אלאלפי ועוזאם אסעד חמדן אל־שייב, את בית־המשפט ואת סניגוריהם גם יחד, כאשר הודו בכל ההאשמות ש־יוחסו להם.

כתוצאה מכך הופרד משפטם של השניים ממשפט יתר הנאשמים. הם הורשעו ובית־המשפט הצבאי היה צריך להוציא את גזר־דינם. היה זה דוקא התובע הצבאי, רב־סרן פחטר, שביקש מבית־המשפט שלא להטיל על השניים עונש מוות. "המצב בשכם וב־גדה הוא כיום כזה," אמר התובע "שאינו מחייב צעד קיצוני כמו עונש־מוות..." ני־מוק שני שהעלה התובע היה: "דווקא בגלל זה שהנאשמים רצו לפגוע במישטל ובכל תושבי שכם הרוצים לחיות בשקט ולבנות במגע עם המישטל, דווקא בגלל זה על בית־המשפט להטיל עליהם עונש לפיו יש־בו בבית־הסוהר תקופה ארוכה ויראו כי־צד השלטון והמישטל קיימים ומנהלים את העניינים בגדה. יש להראות להם שמעשי טירור מהסוג שביצעו לא ירתיעו את ה־מישטל ולא את תושבי שכם על מנת ש־הנאשמים יחזו בהתפתחות היחסים, נראה לי שהעונש היחיד שבית־המשפט צריך ל־הטיל עליהם הוא עונש מאסר עולם עם עבודת פרך."

★ ★ ★

סטירת־לחי למישטל

ברא"ז וחבריו לא קיבלו את דע־תו של התובע. באשר לנימוקו הרא־שון שציינו בפסק דינם: "אילו החיים ביהו־דה ובשומרון היו באמת מתנהלים כסידרם, כדברי התובע, לא היו השלטונות מונעים בעד רבבות תיירים המגיעים לישראל לבקר ביהודה ובשומרון. אנו משוכנעים כי לא רק אי־אלו יוצאי־דופן מנסים לערער את החיים השקטים ביהודה ובשומרון."

היתה זו סטירת לחי ראשונה למימשל ה־צבאי. את הנימוק השני של התובע, פסלו ברא"ז וחבריו במחי יד שניה: "עם כל ה־כבוד, אין אנו מקבלים נימוק זה. הנסיון הוכיח כי כליאת מאות חבלנים בכלא שכם הביא לתסיסה ולהפגנות אנטי־ישראליות ש־מטרתם לשחרר את העצורים. החבלנים ה־עצורים הפכו למוקד של אי־שקט ולחצים." אולם בית־המשפט הצבאי לא הסתפק ב־נימוקים שהעלה התובע הצבאי. הוא גייס, מבלי שהתבקש לעשות זאת, את כל ה־נימוקים המושמעים בפי שוללי עונש־המוות בישראל והתווכח עימם אחד־אחד.

● "אחד הנימוקים נגד הטלת עונש ל־חבלנים הוא: אם ידעו החבלנים כי צפוי להם עונש־מוות, יעדיפו להילחם עד כלה ועלולים בכך לגרום להרג נוסף. יש להבדיל הבדלה ברורה בין חברי ארגוני־חבלה. ה־נתפסים תוך או לאחר התקלות עם כוחות צה"ל, לבין שני הנאשמים שאת עונשם עלינו לגזור.

"אם כלפי הראשונים יש משקל לנימוק זה, הרי במקרה של הנאשמים שבפנינו נימוק זה אינו תופס. יש להתייחס אליהם כאל "כנופיה של רוצחים" ורוצחים ש־אינם נרתעים מביצוע מעשי רצח כלפי בני עמם. מעשי רצח בדם קר ולא פנים אל פנים.

"כלפי רוצחים מסוג זה, אנו מאמינים, יכול עונש מות לשמש כהרתעה."

● "נימוק אחר המועלה נגד הטלת עו־נש־המוות על חבלנים הוא החשש לתגובת דעת הקהל בעולם והחשש לתדמיתה המו־סרית של ישראל. אין לשכוח כי אנו דנים בעונשים של 2 נאשמים שהם רוצחים ולא לוחמים, רוצחים אשר רצחו שנים מבני עמם בדם קר על סמך חשד של מישהו שנתן להם הוראה.

"פסקי דין־מוות על רוצחים מוטלים ו־מבוצעים ברוב המדינות בעולם ובכל מדי־נות ערב.

"שני הנאשמים הם רוצחים על אף חברו־תם "בארגון חבלה", ארגון אליו הצטרפו בעד בצע כסף.

"אנו משוכנעים כי הטלת עונש־מוות על שני הנאשמים, שהודו בשני מקרי רצח שפלים של בני עמם, לא תיפגע בתדמיתה המוסרית של ישראל. דעת הקהל הנאור תבין כי עונשי מוות אלה נגזרים לשם הת־גוננות עצמית והרתעת מרצחים בכוח. אנו משוכנעים כי אימת עונש המוות תר־תיע לפחות חלק מן הרוצחים בכוח. מדוע נדגול בקדושת דמם של שני המרצחים ונפ־קיר דם נקיים וקרבנות רציחות בעתיד.

"אלפים מתושבי שכם משתפים פעולה עם ישראל. בין ביצאם לעבודה בכל רחבי ישראל ובין ע"י קניית סחורה ישראלית ו־בין בדרכים אחרות. יש להרתיע רוצחים בכוח מלבצע בהם מעשי רצח. תושבי ה־שטחים שומרי החוק מצפים כי — ה־שלטון הישראלי יגן עליהם מפני רוצחים. העונש היחידי הנראה להם כראוי לרוצחים — הוא עונש מות.

● "טוענים כי הטלת עונש־מוות על חבלנים תרחיק אפשרות של דו־קיום בשלום בינינו ובין הערבים. טענה זו אינה נראית לנו כשהמדובר בהטלת עונש־מוות על רו־צח שירה בגבו של בן עמו ותושב עירו בגלל חשד שלא הוכח על שיתוף פעולה עם ישראל."

★ ★ ★

שיחות עם עשרות חבינים

וסיפו השופטים בגזר־דינם: "אחד הנימוקים, אשר מרבים להשמיע כנגד הטלת עונש־המוות הוא: — עונש־המוות יהפוך את החבלנים ל,קדושים מע־נים' ל,גבורים קדושים'. נימוק זה אינו נכון לגבי חבלנים בכלל ולגבי הנאשמים בפנינו בפרט. קרוב לאלף חבלנים ערבים נהרגו מינואר 1967 ועד היום ע"י כוחות צה"ל במירדפים, היתקלויות, מארבים ו־כיו"ב. אם נכונה התיאוריה על ,קדושים' ו,גבורים קדושים' — הרי יש כבר קרוב לאלף קדושים. האם יהא הבדל כלשהוא ל,מורלי' של החבלנים אם מספר זה יגדל בכמה חבלנים־רוצחים שייענשו בעונש־מות על פשעים פלילים ומעשי־רצח שביצעו?

"אנו משוכנעים כי הנאשמים שבפנינו אינם יכולים להיות ,קדושים', ,גבורים קדושים' אם נחרוץ דינם למוות עבור פשעיהם.

● "האם עונש־מוות עשוי לשמש גו־רם הרתעה יעיל? אם עונש־המוות אינו גו־רם מרתיע יעיל, הרי אין להניח שעונש אחר, כגון מאסר־עולם, הנמוך ממנו ב־חומרתו, ישמש גורם מרתיע יעיל.

"מתוך שיחות עם עשרות חבלנים ש־טפלנו בהארכת מעצרם ובשפיטתם אנו סבורים כי ההרגשה בקרב החבלנים היא שיש להם סיכוי להיות מוחלפים או מוח־זרים אף ללא חליפין וכי החיים בכלא ה־ישראלי קלים מדי.

פסקי־הדין שגזרו, עבודת פרך, בתקופת המאסר, אינם מתבצעים בגלל העדר אפש־רויות טכניות לעשות זאת.

מתוך בקורינו בבית־הכלא בשכם אנו משוכנעים, מתוך ידיעה אישית, כי התנ־אים בכלא טובים וכי העצירים והשפוטים נהנים ממזון ותנאים היגייניים יותר טובים מאשר הורגלו להם בהיותם חופשיים. מ־בחינת חינוך, השתלמות, לימוד מיקצוע ו־אפשרויותיהם בכלא טובים כמו מחוצה לו."

כל הטיעונים האלה הם בניגוד למדיניו־תה הרשמית של ממשלת־ישראל. כתוצאה מכך מהדה גזר־הדין יותר מאשר מיסמך משפטי, מיסמך פוליטי. זו הסיבה שהוא בוטל במהירות כה רבה, לפני שניתן היה לצרף את מיצעד־המוות בשכם לרשימת הצעדות של עורך־דין ברא"ז.

רצח מלך הסמים

(סוף מעמוד 23)

כשלושים חשודים הובאו ביום השישי בפני שופט השלום התל־אביבי יהודה טריי־ביש. האשמה נגד כולם: חשודים בסחר סמים. תוך כדי גל המעצרים הניחה המש־טרה ידיה, תוך לילה בודד, על מיטען עצום של כמה מאות קילו חשיש.

ימים ספורים לאחר גל המעצרים הזה, נרצח גואל.

הנסיבות נראו, בעיני רבים, כחד־משמ־עיות: מעצרם, במכה אחת, של כל־כך הרבה סוחרים, ותפיסתה של כמות סם כזו, מחד, יחד עם שיתחרורם הקל של גואל וזהבה — הביאו רבים למסקנה שהיתה כאן הלשנה.

דעה זו נתחזקה גם בגלל פרשת זוג ה־תיירים בחיפה. המשטרה טענה שהתנהגותם החשודה בנמל היא שגרמה לחיפוש, וכא־שר הרגישו השוטרים בריח בושם חריף שעלה מן המכונית, גבר חשדם שהריח נועד להסריע לכלבים לגלות את ריח החשיש.

אולם ותיקים בעולם הפשע טוענים כי דווקא עובדה זו מוכיחה את ההיפך — שאין זה נכון לוא היה זה נכון, לא היתה ה־משטרה מוסרת זאת לפירסום, כדי שלא להזהיר פושעים עתידיים שירצו להשתמש בשיטת הבושם. עצם העובדה שהמשטרה גילתה זאת, מוכיחה, לדבריהם, כי היא היתה מעוניינת להסתת את מקור המידע האמיתי שלה — שלא יכול היה להיות אלא הלשנה.

הרצח — נקמת הכנופיה

אותם מומחים מצביעים על סימנים נוספים: לפי סברת המשטרה, היה רצח גואל מיקרה של שוד מזויין, או חיסול חשבונות מיקצועי בין כנופיות מתחרות. אך דוקא העובדה כי המשטרה מתעלמת מהסימנים הזועקים לעין של הלשנה ותוצ־אותיה, מוכיחה שהיא מנסה לחפות על כך.

הסברה, כי רצח גואל היה מעשה נקמה על הלשנה, מתבססת על טיעון נוסף:

רצח הוא עניין חמור, אפילו בעולם ח־תחתון. לא כל אחד מוכן לבצעו. אולם עסקי הסם בארץ הביאו ליצירת כנופיות מאורגנות גדולות. עדיין לא כדוגמת ה־מאפיה, אך בכל זאת ניצנים של פשע מאורגן — למרות הכחשת המשטרה פי קיים בארץ דבר כזה.

סימן נוסף המאשר, לדבריהם, את טענ־תם: העובדה כי גואל נרצח כנראה על־ידי שני אנשים, כפי שניתן לראות מן העובדה כי כדור אחד פגע בעורפו והשני בצד צוואר: זוהי השיטה הקלאסית של עולם הפשע המאורגן בארצות־הברית, שיטה ש־נועדה להטיל אחריות קולקטיבית על ה־רוצחים.

היא יודעת את פרטי הרצח

יאוריה זו אינה נסתרת, כרגע, על־ידי מימצאי המשטרה. גואל לא נרצח במקום שנמצא. כל תרמילי אקדח לא נמ־צאו בשטח. העובדה שנורה בשני כדורים מוכיחה כי היו פה שני רוצחים: אם היה זה רוצח אחד, הרי שקיימות רק שתי אפשרויות: לוא היה בטוח כי קורבנו מת לאחר היריה הראשונה — לא היה יורה פעם שנייה. לוא לא היה בטוח — היה מוריק את כל המחסנית בגוף הנרצח, לא משתפק בכדור נוסף בודד.

מכל אלה, בתוספת סיפורה של זהבה, ניתן לצייר את התמונה הבאה: תנעמי נת־פתה לצאת לדרך עם כמה מכריו. 60 אלף ל"י שבידיו וכיסוי הנסיעה, ירושלים, מעי־דים כי הללו סיפרו לו כנראה כי ניתן לרכוש כמות חשיש גדולה ממקורות שמעבר לגבול. כאשר ביקשו ידידיו לעצור רגע ב־דרך, לא חשד גואל במאומה. ברגע שהגיש להם את הנפרורים, נורה למחת.

קיים סימן נוסף לנכונות תיאוריית ההל־שנה: העובדה כי זהבה תנעמי יודעת את פרטי הרצח. מאחר שלא סביר להניח כי היתה נוכחת במקום, נותרה רק האפשרות השנייה: שהרוצחים סיפרו לה על כך.

הסיבה ההגיונית היחידה למעשם זה: להזהיר את האוכלוסיה מפני מעשים דומים. בעתיד.

אם אכן נכונה תיאוריה זו, פעלה המש־טרה במיקרה זה בקלות־ראש: האם לא שיע־רה שותפיקי עולם הפשע יחברו שניים ויעוד שניים, ויגיעו בקלות למסקנה אליה הגיעו? שאלה זו, ושאלות האחרות שנתעוררו בעיקבות גילוי רשת הסמים הגדולה ביותר מזה שנים, ורציחתו של אחד מראשיה, יקבלו תשובה רק במיקרה אחד:

כאשר תתפוס המשטרה את הרוצחים.

במדינה

משטרה

עיסקת חבילה

מאחורי הסורגים

כאשר הוכנס משה כהן (22), לפני שבו־עות מספר, לתא המעצר שבתחנת המש־טרה במגרש הרוסים בירושלים, היה בריא ושלם. כאשר יצא משם, היתה עינו השמא־לית בסכנת עיוורון. הסיבה, לדבריו: צרור מפתחות שהוטח בפרצופו בעוצמה על־ידי סוהר בשם גדליה אסולין, מספר 13333. באחד הימים, טוען הוא, כאשר ערכו ה־סוהרים את ביקורתם היומית בתאים, הר־גיש צורך לפהק. פיהק, איפוא.

היתה זו טעותו הגדולה. כי גדליה אסו־לין חשב שמשה צוחק ממנו, לא מפהק. „אז הוא היכה אותי בפרצוף עם מפתחות הכלא," סיפר משה.

„לא מכיר, לא יודע". קם משה וביקש טפסי־תלונה. דחו אותו השוטרים בקש, ואף ביקשוהו שלא להתלונן. „תבין אותו, יש לו אשה וארבעה ילדים," ביק־שו את רחמי העצור. בסוף, טוען כהן, כאשר ראו השוטרים ששכר לעצמו פרק־ליט, הציעו לו עיסקת חבילה: עשר ל"י תמורת משקפיים, כדי שסימני המכה לא ייראו, עשרים ל"י עבור תרופות.

משה לא התנגד עקרונית לעיסקה, אך ביקש סכום גדול יותר. העיסקה נכשלה.

הגיב דובר משטרת ירושלים, אברהם תור־ג'מן: „יש משהו בטענתו. תלונתו תיב־דק, ואם תוכח כנכונה, יועמד השוטר ל־משפט משטרתי."

גדליה אסולין עצמו הגיב בצורה פחות רשמית: „וולא, לא מכיר, לא יודע."

צ'ארלי קדושים

נוסע לחתונה

צ'ארלי קדושים הוא דמות ידועה ב־ראשון־לציון. הצעיר (33) החסון, יליד מרו־קו, הוא בעל משרד ליחסי־ציבור. אבל מיק־צועו זה לא עזר לו ביחסיו עם המשטרה.

הכל התחיל בכך שצ'ארלי קדושים אר־הב לעשות טובות. כאשר הוזמן לחתונת ידידים בבאר־שבע, התנדב להסיע את ה־חתן והכלה ועוד זוג במכוניתו. שמחים ו־עליזים עשו החמישה את דרכם לבאר־שבע. ברגע שנכנסו לעיר הפעיל צ'ארלי את צופר מכוניתו כדי שידעו כל תושבי באר־שבע שחג גדול היום.

הצפירות לא מצאו־חן בעיניו של קצין המשטרה אליהו לוי. הוא עצר את מכוני־תו של צ'ארלי. כל הסבריו של צ'ארלי ש־הוא מסיע חתן וכלה להתחתנות לא הועילו. הקצין דרש שצ'ארלי יילחה אליו לתחנת־המשטרה. צ'ארלי ביקש שיותן לו לפחות להסיע את הזוג למקום החופה. הקצין סירב. בלית ברירה השאיר צ'ארלי את הזוג אצל צלם חתונות ונסע לתחנת־המשטרה.

הבגדים יתקמטו. למחרת, כשהת־ייצב צ'ארלי במשטרה, החלה לדבריו תקי־רה ארוכה מצד קצין המשטרה על הפשע.

צ'ארלי קדושים
לא כדאי לעשות טובות

צ'ארלי הנרגז הגיש מיד קובלנה לשר המשטרה שלמה היילל. „לעולם לא קרה אצלנו בתולדות ההיסטוריה שקצין משטרה ישקר," כתב צ'ארלי בתלונתו נגד הקצין

(סוף בעמוד 34)

רחל מרחלת על כל העולם

פגישה בבית־המעצר

דויד שיף וידידה

שלושת האחים שיף הם שם דבר בעולם העסקים הישראלי. האח הגדול, **ג'ק שיף**, הוא בעל מועדוני־לילה בפרנקפורט, עשיר מופלג, שבעברו יש כמה תפיסות בנסיונות הברחה בגרמניה. האח האמצעי, **חיים שיף**, הוא המצליח בכולם. חיים המלונאי יושב כיום על רכוש ששוויו נאמד ב־25 מיליון ל"י. ואילו האח הצעיר, **דויד שיף**, הוא חסר־המזל שבכולם.

נשואיו הראשונים של דויד שיף עם נערת הזוהר **אלה שפירא**, התפוצצו אחרי שתפס אותה בפזילה לאחרים. שיף התחתן בשנית ואף הפך לאב מאושר. נראה היה שעסקיו, חברת הפצת הסרטים סרטי ח"ן וחנות הרהיטים ורסאי — משגשגים. עד שהשלטונות עלו עליו.

הסתבר כי שלטונות המכס חושדים בשיף כי הבריח לארץ רהיטים לחנותו בדרכונים של עולים חדשים ללא מכס וכי מכר ב־חנותו רהיטים ישראליים ללא מס־קנייה. כאשר התעורר החשד, שהה דויד שיף אצל אחיו ג'ו בגרמניה. כאשר חזר לארץ, הוא נעצר לחקירה של 48 שעות.

אבל מסתבר שלא שיעמם לו בבית־המעצר. את מי פוגש שיף בבית־המעצר, אם לא את בעלה הראשון של אשתו השנייה, שנעצר גם הוא באותו שבוע, כחשוד בעסק אחר של הברחה?

לסקוב בתערוכת ינוקא

מאז השתחרר רב־סרן הצנחנים **משה ינוקא** משירותו בצה"ל, הוא רכש לעצמו מיקצוע חדש: מחסל עסקים. הוא פתח דיס־קוטק והמשטרה סגרה אותו. הוא נכנס ל־שותפות בדיסקוטק מאנד"ס וזה נאלץ ל־היסגר לשיפוצים. הוא החל לנהל את מוזלת קליפורניה של **אייבי נתן** והיא מוצעת עתה למכירה.

במצב כזה אין לבן־אדם ברירה אלא להת־מסר לאמנות. בהתחלה ניסה ינוקא לשיר. הוא אף הוציא תקליט בשם משה ינוקא שר ומזייף, שאזל מייד מן השוק — הוא הודפס ב־150 עותקים בלבד. אחר־כך כתב ספר על מלחמות הצנחנים.

לאחרונה החל ינוקא לעסוק בעיסוק חדש לגמרי — הוא החל לצייר. אבל לצייר ב־רצינות.

השבוע פתח ינוקא את התערוכה הראשו־נה של ציוריו במוזלת קליפורניה. כל ה־מוזמנים למאורע היו בטוחים שהם באים לאיזו מהתלה נוספת של ינוקא, בנוסח חתונת האחד באפריל שלו, אבל עד מהרה הסתבר להם שאם עשה ינוקא משהו רציני בחייו, הרי זה כשלקח בפעם הראשונה את המיכחול והצבעים ליד. ציוריו אמנם אינם של צייר מאומן, השולט בכל סודות המיק־צוע, אולם הם בהחלט מעל ומעבר ליצירה נאיבית.

עובדה: מ־35 הציורים שהוצגו בתערוכה, נרכשו בערב הפתיחה למעלה מ־20 תמונות. והרוכשים לא היו סתם חברים של ינוקא, אלא אפילו אנשי הסנובה התל־אביבית, ה־נוהגים להשקיע כספם בתמונות. **סם אבי נרי**, למשל, הפותח בקרוב את סם לדר שופ — חנות לאופנת דברי־עור ברחוב דיזנגוף, התמקח עם ינוקא שעה ארוכה עד שהצליח לרכוש את אחת התמונות בסכום הנכבד של —.6800 ל"י. **יהזומן ידוע**, שביקש להישאר בעילום שם, רכש אחת ה־תמונות מתוך כוונה מראש לתת אותה כ־מתנה לחיילת־נכה בצה"ל.

בין הנוכחים היה גם מנהל רשות הנמ־לים, **חיים לסקוב**, שמצץ את מיקטרתו וסייר שעה ארוכה בין התמונות. בסיום ה־ערב הכריז ינוקא: "מי שאין לו מספיק כסף בשביל לרכוש תמונה, אני מוכן למכור לו תקליט של עצמי."

ינוקא שר, מזייף ומצייר

סם, ינוקא והתמונה שנקנתה ב־6800 ל"י

איזה

נכדתו של מחבר ה„תקווה"

חסוד השמור ביותר כיום בחפקת המחזמר „שיער", היא העובדה שלצוות הצטרפה שחקנית חדשה, עליה מספרים שהיא לא פחות ולא יותר מאשר נכדתו של **נפתלי הרץ אימבר**, מחבר ה־המנון הלאומי „התקווה".

זוהי **שמירה אימבר**, סטודנטית לאמנות באוניברסיטת תל־אביב. לפני שהגיעה ל„שיער", היתה שמירה מלצ־רית בדיסקוטק. עוד יותר לפני זה היא שהתה מספר שנים בארצות־הברית. ידי־דיה מספרים כי שם השתייכה שמירה לכת של מכשפים, מהסוג שתיאר **רומן פולנסקי** בסרט „תינוקת של רוזמרי", רק כאלה שלא רוצחים אלא מסתפקים בכישוף תיאורטי בלבד.

מזה שלושה שבועות משתייכת שמי־רה, ששיערה הטבעי מגיע לה כמעט עד לברכיים, לשבט שחקני „שיער". חברי השבט, הישראלים והזרים, מתייחסים אליה בכבוד מלכים. אמנם המוסיקה של „התקווה" היא קצת מיושנת ב־השוואה למוסיקה של „שיער", אבל הימנון לאומי זה הימנון לאומי. עוב־דה: **גולדה מאיר** לא שרה אף שיר מ„שיער", אבל את „התקווה" היא כן שרה.

שמירה נהנית מהיחס הטוב, אבל אינה מוכנה לדבר הרבה על הסבא ה־מפורסם שלה. גם מפיק החצגה, **אורגד ורדימון**, שומר על הפרטים האלה בסוד ואינו מרשה לה לדבר על כך.

המיסתורין הזה סיקרן אותי. לקחתי אנציקלופדיה של הדחר, כדי לראות איך הגיעה שמירה להיות נכדתו של נפתלי הרץ אימבר. וזה מה שמצאתי שם: „פעם כמעט נתפס אימבר לחיים סדי־רים של אזרח רגיל. בחיותו בן 44 התאהבה בו עלמה נוצרית־פרוטסטנטית יפה ומלומדת, ד"ר **אמנדה קאטי**, התגיירה למענו ונישאה לו כדת... אך הוא לא הסתגל, אפילו למענה, לסדרי עולם השקר בענייני נימוסים והלבשה, ואחרי זמן קצר נפרדו."

כל מאמצי לחפש פרטים על הילדים שהיו לאימבר מאהבתו זו, עלו בתוהו. אז אולי דילגה שמירה על שלב אחד,

אהבה מיקצועית

ציזר

הצגת הסטריפטיז המוצגת עתה במועדון זורבה ביפו היא אולי הצגת החשפנות ה־מתוחכמת ביותר שהוצגה עד כה בארץ. **איזה אוטריטיב**, החשפנית בהצגה זו, היא אומנם חטובה ונאה, אך את עיקר ההצגה עושה בן־זוגה, **ציזר לוי**, קומיקאי בחסד, שהעירום של איזה משמש לו רק רקע כדי להדגים את מישחקו.

ציזר בן ה־40, התוסס כמו שמפניה צר־פתית, הוא יליד צרפת. הוא ראה את איזה במועדון איב בפאריס. היא היתה צעירה מרוקאית בת 22 והוא החליט להפוך אותה לכוכבת. למרות שציזר יכול להופיע בכל תיאטרון ובכל סרט קומי בעולם, הוא מע־דיף דווקא את עולם הקאבארטים. „זאת החולשה שלי," הוא אומר, „אני יכול לחיות רק בלילה."

למרות שהשניים מופיעים יחד כבר שנ־תיים וחיים כזוג נשוי, הם אינם נשואים. „אין לנו זמן להתחתן," אמרה איזה. „אני אוהב את החופש," מצהיר ציזר. „איזה נם־

קולנוע

תדריך

תל־אביב

★★★ **נוסע עיבר בגשם** (אסתר, צרפת) — סרט מתח עשוי במקצועיות רבה ע"י הבמאי רנה (משחקים אסורים) קלמן. צ'רלז ברונסון משגע את המין החלש ב־חיוכיו.

★★ **משחק היצרים** (ארמון־דוד, איטליה) — שלושה מסיפורי אדגר אלן פו כפי שרואים אותם שלושה במאים שונים. כדאי לראות בזכות הקטע האחרון של פלליני.

★★★ **הפרחח** (בן־יהודה, ארצות־הברית) — חיים על גדות המיסיסיפי בתחילת המאה בסרט חביב ועליז. לצעירים ו־מבוגרים גם יחד.

★★★ **בוב וקארול וטד ואלים** (גת, ארצות־הברית) — האמריקאים לועגים לשגעונותיהם הפסיכופטיים בקומדיה צבעונית וזוהרת.

★★★★ **הנם במיזנו** (תכלת, איטליה) — דה סיקה בשיאו, בסרט המשלב את הניאוריאליזם האיטלקי שלאחר המלחמה, עם הפלגות דמיון פיוטיות של הבמאי.

ירושלים

★★ **פרח הקקטוס** (אוריון, ארצות־הברית) — קומדיה סילונית על רופא שיניים רודף שמלות ומזכירתו השוודית הפורחת כמו קקטוס. משחק משעשע של ואלתר מתאו, אינגריד ברגמן וגולדי האון.

★★★ **סוכריות מפוצפלות** (סמדר, צרפת) — הגל החדש מלגלג על עצמו ועל שגעונותיו בסרט עליז ומלא הברקות.

חיפה

מלחמת הכפתורים (אמפיתיאטרון, צרפת) — סרטו הישן של איו רובר על ה"קרבות" הניטשים בין ילדים של שני כפרים שכנים בצרפת.

ישראל

פיל בוונציה

בסוף השבוע שעבר נפתח ברוב פאר והדר פסטיבל הסרטים בונציה, פסטיבל שהוא השני בחשיבותו בעולם, לאחר קאן (ויש אפילו המעריכים אותו כחשוב יותר). במסגרת הפסטיבאל, אשר יימשך עד סוף החודש, יוצג גם סרט ישראלי קצר בשם פיל ברחובות של הבמאי הצעיר (34) ישעיהו (״שישי״) קולר.

אין לחשוד בקולר, עיתונאי, ואיש יחסי־ציבור שזכה לראות את סרטו במסגרת הכובדת הזאת, הודות לעזרה שקיבל מן המוסדות לעידוד הסרט הישראלי. את הכל השיג בגלל מאמצים וריצות פרטיות משלו. קולר, אשר פנה בזמנו למועצה לעידוד הסרט הישראלי וביקש שיגסו לשלוח את סרטו לוונציה, נענה בשלילה וללא הסברים. במקום זאת הוצע לו לשלוח את פיל ברחובות לאיזשהו פסטיבל צנוע יותר.

אלא שקולר אינו אדם המתיאש בקלות. הוא נטל את הסרט בקופסא מתחת לבית השחי, ויצא לאירופה, נדד מפסטיבל אחד לשני, מקאן לסן־סבסטיאן, מקארלובי־וארי לפולה, ובנדודיו, כמעט ופגש בברלין את מנהל פסטיבל ונציה.

אחרי שכל הנסיונות להתקשר איתו שם עלו בתוהו, לא התבלבל קולר, עלה לרכבת ונסע בעקבות המנהל.

מדליה מובטחת. בונציה, פגש קולר סוף סוף, את מנהל פסטיבל ונציה. יום אחד לאחר שנקבעה הרשימה הסופית של הסרטים המשתתפים בפסטיבל. קולר, שניצל טעות טכנית של ההנהלה (הם ענו למכתביו לפי הכתובת בארץ, אם כי הוא ביקש שיכתבו לו לפי כתובות באירופה) הצליח לשכנע את ועדת הקבלה לראות את פיל ברחובות, וזאת הסכימה לקבל את הסרט, מה עוד שהסתבר לה כי אף סרט ישראלי אחר לא נשלח מטעם גורם כלשהו לונציה.

בכך כבר הבטיח קולר לעצמו מדליה בפסטיבל. לפי התקנון החדש שנכנס לתוקפו בשנה שעברה, אין מחלקים שם עוד פרסים, כדי למנוע שערוריות ומריבות שכמעט ופוצצו את הפסטיבל שנה לפני כן. כיום, כל סרט שעובר את ועדת הקבלה של הפסטיבל, מוצג במסגרת המתאימה וזוכה אוטומטית למדליה. וכך יתנפך דגל ישראל בונציה, וסרט ישראלי יזכה למדליה מכלי שגורמי ההסברה ינקפו אפילו אצבע. עוד הישג גדול להסברה הישראלית.

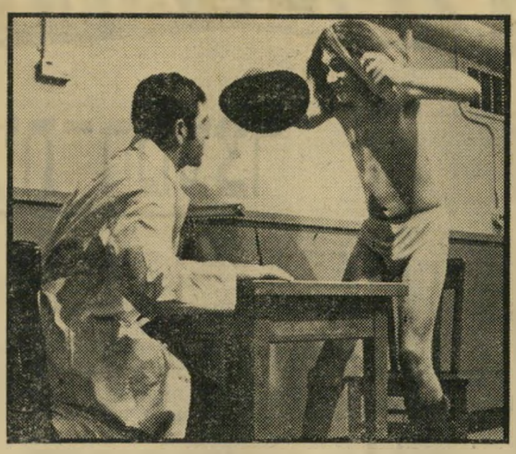

בנסיית ההיפיס

מסעדתה של אליס (פריז, תל־אביב; ארצות־הברית) — ארלו גאתרי, צעיר שתווי פניו רכים כשל נערה ומחלפות שיער גולשות על כתפיו, זכה לפירסום גדול בעולם הפיזמונים כאשר כתב בלדה פולקלוריסטית באורך של שמונה־עשרה דקות, אותה שר בעצמו, ובה סיפר על תלאותיו בלישכת הגיוס, על כל מיני ״מרובעים״ מבוגרים שאינם נוטנים לנשמות היפות של היפיס צעירים, ועל אליס וריי ברוק, זוג שקנה כנסיה ישנה והפך אותה לבית־תמחוי עבור ילדי הפרחים.

הבמאי ארתור (״בוני וקלייד״) פן, לקח את הבלדה ו־השתמש בה כבסיס לסרט באותו שם, כשהוא ממלא את החסר בעלילה בפרטים נוספים מחייו של ארלו ושל ידידיו האחרים. בכל מה שקשור לצד המיקצועי, עושה פן מלאכה נאמנה. מירוץ אופנועים מצולם בפילטרים ועדשות טל־סקופיות ומזכיר בגוונים כמה מצילומי ״בוני וקלייד״. ריי ואליס ברוק נישאים שנית בטכס היפי ססגוני שבו פורט פן על רגשות המשתתפים כנגן וירטואוז על הכלי שלו.

אולם במה שנוגע להשקפות החיים, התמונה מושלמת פחות. אמנם פן הזדרז לאמץ לעצמו את ההכללות הפשטניות של צעירים המחלקים את העולם לטובים ורעים לפי אורך השיער (גם המבוגרים נוהגים כך, בכיוון הפוך). לעומת זאת, נאלץ פן, כיום בשנות הארבעים לחייו, בסוף

גתרי (מימין) ב״מסעדתה של אליס״

הסרט להגיע למסקנה שכל החלומות היפים על חיים ב־קומונה משותפת, בלי הבדלי דת, גיל או גזע, אינם אלא ״אוטופיה״ שאי אפשר להגשימה, וזה בדיוק ההיפך ממה שטוענים גיבוריו. זה מה שקורה כאשר בן ארבעים מנסה לפרש באהדה את בני העשרים.

עשו מלחמה וגם אהבה

מעתה ועד עולם (ירון, תל־אביב; ארצות־הברית) — הוא מסרטי המלחמה היותר טובים שהופקו באמריקה בשנות החמישים. מבוסס על רב־מכר אשר התפרסם בשל לשונו המפולפלת והנועזת לגבי אותה תקופה, מתאר הסרט את הימים האחרונים לפני הפצצת היפנים בפרל הארבור, אשר גררה את ארצות־הברית למל חמת העולם השנייה.

ההווי הצבאי מתואר מכמה זוויות שונות, שמכולן מש־תמעת ביקורת מסויימת, על אורח החיים, המישטר ה־קשוח ועיוותי־הדין הנעשים בצל הדרגות. אבל הביקורת אינה הופכת אף פעם להתקפה גלויה על הצבא האמרי־קאי, שבסופו של דבר מוצג באור חיובי למדי, וזאת כנר־אה גם הסיבה שהמימסד קיבל את הסרט בזרועות פתו־חות והעניק לו בזמנו מטר של ״אוסקרים״. הבמאי פרד (״בצהרי יום״) זינמן המתיק בהרבה את חריפותו של הסיגנון הספרותי, ותימצת אותו, בעזרת התסריטאי דניאל טארדאש, לסיפור מגובש, מבויים במיקצועיות.

הסרט מצטיין בעיקר ברמת משחק גבוהה, הן מצידו של מונטגומרי קליפט וברט לאנקאסטר, בשני התפקידים הראשיים, והן מצד שחקני־משנה כמו פראנק סינטרה,

דונה ריד וקליפט ב״מעתה ועד עולם״

המגלם חייל עז־מצח המוכה עד מוות על־ידי סוחר סא־דיסטי (ארנסט בורגניין) ודונה ריד, כיצאנית הממתיקה את רגעי חייו האחרונים של עריק. גם דבורה קר בסדר.

איך נקלקלים בדיחות

ארבעה ליצנים, תל־אביב, תל־אביב; ארצות־הברית) — היו ימים, בהם הקולנוע, שהיה עדיין ראינוע, לא התברך בצנעים מרהיבים, מסך רחב, מוסיקה סטריאופונית, מצעמות אקרובטיות ודיאלוגים מנופחים. באותם הימים התרכזו עדיין האנשים במה שהמצלמה צילמה, ולא בדרך בה היא מצטמת, ואילו עושי הסרטים אשר ידעו את מיובות מלאכתם, זרזו את הקצב לפני שהקהל יתחיל לפהק. ומשום כך נעשו באותה תקופה קומדיות שקשה למצוא דומתן בארבעים השנים האחרונות, וה־כוונה לא רק לסרטי צאפלין, אלא לכוכבים אילמים רבים אחרים כמו הארולד לויד או השוטרים של מק סנט, או־תם מנסים לחקות עד עצם היום הזה.

משום כך יש לקבל בברכה כל הקרנה חוזרת של סרטי אותם הימים, ובעיקר כשהיא מביאה שוב את לורל ו־הארדי, באסטר קיטון וצ׳רלי צ׳ייז, כפי שמתיימרים לע־שות יוצרי ״ארבעה ליצנים״.

קטעים רבים מסרטי הארבעה אמנם מוצגים כאן ב־שפע, והם מעוררים שוב התפעלות בהמצאות הקומיות, בקצב המטורף, בניצול המלא של כל האפשרויות הטכניות שעמדו אז לרשות האמנות השביעית. אלא שעושי הסרט חשבו שלא די בכך, והוסיפו מוסיקת רקע בכמות בלתי

לורל והארדי ב״ארבעה ליצנים״

מוגבלת והסברים מלאי חשיבות עצמית, שהם לא רק מיותרים, אלא מפריעים לראות את הנעשה על הבד. ב־מקום זאת מוטב היה להביא סרטים מלאים של ״ארבעת הליצנים״ ללא פירוש, ללא דיבור וללא מוסיקה. הם אינם זקוקים לשום סיוע או הסברים.

מלכת המים 1970

מטעם

העולם הזה

בחסות שעוני CITIZEN

המועמדות הסופיות

15

שתי וערב יוצרת הבלונדינית השרועה רגועה על שולחן העיסוי, וחברתה שהתנדבה לעסותה.

הנורבגית

יהודית גוסלנד

מ ספר 15 היא המועמדת המפורסמת ביותר. עוד לפני שהתפרסמה כמועמדת, כבר זכתה בתואר סגנית נסיכת הכינרת, וסיפורה המרתק התפרסם בכל העיתונים: כיצד היתה בתו של קצין או"ם נורבגי, ששירת בארץ, וכיצד התאהבה בישראל, וכיצד התגיירה, וחזרה לארץ, והתיישבה בקיבוץ עין־גב, וכן הלאה וכן הלאה. או מה עוד אפשר להוסיף?

שהיא בת 22, מועמדת לחברות בעין־גב, 178, בלונדינית, עיניים כחולות, הגיעה ב־1968 לשלב הסופי של תחרות מלכת־היופי בנורבגיה. וכיום בישראל, היא עסוקה כל היום עם חמשת הפספוסים שלה. לא, היא לא נשואה. והפספוסים, לידיעת־כם, הם מחמישה אבות שונים.

גם מחמש אמהות שונות, בעצם: יהודית פשוט עובדת במשק כמטפלת.

אש הצפון יוקדת בעיניה של הבלונדינית הקרירה מהצפון הרחוק. איפורה של **הלנה רובינשטיין** מבליט את כחול עיניה של יהודית.

אמבטיה נדירה אמבטיית שמש היא עדיין חוויה מענגת לנורבגית מארץ הכפור, המדגמנת בגד־ים של גוטקס. לשיער שלה משתמשת יהודית במוצרי וולה הנודעים.

לילות נהריה

אחרי בחירת נסיכת ים־סוף בשארם־אל־שייך ונסיכת ים־כינרת בטבריה, הגיע תורה של נהריה — שם תיבחר ביום שישי ה־4.9.70, נסיכת הים התיכון.

בנהריה, ביום ו' 4.9.70

בחירת

נסיכת הים=התיכון

במיסגרת התחרות הארצית
לבחירת מלכת־המים 1970

את הערב ילווה מצעד אמנים:

* אריק איינשטיין
* ג'ימי לויד
* הצ'רצ'ילים
* צמד הנוודים
* אבי שושן
* תזמורת מריק

מנחה

מני פאר

(כרטיסים במקום)

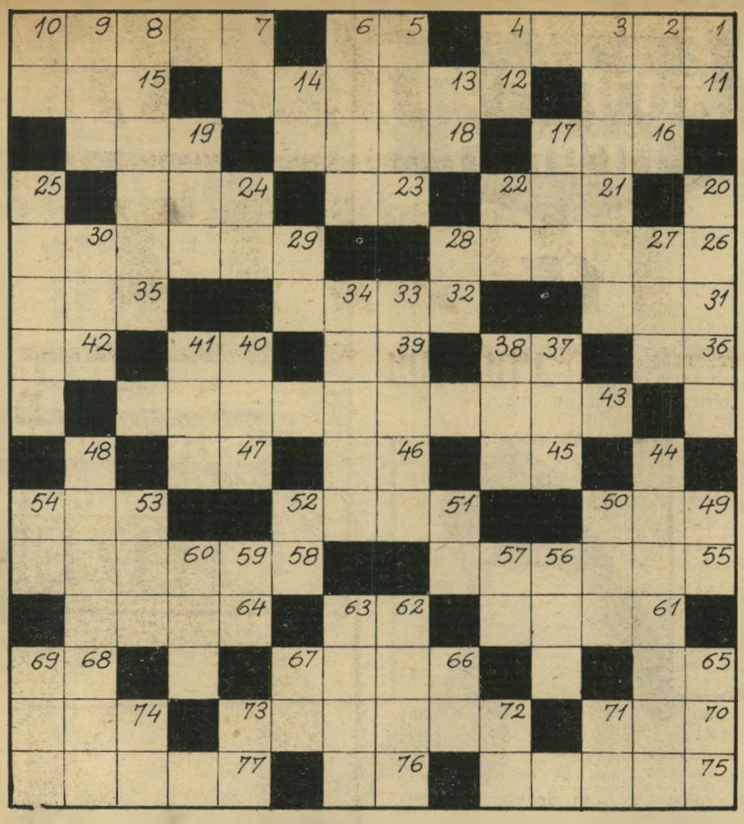
אירוע מרהיב וקסום

בחסות

עיריית נהריה

ומערכת „העולם הזה"

הערב נערך בחסות ראש עיריית נהריה, מר גרשון טץ.

את פיתרון התשבץ יש לשלוח לתא־דואר 136, תל־אביב, ולציין על המעטפה „תשבץ 1721".
בין הפותרים יוגרלו 3 פרסי ספרים.

מאוזן:

1) בעל חוסם פחוס; 5) ענף עבה של עץ; 7) מגדת עתידות במקדש אפולו בדלפי; 11) מיבנה לעופות בית; 12) מחוקק בבלי־אמורי גדול; 15) מבגדי הכהן הגדול; 16) ארגמן, תולע; 18) אחאב רצח וירש אותו; 19) שאינו רואה; 21) ימאי; 23) עני, אביון; 24) דבר נכון ונאמן; 26) שפלות, פחיתות דרגה; 29) דמות נשית בשיר השירים; 31) משקל האריזה; 32) גילה, עליצות; 35) מ־עונות השנה; 36) הימה השישית בגודלה באסיה; 37) סיכום, חשבון סופי; 39) מועט במשקלו; 40) מצבה; 42) שר, מזמר; 43) עיר באיטליה, נערך בה קרב גדול במלחמת־העולם השנייה; 45) תואר כבוד אנגלי; 46) מזכיר האו״ם הראשון; 47) עיר כוהנים; 49) עוד פעם; 51) חבורה, קבוצה; 53) ב־מתינות, בלי חיפזון; 55) אשה כבודה (ב־עיקר ברומא); 58) ישוב בדרום הארץ. נוסד: 1941; 61) מלחין גרמני; 62) מילת בקשה; 64) בור, או מקום איסוף אחר של מים; 65) חוק, רב כוח; 56) שעשוע; 68) רום, גובה; 70) קריקאטוריסט ישראלי; 72) חול־דה; 74) נוזל לכתיבה; 75) מדען רוסי ש־עסק בחקר גירוי ותגובה; 76) תל חרבות; 77) אשתו של מהרדג׳ה.

מאונך:

1) קרה ביום מסויים; 2) רעל, סם; 3) עיר בספרד; 4) מוקש, מלכודת; 5) פילוסוף יהודי מפורסם שהתגורר בירושלים; 6) נחתן; 7) פועל יוצא (ר״ת); 8) פרעה ב־מאה ה־15 לפני הספירה, שכבש את ארץ־ישראל; 9) לא עקום; 10) מילת חיוב; 13) מזונם של בני־ישראל במדבר; 14) נערה צעירה, ילדה; 17) מבני נוח; 19) עבודה, יגע; 20) מטוס חדיש בידי צה״ל; 22) מילת זרוז; 24) מילת ברירה; 25) בירה אירופית; 27) המקום בו מת תרח, אבי אברם; 28) חלש, אין אונים; 29) בן כבש; 30) חבל, חוט עבה וחזק; 33) חבורה של זמרים; 34) גרגר זעיר של חומר; 37) בהמת עבודה; 38) מקצועו של דויד אויסטרך; 40) משקה משמח לבב אנוש; 41) שחקנית קולנוע צר־פתיה, כוכבת יצאנית הצמרת; 44) גנראל רוסי שנלחם בנפוליון; 48) ישוב ליד מקו־רות הירקון; 49) מבני נוח; 50) מסמר בעל חריצים; 51) תו נגינה; 52) תן! 53) מילת שלילה; 54) אלוף שחי־מת רוסי; 56) ה־גדולה בימות שוודיה; 57) משמש למאור; 59) צד מערב; 60) תקלה, פנצ׳ר; 62) הת־חייב בפני אלוהים; 63) „. . . . המבול!״ אימרתו של לואי ה־14; 65) יתרה, שארית; 66) דל, אביון; 67) גנראל דרום־ויאט־נאמי; 68) אבר הראייה; 69) אחד השבטים; 71) „. נעליך מעל רגליך״; 72) ענן; 73) ב־מקום ההוא, לא פה.

זכו בפרסים

פרסי תשבץ

ואלה הפותרים אשר פתרונותיהם זיכו אותם בהגרלה בפרסי ספרים:

תשבץ מס׳ 1714: אסתר רוגינסקי, רחוב עמישב 11, תל־אביב; נילי חרמון, רוטשילד 53, פתח־תקוה; סמל פרץ קדיש, צה״ל.

תשבץ מס׳ 1715: חיים שטנגר, רח׳ ישראל־ס 21, תל־אביב; נתן אחרבך, הנגב 83, באר־שבע; חיים בלומנפלד, כפר הנוער ניצנים, דואר־נע אבטח.

תשבץ מס׳ 1716: דורון נידרלנד, רחוב בנימין 26, רחובות; מאיר שוהם, דואר צבאי ח/2015, צה״ל; אתי ויוניר, דואר צבאי 2563, צה״ל.

תשבץ מס׳ 1718: שלמה פאר, רח׳ בצלאל 14, חיפה; יוסף סרולוביץ, הרצל 58, קרית־אתא; דוד יעקובסון, חשמונאים 20, תל־אביב.

תשבץ מס׳ 1719: דב דניצגר, רח׳ טרומפלדור 4, חולון; ישעיהו בנטוויש, ה־עצמאות 34, חיפה; ידין פלג, הרצליה.

פרסי חשבץ

ואלה הפותרים אשר פתרונותיהם זיכו אותם בהגרלה בפרסי ספרים:

חשבץ מס׳ 1712: 20 ל״י — אלקה גילומב, רחוב מיבצע קדש 3, פרדס ר״ש; פרסי ספרים — יעל בינדר, דוד המלך 28, תל־אביב; לאה טסליצקי, ה־גיבורים 26, חדרה.

חשבץ מס׳ 1713: 20 ל״י — שמעון קליש, רחוב המנורה, יפו; פרסי ספרים — בינה שרון, רחוב החרמון 89א׳, חיפה; עדי ויס, רגוס 51/6, נהריה; רות מלמד, שדרות דוד המלך 6, תל־אביב.

חשבץ מס׳ 1714: 20 ל״י — שמואל בן־משה, קיבוץ מבוא־חמה, רמת־הגולן; פרסי ספרים — נתן יגודינר, בן־ציון ישראלי 7, בת־ים; בתיה גלינר, קלישר 3, הרצליה; אפרים כהן, רחוב ה־מ״ג 32, רוממה, ירושלים.

חשבץ מס׳ 1716: 20 ל״י — רפאל סויסה, מושב מחסיה, דואר־נע שמ־שון, פרוזדור ירושלים. פרסי ספרים — נחום אלי, חרות 221/4, אילת; ענת סקוב, ויצברד 17, ראשון־לציון; סמל אבי־גוש אלימלך, דואר צבאי 2179, צה״ל.

חשבץ מס׳ 1718: 20 ל״י — דן הפטל, תל־אביב; פרסי ספרים — רמי מירון, מבואות 9, סביון; עודי מנבר, חפצי־בה 32, קרית־חיים; זיעד זועבי, רחוב 701 מס׳ 34, נצרת.

חשבץ מס׳ 1719: 20 ל״י — גלעד ויזל, רחוב המשלט 658/11, בית־שמש. פרסי ספרים — חנה שטרן, הרצל 83, תל־אביב; שרה לביא, הרצל 60, אשקלון; צור רבין, קיבוץ גונן, הגליל העליון.

הוא זכה באופנוע הונדה

פרס ראשון בין מבקרי פופ 70

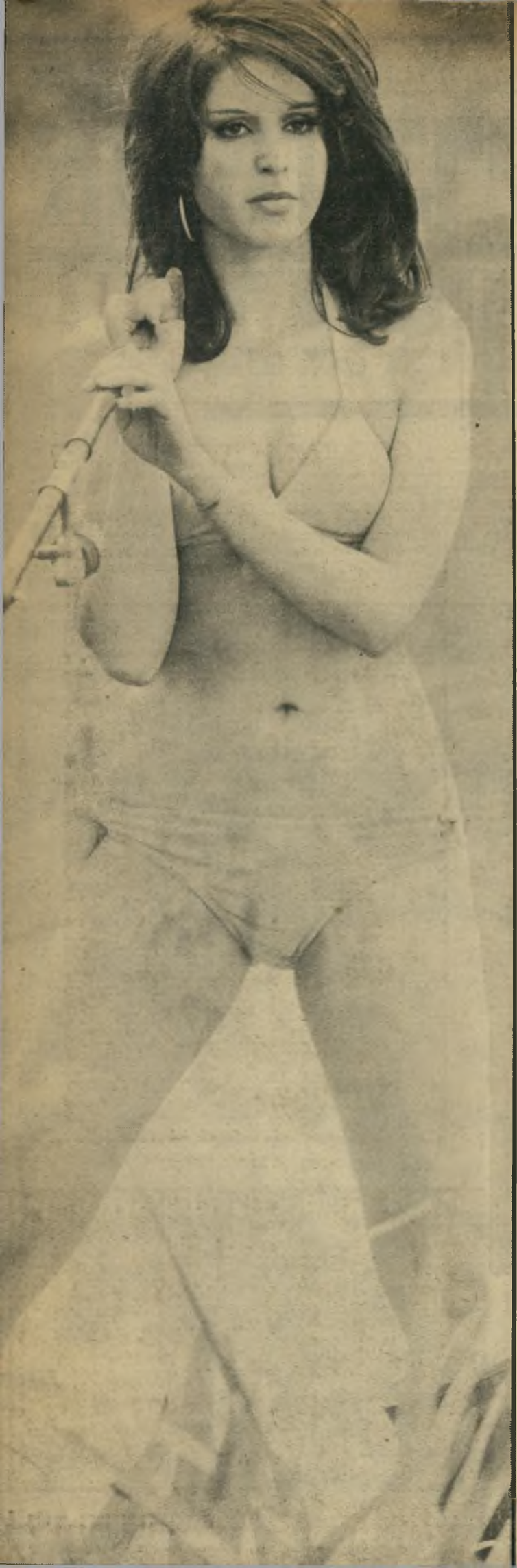

זוכה יוסף אילקוביץ, מאשקלון

נציג חברת „הונדה" והזוכה יוסף אילקוביץ

האשה שלנו ברומא

מי שהיתה עד לפני 3 שנים ספרית קטנה בירוחם, היא כיום אולי השגרירה הטובה ביותר של ישראל באיטליה. עליזה אדר היא כיום הנציגה הבולטת ביותר, אם לא היחידה, של ישראל בתחום הקולנוע ה־

עליזה אדר

עולמי. אחרי שכוכבה של דליה לביא, ה־ישראלית שהגיעה לפיסגה, דעך, נותרה עתה עליזה אדר כשם הישראלי היחיד בין הכוכבים.

„אינני יודעת למה," אומרת היא, „אבל תמיד קורה לי משהו בדרך אל העיתונים הישראליים. כתבו עלי שעזבתי את בעלי, בשעה שלמעשה התגרשנו כדת וכדין. סי־פרו עלי שהסכמתי לקבל תפקיד של לוח־מת פתח בסרט איטלקי, וגם זה לא נכון. הציעו לי לעיון תסריט של סרט המספר על אשה פלסטינית המתאהבת בחייל ישראלי. זהו סרט שקורא לשלום בין ישראל ל־ארצות־ערב. לכן הסכמתי להופיע בו. כ־שכבר כתבו עלי משהו נכון, כשנבחרתי לסגנית מיס יוניברס לפני שנה, אז כתבו את שמי בשגיאות־דפוס."

עליזה עברה גילגולים רבים עד שהגיעה למעמד של כוכבת. היא עלתה ממרוקו לפני כמה שנים, הגיעה לקיבוץ יד־מרדכי יחד עם הוריה ושבת אחיה ואחיותיה משם עברה לכפר־ירוחם. אחר־כך פתחה מספרה במלון נאות־מידבר בבאר־שבע, נישאה ל־קיבוצניק ממנו התגרשה כשהתברר לה ש־חייהם המשותפים לא עלו יפה. אחרי ה־גירושין יצאה לחפש את מזלה בעולם.

היא הגיעה לרומא, למדה את תורת ה־איפור והתפרנסה כדוגמנית צילום. מישהו גילה אותה והפקיד בידיה תפקיד קטן ב־סרט לצידו של הקומיקאי האיטלקי הידוע אוגו טוניאצי. בעקבות הצלחתה בסרט זה באו תפקידים נוספים. סרטה החשוב ביותר עד כה היה צל הזאב, סרטו של במאי איטלקי צעיר בשם קרמלו בנה, הנחשב לגודאר של איטליה.

אבל זאת רק ההתחלה. ההישג הגדול של עליזה הושג רק עתה, שעה שהבמאי סרג'יו (הטוב, הרע והמכוער) ליאונה, החתי־מה לתפקיד ראשי בסרט שהוא עומד ל־הסריט בסתיו. ליאונה, שהצליח להתחרות במערבוני המקרוני שלו במערבונים האיט־לקיים, עומד עתה להפיק סרט גנגסטרים שיתחרה ביצירות הוליבודיות מסוג זה. על־זה אדר תגלם בסרט דמות של נערה יהו־דיה, ילידת אירלנד, המהגרת לארצות־הברית.

„אם רק יימצא לי סרט מתאים בארץ, אהיה מוכנה לחזור," אומרת עליזה. „אבל מי שרוצה להצליח בסרטים אינו יכול לשבת רק בארץ." אז אם מישהו מחפש ב־מקרה כוכבת ישראלית חדשה, יש לו מוכנה.

פרס פרמו עליזה אדר מקבלת מידי קרלו לופרדי, אחד ממנחי הטלוויזיה הידועים ביותר באיטליה, את פרס שחקנית הקולנוע המבטיחה של השנה בקולנוע האיטלקי. הפרס, שהוענק לה במיסגרת פסטיבל הפופ בפלרמו, סייע לפירסומה של עליזה, המקבלת עתה תפקידים חשובים למדי בסרטים המיוצרים באיטליה.

זה אינו חוף נודיסטים — זה מחזה שיגרתי בריביירה הצרפתית

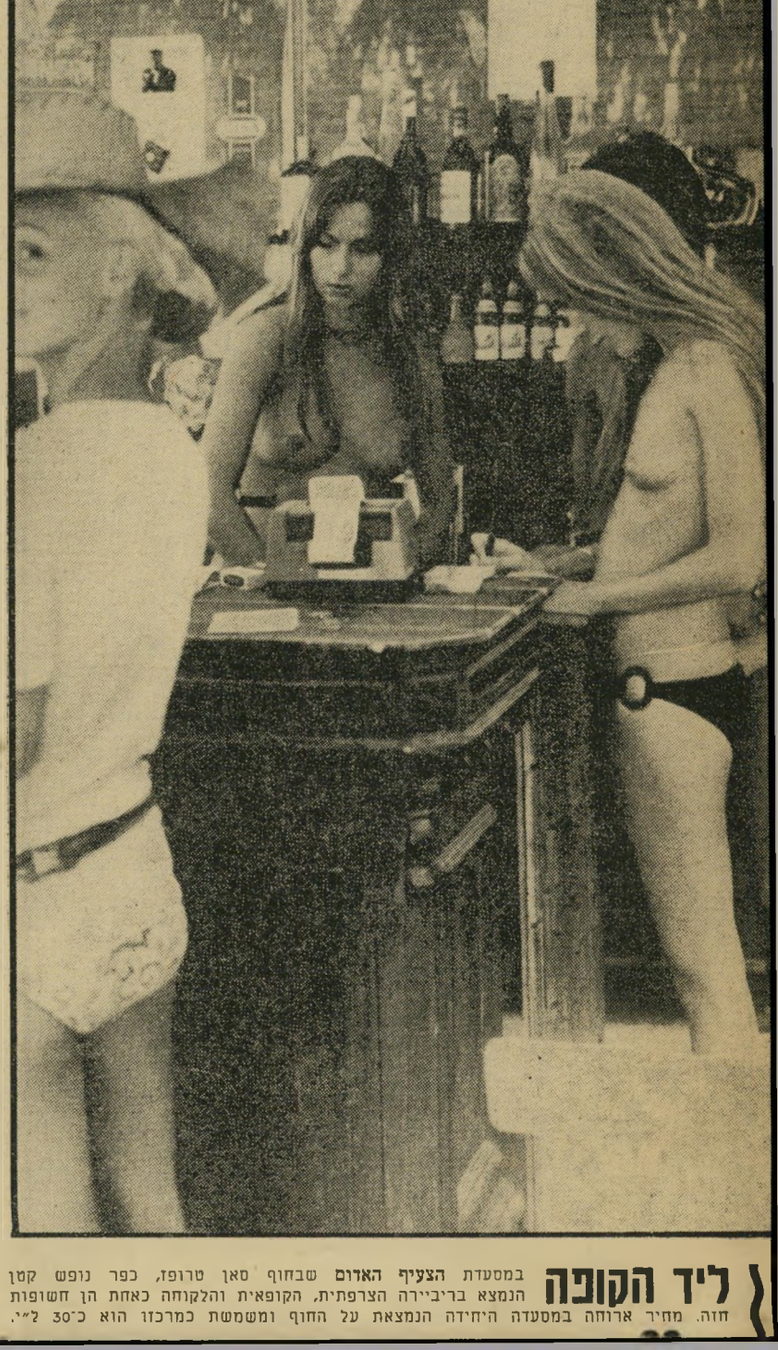
אופנת בריג'יט באר־דו בסאן טרופז

בריג'יט באר־דו היא שהמציאה את סאן־טרופז.

כפר נופש קטן זה בחוף הריביירה הצרפתית הפך למושג בינלאומי מיום שב.ב. בחרה בו לבלות את חופשות הקיץ שלה. זה היה בהתחלה מקום שומם ושקט, בו יכלה בריג'יט האלוהית לשכב על החוף מבלי שיטרידוה, לרקוד בדיסקוטק המקומי עם כל מי שמצא חן בעיניה ולשחות בין הגלים עירומה למחצה, מבלי להתרגש מה־צלמים שהתקבצו על החוף וניסו לצוד את חמודות גופה בעזרת טלסקופים ענקיים.

זה לא נמשך הרבה זמן. „מה שטוב בשביל ב.ב. טוב גם בשבילנו!" החליטה האצולה הפאריסאית ונהרה כל קיץ בעקבות ב.ב. לסאן־טרופז. תוך זמן קצר התעורר המקום לתחייה. דיסקוטקים, בוטיקים וח־נויות לכל דבר התחילו לצוץ שם כפטריות

ליד הקופה במסעדת הצעיף האדום שבחוף סאן טרופז, כפר נופש קטן הנמצא בריביירה הצרפתית, הקופאית והלקוחה כאחת הן חשופות חזה. מחיר ארוחה במסעדה היחידה הנמצאת על החוף ומשמשת כמרכזו הוא כ־30 ל"י.

על החוף

משתעשעת דומיניק דו־בה, זבנית בת 19 מ־ליאון, עם ידיד, כשברקע נראים אורחים אחרים הנהנים על החוף, כאשר הם בבגדי־ים רגילים, ואיש מהם אינו מתרגש עוד למראה הביקיני של דומיניק וחברותיה.

אחרי הגשם. כל מי שרק כיבד את עצמו מיהר לרכוש מעון קיץ במקום. סאן־טרופז הפך לחוף החוג הנוצץ הבינלאומי. שם נול־דו אופנות החוף המפורסמות ביותר ושם פרחו הרומנים הלוהטים ביותר שסיפקו חומר לכל החורף לכל עיתוני הרכילות ה־אירופיים.

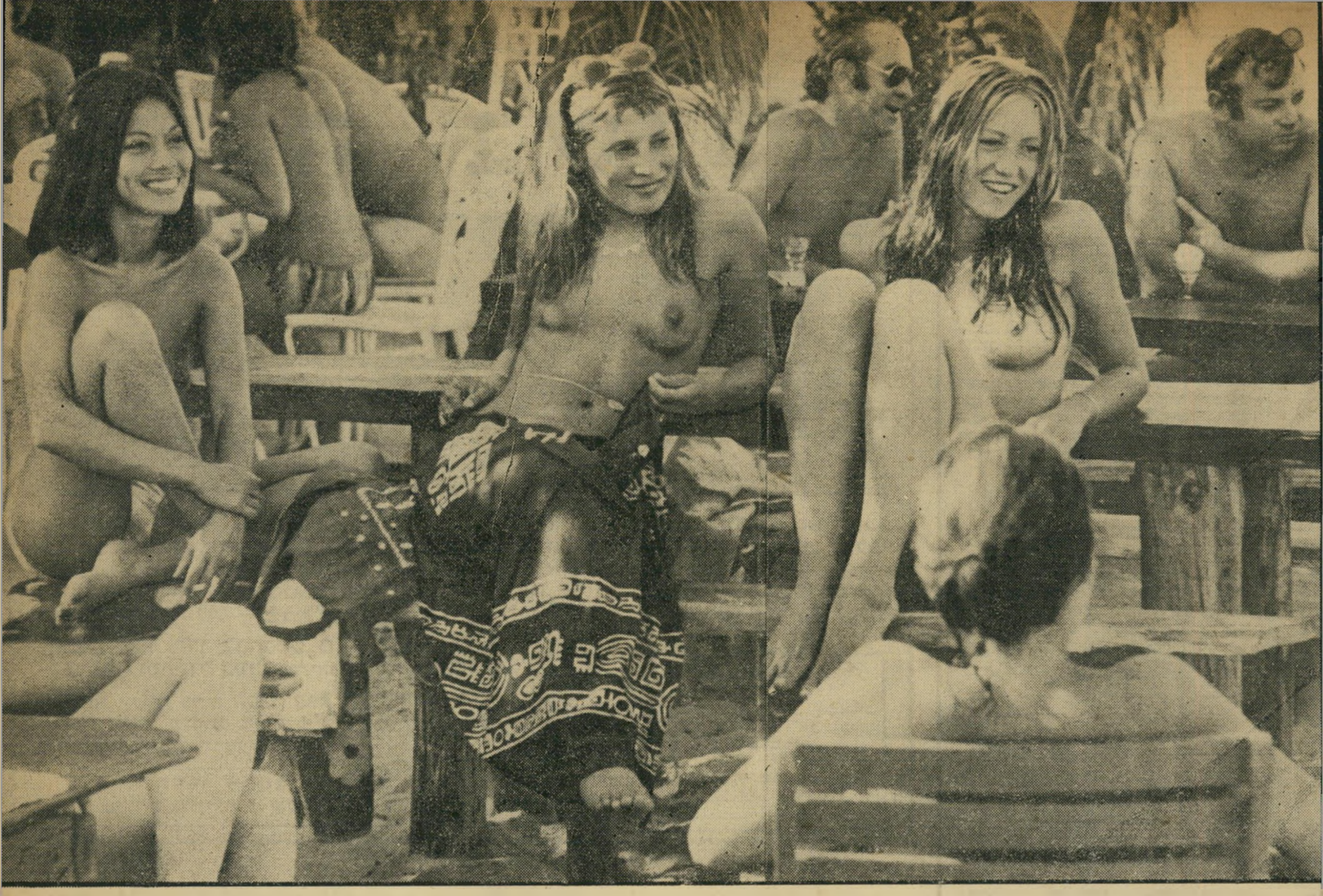
ב.ב. כבר לא באה לסאן־טרופז. גם חוג המיליונרים מחפש בשנים האחרונות מקו־מות סולידיים יותר. אבל את סאן־טרופז אי־אפשר כבר להרוג. המקום כבר חי, רק בקיץ כמובן, בזכות עצמו.

★ ★ ★

הקיץ עשתה סאן־טרופז עוד צעד אחד קדימה. היא קיבלה, ללא נידנוד עפעף, את אופנת הביקיני. בחוף הריב־יירה הצרפתית יש כמה איזורי נודיסטים, המיועדים למועדונים בילעדיים בלבד. שם חייבים כולם להתנער מכל בגדיהם ובגדי־הים שלהם. בסאן־טרופז, או ליתר דיוק, באיזור חוף מוגדר הנמצא במרחק 10 קילו־מטר צפונית לסאן־טרופז, אין חובה להת־פשט. רק מי שמתחשק לה יכולה להוסיע

„ויתרנו על החלק העל־יון — פשוט נעים יותר להש־תזף עם שדיים גלויות"

שיחת־חול שתי נערות בבל־קיני משתזפות על החוף, כשהן מנהלות שיחה עם ידיד.

גן־העדן החדש בסאן טרופז — הבלי קיני הפך לאופנה כללית של הצעירות

על החוף, להשתכשך במים או להשתזף, מבלי לגרום מייד להתקהלות המונית סבי־בה.

הכל התחיל ודאי כשמישהי שכחה ללבוש את חזיית הביקיני שלה, או מישהי ששיזפה את גבה, התרוממה לפתע מהחוף ושכחה את החזייה שלה על המגבת. היא הרגישה אולי ששום דבר לא קורה, והמיקרה הפך לאופנה. בינתיים נפוצה אופנת הבליקיני רק בחוף שליד מסעדת הצעיף האדום. חזה גלוי הוא דבר שבשיגרה בחוף זה. אבל רק צעירות יפות וחטובות מופיעות כך, כש־הגברים מסביבם מסתכלים בשיעמום.

דומיניק דובה, זבנית בת 19 מליאון, צרת־מותן ושזופה מאוד עד למכנסי הבי־קיני הירוק שלה הנראה כמו ממחטה זע־רה. לחזה היא עונדת רק שרשרת, כמו מרבית הבחורות בחוף זה. „ויתרנו על החלק העליון," אומרת דומיניק, „לא כדי להציג את החזה בפני אנשים, אלא כדי ליהנות יותר. פשוט נעים יותר להשתזף עם שדיים גלויות."

„כלבים, ילדים ואנשים מכוערים — אינם רצויים בחוף זה"

בעל הזכיון בחוף זה הוא פול טומסיני, 30, מתאגרף לשעבר, המנהל את מסעדת הצעיף האדום. הוא מחזיק את המקום פתוח ממאי עד אוקטובר. אחר כך הוא נוסע לכפרו הקטן בפרובינציה וישן שם עד חודש מאי. לא פול אומנם הוא שהמ־ציא את הבליקיני, אבל בשום מקום אחר בריביירה אין הנערות יפות כל־כך והגב־רים מאופקים ושלחים כל־כך, כמו בחוף שלו. זה לא מיקרה. פול דואג בקפדנות שהאורחים יישארו בינם לבין עצמם. „לכ־לבים, ילדים ואנשים מכוערים, אין מקום כאן," הוא אומר. „הם יהרגו מיפעל כזה."

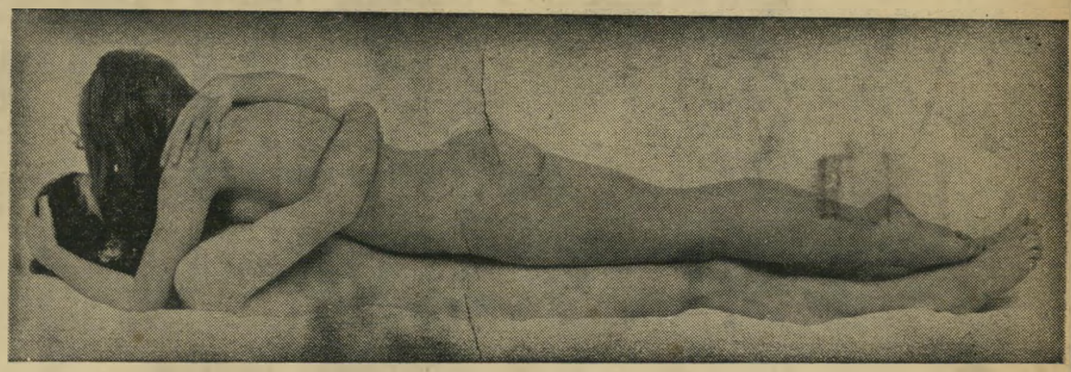
הצעירות התמירות והיפות, שעל תפארתן חיה סאן־טרופז עד עצם היום הזה, למרות שאף אחת מהן כבר לא עושה כותרות, נוהרות למקום. אפילו השוטר המקומי, כבר הפסיק להתרגש.

המציצים החוצה!

בצל סככות הקש שעל חוף מסעדת **הצעיף האדום** ליד סאן־טרופז, מסיילות צעירות חשופות חזה. התקנה היחידה במקום החלה על גברים היא: אסור ללטוש עיניים. מי שמתנהג כמציץ, או שנועץ עיניים בצורה המביכה את הנערות, מתבקש באדיבות לחפש חוף אחר. תוך שנתיים הפך בעל הזכיון של החוף לעשיר.

הספר הראשון והיחיד בארץ שכולו עברית

אהבה בשניים

זוג מורים דניים מדגימים בעשרות רבות של צילומי עירום נהדרים את הכל אודות „איך לעשות אהבה". הספר שזכה להצלחה חסרת תקדים (מאות אלפי עותקים תוך חודשים ספורים) בכל ארצות־אירופה וארה"ב.
כריכה מהודרת * פורמט אלבומי * נייר משובח
וכל זה במחיר של —.12 ל"י בלבד

הספר שאין צורך להתבייש בו או להסתירו.
ספר נועז ומתקדם ביותר אך יחד עם זאת אלגנטי

כל תנוחה ותנוחה מלווה הסבר מלא ועניני בעברית
בתוספת פרקים מיוחדים על אברי־המין (כולל תרשימים).
הסיפוק המיני ואמצעי־מניעה.

הספר שחייב להימצא בחדר־המיטות של כל זוג נשוי

גזור ושלח

הזמנה / הצהרה

לכבוד
„אלבית", חוצאת־לאור ת.ד. 33144, תל־אביב.
נא לשלוח אלי בדואר חוזר את הספר „אהבה בשניים". ר"ב שיק מס' _____
על בנק _____ על סך —.12 ל"י בלבד
אני מצהיר בזה שאני מעל גיל 18.
שם _____ גיל _____
כתובת _____ חתימה _____

במדינה

(המשך מעמוד 27)

אליהו לוי. בתשובה קיבל צ'ארלי מכתב מ־משרד־המשטרה, בו נאמר כי קובלנתו נמצ־את בעיון, וכי עד להודעה חדשה אינו חייב להופיע במשפט שהוגש נגדו.

צ'ארלי שמח, אבל לא לאורך ימים. כ־עבור ימים מספר קיבל הודעה כי מאחר שלא הופיע למשפט ניתן פסק־דין בהעד־רו. הוא נמצא אשם והורשע. מיהר צ'ארלי עם הודעת המשטרה שבידיו אל השופט, הוכיח לו כי המשטרה הודיעה לו במפורש כי אינו חייב להתייצב למשפט. השופט ראה את ההודעה, ביטל במקום את פסק־הדין.

אולם גם הפעם לא נסתיימו צרותיו של צ'ארלי. הוא קיבל מכתב ממשרד־המשטרה בו הודיעו לו כי אחרי חקירת קובלנתו מצאו אותו אשם. צ'ארלי נדהם: „אנחנו נמצאים בארץ דמוקרטית. כשעורכים חקירה מזמינים את שני הצדדים ולא רק חב־רים למקצוע. לא טרחו כלל להזמין אותי לחקירה ולשמוע את דברי או לבקש ממני להביא עדים. איך יכול להיות שאקח זוג לחתונה עם עוד אנשים מעבר למותר. הלא כל הבגדים שלהם היו מתקמטים עד שהיו מגיעים לחופה?!"

צ'ארלי קדושים החליט להילחם עד ה־סוף. הוא הבטיח שכאשר יחודש משפטו בעוד חודשיים יזמין למשפט את כל נצי־גי העיתונות, „כדי שיוכלו לבדוק את מצ־בו של האזרח בארץ ואת זכויותיו."

חינוך

חינוך מיוחד

אברהם חושנגי חזר מבית־הספר כש־אפו זב דם. „מי עשה לך את זה?" שאלה אמו. „המורה שאול," השיב הילד. האם לא חשבה פעמיים, לקחה את בנה ורצה ל־בית־הספר. היא ניגשה למנהלת, תמר גוש־חלב, וביקשה לראות את המורה שהיכה את בנה פנים אל פנים. כשניסתה המנהלת למנוע זאת ממנה, לקחה האם את בנה ויחד עמו נכנסה לכיתה בה לימד אותה שעה המורה שאול ינקו.

לעיני תלמידים החלה האם לצעוק על ה־מורה, חלצה את נעל הגומי שלה והחלה להכות אותו ואף לירוק עליו. המורה לא ידע כיצד להרגיע את האם הנסערת, סטר על לחייה לעיני כל התלמידים.

לא היתה זו התקרית היחידה בה היה מעורב שאול ינקו. שאול משמש כ־מורה לחינוך גופני בבית־הספר מגן ב־באר־שבע. אולם מסתבר כי החינוך הגופני אותו הוא מקנה בבית־הספר רחוק מלהוות הגנה לתלמידים ולמורים גם יחד, כשמו של בית־הספר.

יומיים לפני שהיכה את אברהם חושנגי, נכנס שאול ינקו לחדר בו לימד המורה אנדרש וצלר. לעיני התלמידים החל ינקו להכות את המורה וצלר בראשו. זה היה כבר יותר מדי. המורה ינקו הועמד למשפט פלילי. הוא הואשם בהכאת המורה וצלר ובכך שגרם לו חבלה גופנית; בהכאת ה־ילד אברהם חושנגי ובהכאת אמו, שמחה חושגני, כשבאה לברר למה היכה את בנה.

נאשם אדיש. הפרשה עוררה את סק־רנותם של תושבי באר־שבע. שכן בית־הספר מגן הוא בית־ספר לחינוך מיוחד, או כפי שהוא מכונה — „בית־ספר לילדים קשי־חינוך." מזה זמן מה נפוצו שמועות ב־באר־שבע כי לא רק הילדים הם קשי חי־נוך בבית־ספר זה, אלא שגם חלק מהמורים מחנכים ביד קשה. העמדתו של המורה ינקו למשפט, שימשה מבחן לשמועות אלה.

כאשר סיים לשמוע את העדויות במשפט, פסק השופט יעקב גנן: „הנאשם הואשם בשלושה אישומים שמעשי אלימות כרוכים בשלושתם... נעלה מכל ספק הוא, שעניין לנו כאן עם נאשם אלים, הנותן פורקן לידיו לפני שהוא מפעיל את כלי מחשבתו."

אחרי שהרשיע את המורה ינקו, הטיל עליו השופט קנס של 750 ל"י ושלושה חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים. אך הוא לא הסתפק בכך, הוסיף את הקביעה: „מכלול העובדות שהצטברו והתגלו לפני בתיק זה עשויים להיות, בראש וראשונה, בעייה הנוגעת ליחסים בין משרד־החינוך ו־המורה — הנאשם כאן בשטח החינוכי, ה־אקדמי ולא המשפטי. עניין זה ביסודו אי־נו ניתן להכרעה על־ידי בית־המשפט דוו־קא. זה נתון לשיקול דעתם הבלעדי של מוסדות החינוך וחזקה עליהם שאף הם יעשו את המוטל."

החייל שלי יחזור...

ובינתיים
במעוזים, בביקעה, ברמה
שלח לו ד"ש חיה

העולם הזה
כל שבוע

מיבצע מיוחד לחיילים

מינוי לכתובת צבאית
בהנחה של 50%

לחצי שנה: 15 ל"י; לשנה אחת: 29 ל"י

מלא ושלח לת.ד. 136 תל-אביב.

נא לשלוח את „העולם הזה" לחצי שנה / לשנה אחת לכתובת זו:

מס' אישי _____ **שם** _____

דואר צבאי _____

ר"ב סך 15 ל"י (חצי שנה), 29 ל"י (שנה) — למחוק המיותר

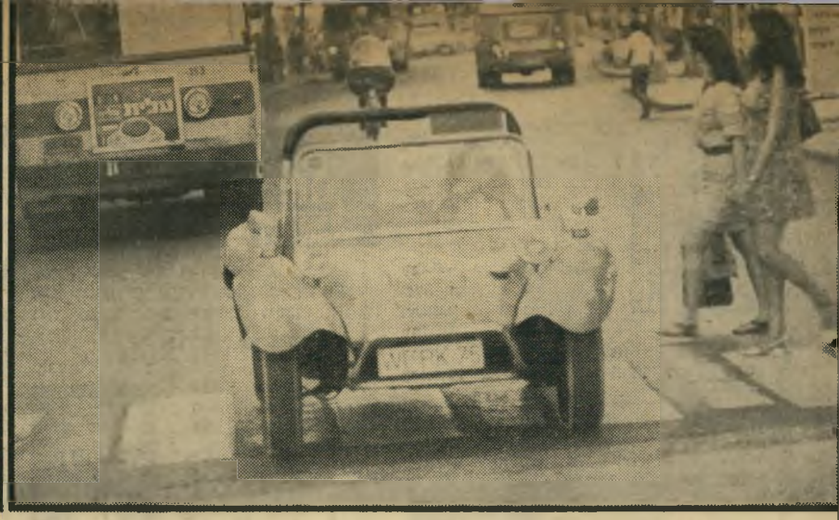
השולח _____

המנוי
קיבלת
חשבונך,
פרע נא
אותו בהקדם.

ITT
SCHAUB LORENZ
מקבלט הטלויזיה הטוב בעולם!

גם טרנזיסטורים ורשמי־קול מעולים מיוצרים ע"י
ITT SCHAUB-LORENZ
חשוב לעולים חדשים
הספקה מהירה של T. V. במטוס וללא מכס. 4 דגמים בעלי 2 רמקולים 140 $
דגם 1050 בעל רמקול אחד 130 $
הסוכן הבלעדי
כינורי בע"מ ת"א פרץ 4

צעירה גרמניה שיגעה את נהגי ישראל במכוניתה — עד שנחתה בבית־החולים

ה"באגי" בא לישראל

מה שחסר ליהודים, בימים טרופים אלה של הפסקת־אש, זה משהו מותח ומסעיר, כמו מירוץ מכוניות, למשל. פטרה קלופר, גרמניה בת 25, החליטה שלא לתת לישראלים להשתעמם או לנוח. בימים אלה היא משלימה את ההכנות האחרונות לאירגון מירוץ מכוניות אמיתי על ה„ראנד פריז־יש־ראל". זה לא יהיה מירוץ מהסוג הנפוץ על כבישי הארץ, אלא תחרות של מכוניות־מירוץ ממש, שידהרו בחודש נובמבר הקרוב במשך חמישה ימים סביב מסלול של 4.5 קילומטרים באשקלון, אותו יצטרכו להקיף כ־45 פעם כדי להשיג טווח של 200 קילומטר במהירות של עד 290 קילומטר לשעה. אבל עד לתחילת המירוץ הגדול, הראשון במינו בישראל, בו יש־תתפו נהגי מירוצים מפורסמים מאירופה, מצליחה פטרה לשגע את נהגי ישראל במכונית ה„באגי" הצהובה שלה, אנדרוגי־נוס מוזר, שצורתו בין ג'יפ לבין מכונית מירוץ.

ה„באגי" — חרק באנגלית, הוא המילה האחרונה של חובבי המכוניות בעולם הגדול. היצור המוזר הזה נע על גבי גלגלים עבים ושמרכבו עשוי פיברגלאס צבעוני, טוב למי שיש כבר מכונית לעבודה, מכונית לאשה, ומכונית לטיולים.

הבאגי היא מכונית לבריחה מהכבישים. לנסיעה על חוף הים ואפילו בין הגלים, לטיפוס על דיונות חול גבוהות, להדהירה במרחבי מידבר, או לטיול בתוך ביצות.

וזה מה שקורה לבאגי של פטרה. הבאגי שלה, מתוצרת פולקסוואגן, שהתמחתה בייצור מכוניות מסוג זה, עולה בגרמניה כ־8000 ל"י. היא יכולה להגיע למהירות של 140 ק"מ בשעה ועושה בערך 12 קילומטר על ליטר דלק. כשהגיע הבאגי של פטרה לארץ, דרשו ממנה ממשרד־התחבורה לבצע בו לפחות 15 שינויים, לפני שהירשו לה להסיע אותו בכבישי ישראל. כשעברה הנשוי לבחורה ישראלית. ואילו אביה החורג של פטרה, קפץ על הרעיון ומינה את בתו להוציאו מן הכוח אל הפועל.

מה האידיאל הניצב מאחורי רעיון חלוצי זה? „פשוט מאוד," אומרת פטרה בגלוי־לב, „לעשות כסף. בכל העולם עורכים מרוצי מכוניות, אז למה שלא יהיה מירוץ כזה גם בישראל?" החברה של אביה החורג משקיעה כ־200 אלף ל"י בהכנת המירוץ הגדול ובהכשרת המסלול. היא בטוחה שזו השקעה שתצדיק את עצמה. בנובמבר אין נערכים מירוצי־מכוניות באירופה, בגלל מזג האויר. אז איזה אירופי שלא יכול לישון בלי מירוץ מכוניות לא יקפוץ לכאן כדי להיות נוכח באירוע ההיסטורי?

פטרה, שהחלה לעסוק במירוצי־מכוניות בגיל 18, אינה נהגת מירוצים בעצמה. היא מוסמכת אוניברסיטה לעיתונות, סוציולוגיה ופסיכולוגיה. היא עבדה כבר בבית־ההוצאה לאור של אביה וכתבה בעיתון ספורט, ואף חיברה ספר על מירוצי מכוניות. היא ספורטאית בדם, הרוכבת על סוסים, מחליקה על סקי ומשיטה מפרשיות. בטלוויזיה הגרמנית מצפה לה מישרה של פרשנית ספורט לענייני מכוניות — אבל היא תותר על הכל אם מירוץ המכוניות על הפרס הגדול של ישראל יצליח. אז היא תישאר כאן ותתחיל לארגן מירוץ נוסף.

אבל בחיים צריך גם מזל. פטרה, שטסה בראשית השבוע עם ידיד, דויד חליפה (24), עם הבאגי שלה, סטתה מעל הכביש בנסיבות שעדיין לא הובהרו, התהפכה, נפצעה קשה ואושפזה בתל־השומר. האם תביא תאונה זו קץ על חלום המירוץ בישראל?

פטרה לבסוף את הטסט, היא קראה למכוניתה „דיין באגי".

בכבישי ישראל אפשר לראות כיום עוד כמה מכוניות מסוג זה. כולן נושאות מספרים זרים. ישראלים שהתעניינו באפשרות לרכוש באגי נענו על־ידי משרד־התחבורה שלא יתנו להם רשיונות לכך. יש מספיק תאונות במכוניות הנורמליות, אז בשביל מה צריכים עוד בעיות עם יצורים מוזרים כאלה? זוהי אולי הסיבה שאף נהג אחד לא נשאר אדיש למראה הצעירה השמנמונת הנוהגת בבאגי הצהוב שלה. אבל כל מי שמנסה לשרוק לעברה בהמתנה ליד הרמזור, חושב פעמיים לפני שהוא ממשיך בפלירט־רמזורים — לצידה של פטרה יושב תמיד בבאגי הצהוב כלב ענק, החושף שיניים.

בחודשים בהם שוהה פטרה בישראל, היא הספיקה לגבש לעצמה דיעה ברורה על נהגי ישראל. ודיעה זו אינה עשויה דווקא להחמיא להם: הנהגים הישראליים הם גרועים מאוד," היא אומרת, „הם עוברים ברמזורים באור צהוב ונוהגים בצורה פוזה ובלתי זהירה."

מה הביא את פטרה לרעיון לייבא לישראל את הספורט המטורף של מירוץ־מכוניות? קודם כל הרעיון אינו שלה. הוא נולד במוחו של שותפו של אביה החורג,

„דיין־באגי" הוא השם שהעניקה פטרה קלופר למכונית ההיפושית שלה, על שמו של שר־הביטחון, כמובן. ה„באגי" הצהוב של פטרה מסוגל לדהור בדרכים ששום מכונית אחרת לא תעבור בהן — בדיונות חול, על חוף הים ובבוץ. אבל בישראל זהו תענוג השמור לתיירים בלבד. לישראלים אין מתירים לבוא מכוניות כאלה.

תשובות לשאלות שלי

103/70 רק עכשיו אני מבינה דוע לא הצלחת בפעם הקודמת. אתה פשוט ממשיך באותה רך. רוצה להצליח? אז שלח לי הר את כתובתך, אחרת תמיד צא לטיולים בגפך!:

★ ★ ★

אהבה בתקופות

אין לי צורך לומר לכם ש־**108/70** תק־ל המון מכתבים:

„האהבה שלי, רותי, נחלקת לתקופות. כל קופה אהבה. אבל, בלי רציפות. משכבר ימים אהבתי בכ־ חושי. מזה שנה אני ה בבדידות, וכבר בניתי מסגרת. רותי קיץ שלי לא שזוף הפעם. הקיץ שלי קצת ה. אולי השיר ,המסכן' הבא יסביר אותי צת יותר: —

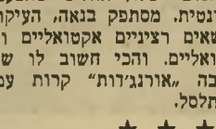
„כל שלא שלי, רציתי בכפי הקטנה, /
„כל שלא שלי, לאלוהי התחינה. /
„על מה אל, היד קטנה? /
„כל שלא שלי, על מה? /
„חמניה זהובה — שקיעה אדומה /
שלי, הנני ירושלמי, סטודנט למשפטים,“ כותב הלז. מה גם שהוא עייף כבר מכל היפהפיות הרגילות המהלכות עם האף ב־ עננים וראשן בדיסקוטקים. כשערך את חשבון הנפש הסופי שלו, החליט שהפעם הוא רוצה סטודנטית. מסתפק בנאה, העיקר שתתעניני בנושאים רציניים אקטואליים ו־ אפילו לא אקטואליים. והכי חשוב לו ש־ תשלחי לו הרבה „אורגנ'דות“ קרות עם כתב כחול ומסתלסל.

★ ★ ★

גמישות נמרים

דברי אלוהים חיים מעלה **111/70** ב־ מכתבו. והוא מבטיח שכל מלה ומלה יצ־ או מעומק לבו הזהוב. הוא משבחני ב־ זכות קוראים ותיקים לפרסום ככתבם ו־ כלשונם. ואכן איני מאבדת „עולם ומלואו“, והריהו לפניכם:

„לא ,קיסר' אני, וגם אמרי לא נופת צופים. סטודנט פשוט אני, (כסוב בעיני כם) — לתיקון ,סוליות' פגומות. למרות זאת ורק 24 אביב', אני תקווה — תרדנה

שור

21 באפריל - 20 במאי

הגיעה השעה להתחיל להוציא את תוכניותיך אל הפועל. אל תאבד את עשתונותיך בגלל לחצים שיופעלו עליך בבת־אחת ממקורות שו־ נים. אל תהסס להיעזר על־ידי כל מי שיציע לך את עזרתו. בת שור — הוא לא מראה לך את אהבתו כי פשוט אינו יודע איך. אל תלחצי עליו, והיי כלפיו חביבה ומבינה.

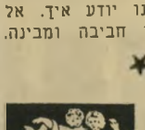
★ ★ ★

תאומים

21 במאי - 20 ביוני

המשך בדרך בה הת־ חלת, ותגיע רחוק. הפרעה קטנה בסוף השבוע תעכב קצת את התקדמותך, אך היא תיפסק מאליה, ואינך צריך לדאוג. השבוע תהיה לך סוף־ סוף האפשרות לחת־ זיר טובה לאדם ש־ עזר לך רבות, אל תהסס לעשות את מה שנראה לך לנכון, ועזור לו.

עלה

21 במרס - 20 באפריל

ידידיך רוצים בטובתך. שמע היטב מה שיש להם לומר, והתייעץ איתם לפני שתקבל את ההחלטה הגור־ לית. ביטחונך העצמי המופרז יחבל בהצל־ חה ממנה תיהנה ב־ תחילת השבוע, אך תוכל לתקן את הנזק. בת טלה — שימרי על כבודך העצמי, ואז גם אחרים יעריכו ויכבדו אותך.

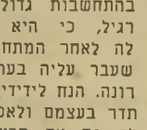
★ ★ ★

מאזנים

23 בספטמבר - 22 באוקטובר

שמור על קור־רוחך, ואל תתלהב יותר מדי מההצלחה לה תזכה ביום שבת. חוסר הביטחון שגי־ לית בחייך החברת־ יים, יגרום לך אכזבה מרה בתחילתו של ה־ שבוע, אך הנזק ניתן לתיקון. אם אתה נשוי טרי — שמור על יחסים טובים עם בת־זוגך, כי השבוע מסוכן קצת עבורך מבחינה זו. עקרבית — אל תזלזלי באהבתו, למרות שאינך אוהבת אותו, כי בעתיד תזדקקי לו.

עקרב

22 באוקטובר - 22 בנובמבר

★ ★ ★

התעוררו במקום לתכנן כל הזמן תוכניות ולא לעשות כלום — התחל לבצע את מה שתיכננת. עזרה בלתי־ צפויה תסייע לך להו־ ציא אל הפועל את ה־ תוכנית החשובה ביותר. אל תייחס חשיבות מוג־ זמת לדברים הנאמרים ברגעי רוגז, ותן לאנ־ שים הקרובים אליך הזדמנות נוספת לתקן את המעוות. גלה יותר מסירות לילדים — הם זקוקים לך ואהבתך חסרה להם מאוד. קשתית! קופידון מאיר לך פנים השבוע.

קשת

23 בנובמבר - 20 בדצמבר

★ ★ ★

יחס הזילזול שגילית כלפי האנשים ה־ אוהבים אותך יתנקם בך השבוע, אך תצליח לצאת מהבוץ גם בלי עזרתם. הק־ דש יותר תשומת לב למשפחתך, והתעניין בידידיך. הצלחה בלתי צפויה בעבודה תפצה אותך על כישלון חב־ רתי הצפוי לך בסוף השבוע. בת גדי — אל תזניחי ידידים ישנים למען חדשים, ואל תזלזלי בעבודתך. תשומת־ליבך לחי־ צוניותך תשתלם לך לקראת סוף השבוע.

גדי

21 בדצמבר - 19 בינואר

★ ★ ★

אתה לוקח את עצמך יותר מדי ברצינות, ומחבל במעמדך החברתי. שמע לעצותיה של בת־זוגך, ונהג לפי־ הן. אל תאמין בשמועה שתגיע אליך, בלי לב־ דוק היטב את הנושא. טעות חמורה שתיעשה על־ידי אוייביך תיתן ב־ ידך יתרון ניכר, אותו תוכל לנצל לטובתך. בת דלי — הגיע הזמן לע־ שות חשבון הנפש כדי להביא לכמה שינויים דרסטיים בחייך. מספיק לך בבאלאגנים. היי נועזת, מודרנית, ויפה. קדימה לדרך!!

דלי

20 בינואר - 18 בפברואר

★ ★ ★

דגים

19 בפברואר - 20 במרס

התנהגותך השקטה והמפוכחת תביא סוף־ סוף את התוצאות המיוחלות, להן אתה מצפה זה זמן רב. צפויה לך הצלחה גדו־ לה בכל מה שתעשה השבוע, בכל השטחים. יכולת השיפוט המ־ צויינת שלך תסייע לך לצאת בכבוד ממצב מביך אליו תיקלע בסוף השבוע שלא באשמתך. היחסים הטובים עם בן־זוגך יימשכו. אל תרבה בנסיעות למרחקים ארוכים. היזהר, סכנת אורבת לך בתחום זה.

עלה

21 במרס - 20 באפריל

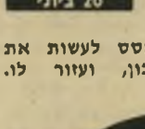
סוף־סוף תזכה לגמול מתאים ליושר וה־ הגינות שגילית לאחרונה. התקדמות בלתי־ צפויה בעבודה תגרום לסיכסוך קל, שאתה לא תהיה אשם בו. אם תנהג בטאקט ובנדיבות, ייעלמו אחרוני המיכ־ שולים העומדים בפניך ודרכך להצלחה תהיה פתוחה. נהג בבת־זוגך בהתחשבות גדולה מכ־ רגיל, כי היא זקוקה לה לאחר המתח הגדול שעבר עליה בעת האח־ רונה. הנח לידידיך להס־ תדר בעצמם ולאכול את הדייסה שהם ביש־ לו. גם אם תרצה לא תוכל לעזוב להם.

★ ★ ★

תאומים

21 במאי - 20 ביוני

המשך בדרך בה הת־ חלת, ותגיע רחוק. הפרעה קטנה בסוף השבוע תעכב קצת את התקדמותך, אך היא תיפסק מאליה, ואינך צריך לדאוג. השבוע תהיה לך סוף־ סוף האפשרות לחת־ זיר טובה לאדם ש־ עזר לך רבות, אל תהסס לעשות את מה שנראה לך לנכון, ועזור לו.

שור

21 באפריל - 20 במאי

הגיעה השעה להתחיל להוציא את תוכניותיך אל הפועל. אל תאבד את עשתונותיך בגלל לחצים שיופעלו עליך בבת־אחת ממקורות שו־ נים. אל תהסס להיעזר על־ידי כל מי שיציע לך את עזרתו. בת שור — הוא לא מראה לך את אהבתו כי פשוט אינו יודע איך. אל תלחצי עליו, והיי כלפיו חביבה ומבינה.

★ ★ ★

טלה

21 במרס - 20 באפריל

ידידיך רוצים בטובתך. שמע היטב מה שיש להם לומר, והתייעץ איתם לפני שתקבל את ההחלטה הגור־ לית. ביטחונך העצמי המופרז יחבל בהצל־ חה ממנה תיהנה ב־ תחילת השבוע, אך תוכל לתקן את הנזק. בת טלה — שימרי על כבודך העצמי, ואז גם אחרים יעריכו ויכבדו אותך.

★ ★ ★

מאזנים

23 בספטמבר - 22 באוקטובר

שמור על קור־רוחך, ואל תתלהב יותר מדי מההצלחה לה תזכה ביום שבת. חוסר הביטחון שגי־ לית בחייך החברת־ יים, יגרום לך אכזבה מרה בתחילתו של ה־ שבוע, אך הנזק ניתן לתיקון. אם אתה נשוי טרי — שמור על יחסים טובים עם בת־זוגך, כי השבוע מסוכן קצת עבורך מבחינה זו. עקרבית — אל תזלזלי באהבתו, למרות שאינך אוהבת אותו, כי בעתיד תזדקקי לו.

עקרב

22 באוקטובר - 22 בנובמבר

★ ★ ★

התעוררו במקום לתכנן כל הזמן תוכניות ולא לעשות כלום — התחל לבצע את מה שתיכננת. עזרה בלתי־ צפויה תסייע לך להו־ ציא אל הפועל את ה־ תוכנית החשובה ביותר. אל תייחס חשיבות מוג־ זמת לדברים הנאמרים ברגעי רוגז, ותן לאנ־ שים הקרובים אליך הזדמנות נוספת לתקן את המעוות. גלה יותר מסירות לילדים — הם זקוקים לך ואהבתך חסרה להם מאוד. קשתית! קופידון מאיר לך פנים השבוע.

קשת

23 בנובמבר - 20 בדצמבר

★ ★ ★

יחס הזילזול שגילית כלפי האנשים ה־ אוהבים אותך יתנקם בך השבוע, אך תצליח לצאת מהבוץ גם בלי עזרתם. הק־ דש יותר תשומת לב למשפחתך, והתעניין בידידיך. הצלחה בלתי צפויה בעבודה תפצה אותך על כישלון חב־ רתי הצפוי לך בסוף השבוע. בת גדי — אל תזניחי ידידים ישנים למען חדשים, ואל תזלזלי בעבודתך. תשומת־ליבך לחי־ צוניותך תשתלם לך לקראת סוף השבוע.

גדי

21 בדצמבר - 19 בינואר

★ ★ ★

אתה לוקח את עצמך יותר מדי ברצינות, ומחבל במעמדך החברתי. שמע לעצותיה של בת־זוגך, ונהג לפי־ הן. אל תאמין בשמועה שתגיע אליך, בלי לב־ דוק היטב את הנושא. טעות חמורה שתיעשה על־ידי אוייביך תיתן ב־ ידך יתרון ניכר, אותו תוכל לנצל לטובתך. בת דלי — הגיע הזמן לע־ שות חשבון הנפש כדי להביא לכמה שינויים דרסטיים בחייך. מספיק לך בבאלאגנים. היי נועזת, מודרנית, ויפה. קדימה לדרך!!

דלי

20 בינואר - 18 בפברואר

★ ★ ★

דגים

19 בפברואר - 20 במרס

התנהגותך השקטה והמפוכחת תביא סוף־ סוף את התוצאות המיוחלות, להן אתה מצפה זה זמן רב. צפויה לך הצלחה גדו־ לה בכל מה שתעשה השבוע, בכל השטחים. יכולת השיפוט המ־ צויינת שלך תסייע לך לצאת בכבוד ממצב מביך אליו תיקלע בסוף השבוע שלא באשמתך. היחסים הטובים עם בן־זוגך יימשכו. אל תרבה בנסיעות למרחקים ארוכים. היזהר, סכנת אורבת לך בתחום זה.

עלה

21 במרס - 20 באפריל

סוף־סוף תזכה לגמול מתאים ליושר וה־ הגינות שגילית לאחרונה. התקדמות בלתי־ צפויה בעבודה תגרום לסיכסוך קל, שאתה לא תהיה אשם בו. אם תנהג בטאקט ובנדיבות, ייעלמו אחרוני המיכ־ שולים העומדים בפניך ודרכך להצלחה תהיה פתוחה. נהג בבת־זוגך בהתחשבות גדולה מכ־ רגיל, כי היא זקוקה לה לאחר המתח הגדול שעבר עליה בעת האח־ רונה. הנח לידידיך להס־ תדר בעצמם ולאכול את הדייסה שהם ביש־ לו. גם אם תרצה לא תוכל לעזוב להם.

★ ★ ★

תאומים

21 במאי - 20 ביוני

המשך בדרך בה הת־ חלת, ותגיע רחוק. הפרעה קטנה בסוף השבוע תעכב קצת את התקדמותך, אך היא תיפסק מאליה, ואינך צריך לדאוג. השבוע תהיה לך סוף־ סוף האפשרות לחת־ זיר טובה לאדם ש־ עזר לך רבות, אל תהסס לעשות את מה שנראה לך לנכון, ועזור לו.

שור

21 באפריל - 20 במאי

הגיעה השעה להתחיל להוציא את תוכניותיך אל הפועל. אל תאבד את עשתונותיך בגלל לחצים שיופעלו עליך בבת־אחת ממקורות שו־ נים. אל תהסס להיעזר על־ידי כל מי שיציע לך את עזרתו. בת שור — הוא לא מראה לך את אהבתו כי פשוט אינו יודע איך. אל תלחצי עליו, והיי כלפיו חביבה ומבינה.

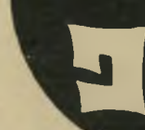
★ ★ ★

טלה

21 במרס - 20 באפריל

ידידיך רוצים בטובתך. שמע היטב מה שיש להם לומר, והתייעץ איתם לפני שתקבל את ההחלטה הגור־ לית. ביטחונך העצמי המופרז יחבל בהצל־ חה ממנה תיהנה ב־ תחילת השבוע, אך תוכל לתקן את הנזק. בת טלה — שימרי על כבודך העצמי, ואז גם אחרים יעריכו ויכבדו אותך.

★ ★ ★

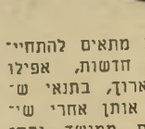

טלה

21 במרס - 20 באפריל

ידידיך רוצים בטובתך. שמע היטב מה שיש להם לומר, והתייעץ איתם לפני שתקבל את ההחלטה הגור־ לית. ביטחונך העצמי המופרז יחבל בהצל־ חה ממנה תיהנה ב־ תחילת השבוע, אך תוכל לתקן את הנזק. בת טלה — שימרי על כבודך העצמי, ואז גם אחרים יעריכו ויכבדו אותך.

★ ★ ★

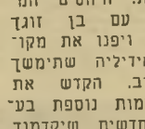

שור

21 באפריל - 20 במאי

הגיעה השעה להתחיל להוציא את תוכניותיך אל הפועל. אל תאבד את עשתונותיך בגלל לחצים שיופעלו עליך בבת־אחת ממקורות שו־ נים. אל תהסס להיעזר על־ידי כל מי שיציע לך את עזרתו. בת שור — הוא לא מראה לך את אהבתו כי פשוט אינו יודע איך. אל תלחצי עליו, והיי כלפיו חביבה ומבינה.

★ ★ ★

תאומים

21 במאי - 20 ביוני

המשך בדרך בה הת־ חלת, ותגיע רחוק. הפרעה קטנה בסוף השבוע תעכב קצת את התקדמותך, אך היא תיפסק מאליה, ואינך צריך לדאוג. השבוע תהיה לך סוף־ סוף האפשרות לחת־ זיר טובה לאדם ש־ עזר לך רבות, אל תהסס לעשות את מה שנראה לך לנכון, ועזור לו.

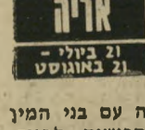

שור

21 באפריל - 20 במאי

הגיעה השעה להתחיל להוציא את תוכניותיך אל הפועל. אל תאבד את עשתונותיך בגלל לחצים שיופעלו עליך בבת־אחת ממקורות שו־ נים. אל תהסס להיעזר על־ידי כל מי שיציע לך את עזרתו. בת שור — הוא לא מראה לך את אהבתו כי פשוט אינו יודע איך. אל תלחצי עליו, והיי כלפיו חביבה ומבינה.

★ ★ ★

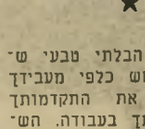

טלה

21 במרס - 20 באפריל

ידידיך רוצים בטובתך. שמע היטב מה שיש להם לומר, והתייעץ איתם לפני שתקבל את ההחלטה הגור־ לית. ביטחונך העצמי המופרז יחבל בהצל־ חה ממנה תיהנה ב־ תחילת השבוע, אך תוכל לתקן את הנזק. בת טלה — שימרי על כבודך העצמי, ואז גם אחרים יעריכו ויכבדו אותך.

★ ★ ★

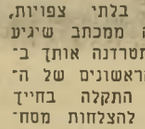

שור

21 באפריל - 20 במאי

הגיעה השעה להתחיל להוציא את תוכניותיך אל הפועל. אל תאבד את עשתונותיך בגלל לחצים שיופעלו עליך בבת־אחת ממקורות שו־ נים. אל תהסס להיעזר על־ידי כל מי שיציע לך את עזרתו. בת שור — הוא לא מראה לך את אהבתו כי פשוט אינו יודע איך. אל תלחצי עליו, והיי כלפיו חביבה ומבינה.

★ ★ ★

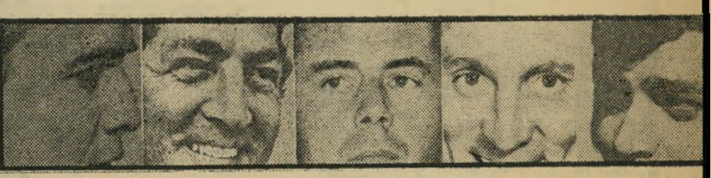

תאומים

21 במאי - 20 ביוני

המשך בדרך בה הת־ חלת, ותגיע רחוק. הפרעה קטנה בסוף השבוע תעכב קצת את התקדמותך, אך היא תיפסק מאליה, ואינך צריך לדאוג. השבוע תהיה לך סוף־ סוף האפשרות לחת־ זיר טובה לאדם ש־ עזר לך רבות, אל תהסס לעשות את מה שנראה לך לנכון, ועזור לו.

נערי השבוע

הנערים שלי השבוע הם לא נערים של יום־יום. גם לא של שבת. הם פשוט, לילים“ מפורסמים, מפורסמים עד שאני בטוחה שאין אתם זוכרים שדירק־ טורון־ג'ול־גספאר־אולריק־ון־בוגרד הוא שמו המלא של השחקן שכולנו מכירים ם דירק בוגרד (כן, כן, זה השחקן הזה מ„דארלינג“ ומ„המשרת“). לעומתו, ומר שריף צמוד השם: מקל שלוב (ב' דגושה), כשאיסור דניאלוביץ הוא לא אחר אשר קירק דוגלס, היהודי שלנו!

ועד היום קשה לי להבין מדוע אלביס אהרון פרסלי ויתר על שמו האמצעי, בזמן, שתאמינו או לא, מאחרי השם המפוצץ אנגלברט הומפרדינק מסתתר נש בשם ארנולד ג'ורג' דורסי.

שתי נקודות בקשיש, למי שינחש מיהו דינו קרוצ טי! נכון, זהו דין מרטין! אמונה, אני נשבעת, מרלון ברנדו הוא לא אחר מאשר — מרלון ברנדו!!

טלה

21 במרס - 20 באפריל

ידידיך רוצים בטובתך. שמע היטב מה שיש להם לומר, והתייעץ איתם לפני שתקבל את ההחלטה הגור־ לית. ביטחונך העצמי המופרז יחבל בהצל־ חה ממנה תיהנה ב־ תחילת השבוע, אך תוכל לתקן את הנזק. בת טלה — שימרי על כבודך העצמי, ואז גם אחרים יעריכו ויכבדו אותך.

★ ★ ★

שור

21 באפריל - 20 במאי

הגיעה השעה להתחיל להוציא את תוכניותיך אל הפועל. אל תאבד את עשתונותיך בגלל לחצים שיופעלו עליך בבת־אחת ממקורות שו־ נים. אל תהסס להיעזר על־ידי כל מי שיציע לך את עזרתו. בת שור — הוא לא מראה לך את אהבתו כי פשוט אינו יודע איך. אל תלחצי עליו, והיי כלפיו חביבה ומבינה.

★ ★ ★

תאומים

21 במאי - 20 ביוני

המשך בדרך בה הת־ חלת, ותגיע רחוק. הפרעה קטנה בסוף השבוע תעכב קצת את התקדמותך, אך היא תיפסק מאליה, ואינך צריך לדאוג. השבוע תהיה לך סוף־ סוף האפשרות לחת־ זיר טובה לאדם ש־ עזר לך רבות, אל תהסס לעשות את מה שנראה לך לנכון, ועזור לו.

שור

21 באפריל - 20 במאי

הגיעה השעה להתחיל להוציא את תוכניותיך אל הפועל. אל תאבד את עשתונותיך בגלל לחצים שיופעלו עליך בבת־אחת ממקורות שו־ נים. אל תהסס להיעזר על־ידי כל מי שיציע לך את עזרתו. בת שור — הוא לא מראה לך את אהבתו כי פשוט אינו יודע איך. אל תלחצי עליו, והיי כלפיו חביבה ומבינה.

★ ★ ★

טלה

21 במרס - 20 באפריל

ידידיך רוצים בטובתך. שמע היטב מה שיש להם לומר, והתייעץ איתם לפני שתקבל את ההחלטה הגור־ לית. ביטחונך העצמי המופרז יחבל בהצל־ חה ממנה תיהנה ב־ תחילת השבוע, אך תוכל לתקן את הנזק. בת טלה — שימרי על כבודך העצמי, ואז גם אחרים יעריכו ויכבדו אותך.

★ ★ ★

שור

21 באפריל - 20 במאי

הגיעה השעה להתחיל להוציא את תוכניותיך אל הפועל. אל תאבד את עשתונותיך בגלל לחצים שיופעלו עליך בבת־אחת ממקורות שו־ נים. אל תהסס להיעזר על־ידי כל מי שיציע לך את עזרתו. בת שור — הוא לא מראה לך את אהבתו כי פשוט אינו יודע איך. אל תלחצי עליו, והיי כלפיו חביבה ומבינה.

★ ★ ★

תאומים

21 במאי - 20 ביוני

המשך בדרך בה הת־ חלת, ותגיע רחוק. הפרעה קטנה בסוף השבוע תעכב קצת את התקדמותך, אך היא תיפסק מאליה, ואינך צריך לדאוג. השבוע תהיה לך סוף־ סוף האפשרות לחת־ זיר טובה לאדם ש־ עזר לך רבות, אל תהסס לעשות את מה שנראה לך לנכון, ועזור לו.

שור

21 באפריל - 20 במאי

הגיעה השעה להתחיל להוציא את תוכניותיך אל הפועל. אל תאבד את עשתונותיך בגלל לחצים שיופעלו עליך בבת־אחת ממקורות שו־ נים. אל תהסס להיעזר על־ידי כל מי שיציע לך את עזרתו. בת שור — הוא לא מראה לך את אהבתו כי פשוט אינו יודע איך. אל תלחצי עליו, והיי כלפיו חביבה ומבינה.

הורוס קוף

השבוע מתאים להתחיי־ בויות חדשות, אפילו לזמן ארוך, בתנאי ש־ תעשה אותן אחרי שי־ קול־דעת ממושך והת־ ייעצויות. היחסים המ־ תוחים עם בן זוגך ייפסקו, ויפנו את מקו־ מם לאידיליה שתימשך זמן רב. הקדש את מלוא המרץ שלך להתקדמות נוספת בע־ בודתך, וחפש רעיונות חדשים שיקדמון.

★ ★ ★

אריה

21 ביולי - 21 באוגוסט

שמור על בריאותך. המאמץ שעמדת בו לאחרונה עלול לתת בך את אותותיו אם לא תקדים רפואה למכה ותצא לחופשה קצרה, או סתם מנו־ חה. אל תיתפס לד־ אגות שווא, ותן לאנ־ שים הזדמנות להוכיח את עצמם. היכרות חדשה עם בני המין השני תכניס השבוע התרגשות לחייך.

★ ★ ★

נחושה

22 באוגוסט - 22 בספטמבר

הפחד הבלתי טבעי ש־ אתה חש כלפי מעבידך בולם את התקדמותך והצלחתך בעבודה. הש־ תחרר ממנו בהקדם. דאגות בלתי צפויות, כתוצאה ממכתב שיגיע אליך, תטרדנה אותך ב־ ימים הראשונים של ה־ שבוע. התקלה בחייך הרומנטיים תיעלם, ותזכה להצלחות מסח־ ררות במקום אשר לא חלמת עליהם.

הגיע. על משכבי בלילות, בשווקים ובחרו־ בות בקשתיה ולא מצאתיה. השבעתיכן בנות ישראל אם תמצאו הגידו וועוררו אותה — שהיא ים סוער וגבה גלים, וגם מפרץ — ענגן בו במטחים. עיניה — לה־ בים, טיפופה — גמישות נמרים. „זו ש־ לקחה את שתי הדרכים — שיניה בתפוח החיים וגם עץ הדעת לה פרי מגדים. משהו — שאפשר להמריא עמה, לתפוס יום יום כוכבים חדשים.“

אם בכל זאת רצה להציץ ב„אבן־שושן“ — אני בטוחה שאין **111/70** מתכוון אלייך!

★ ★ ★

מעל לממוצע...

112/70 טוען חזק חזק שהוא בחור ממוצע קומה, ממוצע משקל, בעל יופי מ־ מוצע ואפילו עם מגת משכל ממוצעת ל־ מדי.

ובהחלטיות ממוצעת הוא רוצה אותך ברמה של מעל לממוצע.

אז תגידי, כדאי לך להכנס לשיגרה — ממוצעת?

★ ★ ★

הפתעה מהזכת

ראיתן אותו? הוא חושב שהוא מתאים לדרישותיה של כל בחורה. ביניתים ארשה לו המתפאר, כך בציניות בשם **113/70**. אשר למילותיו: „מוכן להתמודד עם כל אחת בכל מצב,“ הרי זו הדילמה שלך ל־ נחש מה מסתתר מעבר לאותיות השחו־ רות.

מוכנה להסתכן? צפוי לך מפגש עם הפתעה מהלכת על שתיים.

ואני נשבעת שההגדרה איננה שלי!!

„עשות חיים“

בחור צעיר מעוניין בבחור צעיר אחר ורות חברות. 24 שנים ו־178 ס“מ פיקו לו, לדעתו, כדי לגבש אופי עצמאי, הוב את הבלתי שיגרתי, להנות ו„לעשות ם“.

טבורני שאין צורך להוסיף דבר כדי ל־ ש יש ביניכם כמה צדיקים מהעיר ה־ ית שיאותו לשנס עטים ולכתוב אל **109/.**

★ ★ ★

אותיות של אורגנ'דה

חלק האחורי של **110/07** מאדים ו־ תפשף בהדרגה... דע כדי כך שהוא הגיע ב בו אין הוא מתבייש לומר „שבחום א השורר פה, כל מכתב חמוד — הו כבקבוק אורגנ'דה קרה ומשב־רות ן וכו', וכו'...“

ן, את המילים האלה אומרים רק בחום אי של סיני הלוהט, כשלובשים מדי ומשרתים במילואים: „בחיים האזרחיים

תיירות

נודיסטים בחוף חדרה

בתחילת השנה היתה הנהלת מלון מירא־מר, השוכן על חוף־הים ליד נתניה אך ב־שטח השייך לתחום שיפוטה של עיריית חדרה, במצב כספי קשה. הירידה במספר התיירים שנרשמה בתחילת השנה, פגעה גם במלון. בעלי המלון המתינו לנס מהשמיים.

הנס התחולל בצורת קבוצת תיירים גרמ־נים שהתאכסנו במלון, שמעו על מצבו ה־דחוק והציעו לבעליו לרכוש את המלון. הם לא רצו לנהלו בצורתו הקודמת. הם גם לא הסתירו מה מטרתם: להפוך את המלון ואת חוף הים שלידו למחנה נודיסטים ביגל־אומי, שימשוך נודיסטים מכל העולם.

לבעלי המלון לא היתה סיבה שלא ל־בצע את העיסקה. הם רק רצו לקבל קודם את אישור השלטונות. העובדה שכיום אין נודיסטים במלון מיראמר מצביעה על כך ש־אישור השלטונות לא התקבל. מי התנגד בעצם להפיכת המלון למחנה נודיסטי?

אף אחד לא שמע. התשובה על שאלה זו היא תעלומה בפני עצמה. תחילה פנו בעלי מלון מיראמר לעיריית חדרה, ביקשו את אישורה. דב ברזילי, ראש־עיריית חדרה פנה, לדבריו למשרד־התיירות. „התקשרתי עם שמחה פופ, היועץ הכלכלי של שר־התיירות. הוא אמר לי שמשרד־התיירות אינו מעודד תופעות כאלה. לא כדאי לסגור מועדון לקהל הרחב כדי ש־ישרת נודיסטים, ועוד גרמנים.“

במשרד־התיירות אין יודעים על הסירוב. להיפך, שר־התיירות משה קול עצמו גילה באחת ההזדמנויות, כי למשרדו לא היתה כל התנגדות לכך. זו באה מצד המשטרה.

אמר ניצב יוסף בן־פורת, מנכ״ל משרד־המשטרה: „לא שמענו מעולם על בקשה ל־פתיחת מחנה נודיסטים במיראמר. אולי ה־משטרה התנגדה ולא משרד־המשטרה.“

כשנשאל דובר המשטרה, ניצב־מישנה יצ־קב נש על הפרשה, הגיב: „לא שמעתי על כך מעולם.“

התעלומה נישארה בעינה: אם אף אחד לא התנגד למחנה הנודיסטים, מדוע לא ניתן אישור לפתיחתו?

משפט

הבחור שרקד (כמעט) על שתי חתונות

רזיאל סל הוא בחור צעיר (22) ומקסים. ככל צעיר בגילו, אוהב גם הוא לצאת עם צעירות. הרבה צעירות. השבוע הגישה נג־דו אחת מהן תביעה נגדו על 44 אלף לי־

נתבע רזיאל טל
מי תהיה הכלה המאושרת?

רות, בתוספת תשלום מזונות עבור ילד שעדיין לא נולד.

היתה זו שרה מ.* בלונדינית חיננית בת 22 גם היא, הטוענת כי רזיאל נירשם אי־תה לנישואין ברבנות, הכניס אותה להריון — ומסרב עתה לשאת אותה.

הסיבה שרזיאל מסרב לשאת אותה, טו־ענת שרה, היא בלונדינית חיננית אחרת ב־שם ציפי. לדבריה, הבטיח רזיאל גם ל־ציפי נישואין — אולם עד כדי רישום ב־רבנות העניין לא הגיע.

שתי הבטחות נישואין אלו אינן סוף פסוק. רזיאל הספיק לקשור גם קשרים הדוקים עם נערה שלישית — הפעם שחר־חורת — שהכיר במקום עבודתו.

לעורר את קנאתו. מכל הנערות מצבה של שרה הוא הנרוע ביותר. היא עתה בחודש השני, ורזיאל לא מראה, ל־דבריה, שום סימנים שהוא מתכונן לשאת אותה. „היינו ידידים הרבה שנים“, היא מספרת. „יצאנו בחברה אחת מאז גיל 19. במשך הזמן הוא התחיל לחזר אחרי, עד שבסוף הסכמתי. התחלנו לצאת והאהבה בינינו היתה גדולה. בינתיים לקחו אותו לצבא, והוא הבטיח שאחרי הצבא נתחתן.“ רזיאל לא מיהר להגשים את הבטחתו. הסיבה לכך, כאמור בלונדינית שניה, ציפי אותה הכיר הגבר בזמן שירותו בצבא. רזי־אל התחיל לצאת עם שתי הבלונדיניות שלו לסירוגין ולפעמים כמעט סימולטאנית, ב־הבדלי שעות בלבד.

משנודע הדבר לשרה, החליטה להגיב ב־צורה קלאסית — לעורר את קנאתו של רזיאל. „בשביל להרגיז אותו התחלתי ל־צאת עם בחור אחר בשם ויקטור, אבל לא יצא מזה כלום,“ מספרת היא.

מהכיס־בו לרבנות. רזיאל השתחרר מ־צה״ל, התחיל לעבוד כנהג באגד. ואז, מצ־חיק, אבל עובדה — הוא הכיר בחורה שלישית, הלא היא השתחרורת, התחיל ל־היראות בחברתה במקומות שונים. „שאל־תי אותו מדוע הוא יוצא עם שלוש בחו־רות יחד,“ מספרת שרה. „התשובה שלו היתה: ‚אני רוצה ולא חייב לך שום דבר.‘“

בכל זאת הוא הזמין אותה לצאת עימו. שרה נעתרה מיד. הם יצאו בבוקר ל־טיול בכל־בו שלום — ושם החליטו ל־הינשא. באותו יום בשתיים בצוהריים, נרש־מו ברבנות. רזיאל אפילו חתם על הכתובה בסכום עגול של 100 אלף לירות.

ביטלנו את הכתובה. אלא שמייד אחרי ההרשמה חזר רזיאל והחל לצאת שוב גם עם ציפי. „כששמעתי שלושה ימים אח־רי שנרשם איתי ברבנות, שהוא יוצא שוב איתה, ניגשתי אליו ברחוב ואמרתי לו ש־נלך לבטל את הכל ברבנות“, מספרת שרה. „הוא כנראה רק חיכה לזה. למחרת ביט־לנו את הכתובה. ממשרד־הרבנות יצאנו כל **אחד לכיוון אחר, כמו שני זרים**“.

זמן קצר לאחר מכן סידר הדוד של ציפי לרזיאל עבודה כנהג מונית באילת. רזיאל ירד אילתה, אך לא שכח את שרה. הזמינה לאילת. „כשהגעתי אליו, הוא לקח אותי אליו לאכסניית אשל,“ מספרת היא, „גרנו בחדר עם שתי מיטות, אבל למעשה השת־משנו רק באחת. הוא נהג לבוא אלי למיטה לישון. הוא עבד בלילה, ואני הייתי מחכה לו בלי לישון עד שש בבוקר שאז היה בא ישר אלי למיטה.“

מקסימום נתחתן. הביקור תם. שרה חזרה לתל־אביב. שבוע אחרי זה הגיעה ציפי לאילת. „כשהיא היתה אצלו, הוא לא עבד בלילה, כמו שעשה כשאני הייתי אצ־לו,“ מספרת שרה.

„נסעתי אליו עם קרובי משפחה, וכשהיי־נו ביחידות, סיפרתי לו. הוא אמר: ‚אין דבר. מקסימום נתחתן.‘“

אולם אחרי זה השתדל רזיאל להתרחק משרה. הוא לא התקשר אליה יותר. הוריה התחילו להיות מודאגים. אביה הציע לנסוע לאילת לדבר על לב הגבר. שרה הסכימה.

כשהגיעו לדירתו של רזיאל, הוא סירב לפתוח להם את הדלת. לא מגסות־רוח. פשוט, אותה שעה נמצאה אצלו ציפי.

ורבנות — הפעם עם ציפי. אביה של שרה הצליח בכל זאת להיכנס. הוא הבטיח לרזיאל הרים וגבעות — העיקר שיתחתן עם בתו. „רזיאל הבטיח שהכל יהיה בסדר ואנחנו נתחתן,“ אומרת שרה.

היא לא ידעה כי בינתיים קבע רזיאל עם ציפי תאריך להירשם ברבנות. ציפי הו־פיעה שם עם אמה — על מנת לגלות ש־הילד איננו.

כאשר שמעה זאת שרה, הגיעה למסקנה שהגיעה העת לפעול. היא פנתה לעורך־הדין התל־אביבי צבי לידסקי, הגישה ב־אמצעותו תביעה על הפרת הבטחת נישו־אין, תביעת אבהות, ופיצויים על צער, עו־גמת־נפש, והפחתת סיכויי־נישואין בעתיד. סך־הכל — 44 אלף לירות.

„ואם זה לא יביא את רזיאל לחיקה,“ אמר קרוב משפחה שעקב אחרי הפרשה מתחילתה. „שום דבר כבר לא יעשה זאת.“

* השם המלא שמור במערכת.

ביום רביעי, 9 בספטמבר 1970, בשעה 8.30
בערב ב„היכל התרבות“, תחרות בחירת

מלכת המים 1970

בתוכנית:

- יגאל בשן
- צילה דגן
- „האריות“
- מוטי גלעדי
- שלישיית „לא איכפת להם“

מנחה: **מוני נאר**

התחרות נערכת בחסות שעוני „סיטיזן“

תצוגת־אופנה של בוטיק „ביבה“ מיטב מוצרי לונדון „סאם לדר“ — תצוגת דברי־עור, „גוטקס“

איפור: הלנה רובינשטיין

תסרוקות: דוד וליזה

טיפול בשיער: וולה

הליכה ויציבות: לאה פלטשר

תנועה ובימוי: שמעון לוי

תפאורה: אירגונית

המלכה תיבחר על־ידי הקהל

כרטיסים להשיג במשרד „לאן“ ובכל משרדי הכרטיסים בעיר.

הוועידה השלישית

כל הגילאים שלושה צירים — שלושה דורות: גיל העמידה, צעיר, קשיש. התופעה בלטה לעין במשך שלושת ערבי ושני ימי הוועידה: בני גילים שונים, בעלי אידיאולוגיות שונות — מאוחדים ברעיון מרכזי: המאבק לשלום.

מהחלטות הוועידה

אנו והציונות

.1

התנועה הציונית היתה תנועה משחררת, ותרמה תרומה מכרעת להקמת מדינת ישראל. עם הקמת המדינה, הפך החיכוך על הציונות לעניין אידיאולוגי.

.2

תנועת העולם הזה — כוח חדש אינה תנועה אידיאולוגית, ולפיכך אינה קובעת עמדה גם לגבי השאלות האידיאולוגיות הנוגעות לציונות. יש מקום בתנועה הן **למי שמגדיר את עצמו כציוני, הן למי שמגדיר את עצמו כלא־ציוני.**

.3

לעומת זאת, קובעת התנועה את עמדותיה לגבי השאלות הממשיות הנוגעות ליחסים בין מדינת ישראל לבין העם היהודי, כלהלן:

(א) קיימת **זיקה הדדית** חזקה ואמיצה בין יהודי מדינת ישראל ובין היהודים בעולם. זיקה זו מחייבת תחושת־אחריות הדדית ועזרה הדדית.

(ב) **עלייה המונית יהודית** למדינת ישראל היא סם־חיים למדינה, וערובה להמשך התפתחותה, כחברת־רווחה תעשייתית מודרנית.

(ג) העלייה לישראל אינה כרוכה בשום **מגמות התבשטות**, ובסיסה המוסרי מותנה בכך שאינה גורמת עוול לזולת ואינה פוגעת בשאיפות הלאומיות הלגיטימיות של העם הערבי הפלסטיני.

.4

התנועה תקח חלק בכל מיסגרת חיובית — כמו **הקונגרס היהודי העולמי** — שמטרתה לבסא את הסולידריות בין חלקי העם היהודי, בישראל ובפזורה, על־מנת לפעול באותן מסגרות ברוח עקרונות התנועה, למען השלום והצדק.

מהחלטות הוועידה

ליכוד כוחות השלום

הוועידה קובעת שיש צורך חיוני ודחוף בליכוד כל הכוחות והאישים הנאבקים במדינה למען השלום, הביטחון והדמוקרטיה, שאינם שייכים למימסד על מפלגותיו ושלוחותיו, בתנועה מדינית מאוחדת, פעילה ולוחמת.

הוועידה רואה בתנועתנו את הגרעין הטבעי לאיחוד זה, וקוראת לכל הכוחות, החוגים והאישים, שהשקפותיהם זהות או קרובות לעמדת תנועתנו בעניינים המכריעים העומדים על סדר־יומה של המדינה בשעה גורלית זו — השלום, הביטחון והדמוקרטיה — להתעלם מכל ההבדלים בשטחים האידיאולוגיים, ולהתאחד עם תנועתנו למאבק משותף על מטרות אלה.

בחירות צירים מסביב לקלפי, ממתינים לתורם להצביע על רשימת חברי המרכז. במרכז התמונה: פרץ עופר, חבר ועדת־הביקורת החדשה שנבחרה זה עתה, משגיח על תהליך ההצבעה. למרכז התנועה נבחרו 45 חברים. בראש מניין הקולות צעדו שלום כהן, עו"ד אמנון זכרוני ואלכס מסים, אחרי שנבחרו ועדת־הביקורת והיו"ר.

הטחת האשמות

ד"ר אזירה ביום השישי בבוקר היתה כבר כולה של חולין ועסקים. ואכן, היה זה יום שישי ארוך ומייגע, שהחל ב־תשע בבוקר והסתיים, עם הפסקה של שע־תיים בצהריים, בחצות הלילה. הבוקר הו־קדש לדו"ח ההנהלה מפי יו"ר התנועה היוצא, אורי אבנרי, שסיכם את הפעילות בתנועה, עמד על המחסור בכספים ופעי־לים.

לאחר הדיון בדבריו פתח אמנון זכרוני את הדיון האירגוני. דיון זה, כדרך הטבע, איפשר למשתתפים הגלהבים להטיח האש־מות גלהבות על מחדלים מכל הסוגים וה־מיניים, עובדה שתרמה לרימום מצב־הרוח באולם.

לאחר סיכום הדיון וקבלת שורת החלטות בתחום האירגוני, פתח שמואל סגל בסבי־בות עשר בלילה, בניתוח מעמיק ונוקב של המציאות המדינית כיום, את הדיון המדי־ני.

"עשו לשלום. זו הזדמנות אחרונה!"

ב"קודת השיא של יום השישי המפרך היתה שורת הברכות שנתקבלו בחע־דה ממנהיגים ערביים בשטחים. "ליבנו אית־כם. מאחלים לבאי הוועידה הצלחה בהשגת השלום באיזור," כתב חמדי כנען, ראש עיריית שכם לשעבר. "שכנעו את ממשלת־

"עשו אני מבין איך מרגישה אש־תי אחרי שהיא גומרת להשכיב את הילדים, לרחוץ את הכלים ולגמור את ה־גיהוץ," גנח, במוצאי־שבת האחרון, ציר מטושטש, שזו לו הוועידה הראשונה. הוא נראה היתר, הרגיש חיתר, ואיפיין רבים מבין למעלה ממאה הצירים שהשתתפו ב־וועידה הארצית השלישית של התנועה. וע־דה, הסכימו ותיקים וטירונים גם יחד, היא אולי חיונית — אבל ממוטטת.

ביום החמישי בערב, עת נפתחה הוועי־דה, באולם ברית העבודה בתל־אביב, ב־השתתפות כ־150 צירים ואורחים מכל רח־בי הארץ, היתה עדיין האווירה רעננה ו־חגיגית.

הערב החל בנאום הפתיחה של אירי אבנרי, שעמד על המאבק המתחולל כרגע בממשלת ישראל בין הלב, הקורא לדבוק בשטחים, לבין השכל, הקורא לצעוד לכיוון השלום. אבנרי הזהיר מפני התקדמותה ה־מגומגמת של הממשלה לכיוון השלום, מפני האחים היהודים, שכדוגמת האחים המוסל־מים בארצות ערב, מנסים לחבל בישראל בסיכויי השלום. הוא קרא, מול תה"ל, ל־הקים את דב"ש — התנועה לדימוקרטיה, ביטחון, שלום.

המציאות אכזרית

"יא קרא בנאומו לכל כוחות השלום והדמוקרטיה במדינה, שאינם משולבים במימסד, להתאחד עם התנועה, להקים כוח פוליטי גדול. קריאה זו לא נשארה בגדר דיבורים ריקים: מיד לאחריה פתחה הוועי־דה בדיון על החלפת שם התנועה — צעד בעל משמעות סמלית ומעשית גם יחד, שנועד להקל על חוגים חדשים, ש־נרתעו מלעשות זאת עד כה, להצטרף ל־תנועה.

הדיון בשינוי השם, שנמשך עד תום מו־שב הערב, נשא, מדי פעם, אופי רגשני שהעיד עד כמה השתרש השם, עם השנים, בליבם של הנוכחים, ומה היא אומר להם. שלום כהן, שפתח את הדיון בשאלה, העלה בנאומו את כל הנימות והזכרונות, הסערות והנצחונות, שהתגלמו, בעשרים השנים ה־אחרונות, במילים העולם הזה. אילם למצי־אות הפוליטית הגיין משלה, ככל שהנוסט־לגיה מושכת — ושלום כהן סיים בהצעו שם חדש: המפלגה הדמוקרטית הישראלית.

שלום כהן, אמנון זכרוני, אלכס מסים ושמואל סגל מקשיבים לדברי־הפתיחה של אורי אבנרי בוועידה ה־3

מהחלטות הוועידה

לקראת שלום אמת!

לא ייתכן מעבר חד־פעמי ממלחמה טוטאלית לשלום שלם. המעבר יהיה בהכרח שלבים־שלבים. התכונה הנוכחית להשגת הסדר־שלום היא שלב מחוייב־המציאות כדרך זו.

.1

הוועידה מחייבת את החלטת מועצת הביטחון מס׳ 242 ואת **יוזמת־השלום של רוג׳רס**, כדרך מעשית להסדר־שלום נאות בנסיבות הקיימות.

.2

הוועידה **מברכת את הממשלה** על החלטתה העקרונית לקבל את יוזמת־השלום האמריקאית, ומסמיכה את סיעת התנועה בכנסת לתמוך בממשלה ככל הדרוש כדי להביא לידי הסדר־שלום על פי יוזמה זו.

.3

הוועידה מברכת את כל המדינות במרחב שקיבלו את ההחלטה.

.4

הוועידה מזהירה את המדינה מפני גורמים גלויים ונסתרים, בצמרת המדינה ומחוצה לה, **המבקשים לחבל ביוזמת־השלום**, לפוצץ את הפסקת־האש ולהחזיר את מצב־הלוחמה הקודם, במטרה למנוע הסדר המבוסס על החזרת השטחים המוחזקים.

.5

הוועידה קוראת לממשלה לחתור להסדר־שלום באמצעות **הידברות בהנחית השגריר יארינג**, על פי העקרונות הבאים:

(א) **גבולות המדינה**, שהיו קיימים ביום ה־4 ביוני 1967, ישמשו בסיס לגבולות־השלום. אין למדינת ישראל שום תביעות טריטוריאליות תמורת שלום.

(ב) **החלפת שטחים** בקנה־מידה קטן, בהסכמה הדדית, לשם סילוק עיותים.

(ג) **העיר ירושלים** תישאר מאוחדת, כבירת ישראל וכבירת המדינה הפלסטינית כאשר תקום. עד אז יינתן בה לערבים מעמד מדיני שיספק את תביעותיהם הצודקות.

(ד) החזרת השטחים בפועל מותנה **בסידורי־ביטחון יעילים**, שיבטיחו את ביטחון המדינה, כגון אי־הכנסת כוחות צבאיים בעלי יכולת מיתקפתית, פירוז שטחים, הכנסת כוחות בינלאומיים שאינם ניתנים להוצאה אלא בהסכמה הדדית, וערובות בינלאומיות יעילות. אין לדרוש קיום בסיסים צבאיים על אדמה זרה.

(ה) מתן **זכות־בחירה חופשית לפליטים**, כפרטים, בין שיבה לישראל ובין קבלת פיצויים נדיבים, בתנאי שיוסכם מראש על מספר הפליטים שתאופשר שיבתם תוך תקופה מסויימת.

.6

הוועידה קוראת לממשלה לאפשר **התארגנות חופשית של העם הפלסטיני** בשטחים המוחזקים, עד כדי הקמת **ממשלה פלסטינית זמנית**. הוועידה קובעת כי בהעדר שיתוף הפלסטינים במשא־ומתן ובהסדר, יהיה כל הסדר שיתקבל לקוי. על כן קוראת הוועידה לממשלה לפעול למען שיתוף הפלסטינים במשא־ומתן ובהסדר, למען הקמת מדינה פלסטינית בשטחי ארץ־ישראל שיפונו.

.7

הוועידה פונה לממשלות ערב, ולכל הכוחות הלוחמים, להסכים לאלתר **להחלפת כל שבויי המלחמה**, ועד להחלפתם להעניק להם את מלוא הזכויות והתנאים על פי **אמנת ג׳נבה**.

עולה מרומניה יעקב בר, ציר מבארי שבע ועולה מרומניה, מאזין לנאום בעברית.

נוער למרות חוסר זכות ההצבעה, גילתה תנועת־הנוער פעילות בו־לטת בוועידה, בדוכן הנואמים ובאולם עצמו.

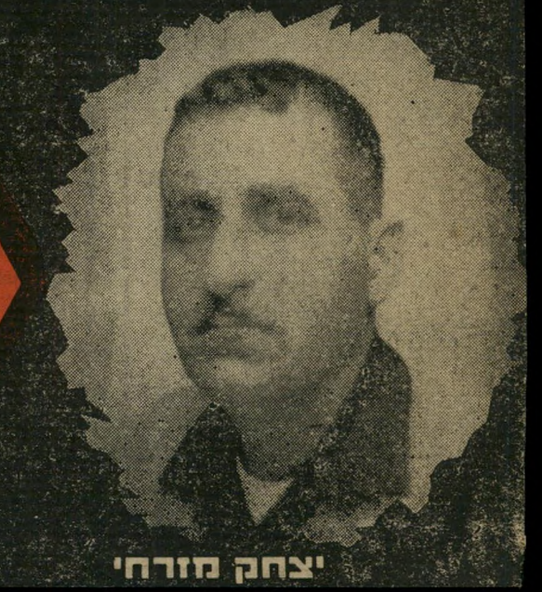
כם לפעול למען שלום," קרא ראש עיריית שכם הנוכחי, מעווז אל מצרי. „עשו ככל יכולתכם למען הגברת תודעת השלום. זו הרי ההזדמנות האחרונה." הבריק ד"ר קדרי טוקאן, שר־החוץ לשעבר של ממשלת־ירדן. ברכות נוספות נתקבלו מעראף אל־עראף, ההיסטוריון הערבי המפורסם, תושב אל־בירה שליד רמאללה, ומאישים נוספים.

מושב הבוקר של יום השבת נפתח בתנופה, נמשך בתנופה. זה אחרי זה רדפו המשך הדיון המדיני, דיונים בנושאים כלליים, ולאומיים — ועם הצהריים החלו ההצבעות. בנושא הגדול של שם התנועה — הוחלט לשנותו, והוטל על המרכז להחליט מה יהיה השם החדש. שורת החלטות מדיניות ולאומיות (ראה מסגרת) נתקבלה רק לאחר קבלת — ודחיית — מספר רב של הסתייגויות, שנמשכו זמן ממושך. לעומת זאת, הרבה יותר קצרה היתה בחירת יו"ר התנועה החדש. כמעט פה אחד נבחר מחדש לתפקיד אורי אבנרי.

השלום הזה

מלחמה!

החולה היהודי הראשון

יצחק מזרחי